C/2024/1791

22.3.2024

P9_TA(2023)0325

Puitteet kriittisten raaka-aineiden turvatun ja kestävän tarjonnan varmistamiseksi

Euroopan parlamentin tarkistukset 14. syyskuuta 2023 ehdotukseen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi puitteiden vahvistamisesta kriittisten raaka-aineiden turvatun ja kestävän tarjonnan varmistamiseksi ja asetusten (EU) 168/2013, (EU) 2018/858, 2018/1724 ja (EU) 2019/1020 muuttamisesta (COM(2023)0160 – C9-0061/2023 – 2023/0079(COD)) ([1])

(Tavallinen lainsäätämisjärjestys: ensimmäinen käsittely)

[tark. 1, jollei toisin ilmoiteta] (*)

(C/2024/1791)

EUROOPAN PARLAMENTIN TARKISTUKSET (**)

komission ehdotukseen

2023/0079(COD)

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS

puitteiden vahvistamisesta kriittisten raaka-aineiden turvatun ja kestävän tarjonnan varmistamiseksi ja asetusten (EU) N:o 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1724 ja (EU) 2019/1020 muuttamisesta

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 114 artiklan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisjärjestyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ([1]),

noudattavat tavallista lainsäätämisjärjestystä,

sekä katsovat seuraavaa:

(1) Raaka-aineiden saanti on olennaisen tärkeää unionin taloudelle***, digitaaliselle ja vihreälle siirtymälle, turvallisuudelle ja puolustukselle sekä*** sisämarkkinoiden toiminnalle. Kriittisinä pidetään tiettyjä muuhun kuin energia- tai maatalouskäyttöön tarvittavia raaka-aineita, jotka ovat taloudellisesti erittäin merkittäviä ja joihin kohdistuu suuri toimitusvarmuuteen liittyvä riski usein siksi, että niiden tarjonta keskittyy pieneen määrään kolmansia maita. Koska monet tällaisista kriittisistä raaka-aineista ovat avainasemassa vihreän ja digitaalisen siirtymän toteuttamisessa ***Euroopan vihreän kehityksen ohjelman mukaisesti*** ja kun otetaan huomioon niiden

---

([1]) Asia päätettiin palauttaa asiasta vastaavaan valiokuntaan toimielinten välisiä neuvotteluja varten työjärjestyksen 59 artiklan 4 kohdan neljännen alakohdan mukaisesti (A9-0260/2023).

(*) Tämä on korjattu versio hyväksytyistä teksteistä, joilla pyritään varmistamaan kaikkien kielitoisintojen yhdenmukaisuus. Määritelmä, joka puuttui edellisestä versiosta teknisten syiden vuoksi, lisättiin, minkä seurauksena määritelmät numeroitiin uudelleen (2 artiklan oikaisu).

(**) Tarkistukset: uusi tai muutettu teksti merkitään lihavoidulla kursiivilla, poistot symbolilla ▌.

([1]) EUVL C , , s. .

käyttö puolustus- ***sekä ilmailu-*** ja avaruusalan sovelluksissa, niiden kysyntä moninkertaistuu lähivuosikymmeninä ***ja siksi on tarpeen toteuttaa toimenpiteitä kysynnän hillitsemiseksi ja unionin suojelemiseksi kysynnän ja tarjonnan kasvavalta kuilulta maailmanlaajuisella tasolla. Muilla aloilla, kuten maataloudessa, terveydenhuollossa tai rakentamisessa, käytettäviin muihin raaka-aineisiin saattaa kohdistua tulevaisuudessa suuria toimitusvarmuuteen liittyviä riskejä.*** Samalla kasvaa tarjonnan häiriöiden riski, kun geopoliittiset jännitteet kasvavat ja luonnonvaroista käydään kilpailua. Jos kriittisten raaka-aineiden kysynnän kasvua ei hallita oikein, sillä voi olla myös ympäristöön ja yhteiskuntaan kohdistuvia kielteisiä vaikutuksia. Kun otetaan nämä kehityssuunnat huomioon, on tarpeen toteuttaa toimenpiteitä, jotta varmistetaan kriittisten raaka-aineiden turvattu ja kestävä tarjonta ***hillitsemällä kysynnän kasvua ja edistämällä korvaamista ja tehokkuuden lisäämistä, jotta vähennetään kysynnän odotetun eksponentiaalisen kasvun kriittisyyttä unionissa*** ja turvataan ***näin*** unionin taloudellinen häiriönsietokyky ja avoin strateginen riippumattomuus.

(1 a) Primääri- ja uusioraaka-aineiden kasvavan kysynnän lisäksi myös osaavien työntekijöiden kysyntä kasvaa. Pula osaavista työntekijöistä unionissa on jo kriittisellä tasolla, myös raaka-ainealalla, minkä vuoksi tarvitaan 1,2 miljoonaa ammattitaitoista lisätyöntekijää vuoteen 2030 mennessä pelkästään sähköisen liikkuvuuden ja uusiutuvien energialähteiden alalla. Unionin olisi sen vuoksi tuettava jäsenvaltioita koulutuksen ja taitojen tarjoamisessa ja harkittava konkreettisia unionin tason toimia, kuten eurooppalaisen raaka-aineakatemian perustamista, jotta voidaan tarjota lahjakkaita työntekijöitä raaka-aineiden ja kehittyneiden materiaalien aloille sekä uudelleen- ja täydennyskouluttaa nykyistä työvoimaa.

(1 b) Turvallisuustilanne Euroopassa ja eri puolilla maailmaa edellyttää kiireellistä pohdintaa siitä, miten toimitusketjujen häiriönsietokykyä voidaan parantaa, myös puolustusalalla.

(2) Kriittisten raaka-aineiden arvoketjut ovat monimutkaisia ja kansainvälisiä, ja tämän vuoksi koordinoimattomat kansalliset toimenpiteet kriittisten raaka-aineiden turvatun ja kestävän tarjonnan varmistamiseksi voivat helposti vääristää kilpailua ja tuoda hajanaisuutta sisämarkkinoille. Sisämarkkinoiden toiminnan turvaamiseksi olisi siksi luotava unionin yhteiset puitteet, joilla vastataan tähän keskeisen tärkeään haasteeseen ***oikeudenmukaisesti ja tasapuolisesti noudattaen täysimääräisesti sovellettavia unionin kilpailu- ja valtiontukisäätöjä***.

(3) Jotta varmistetaan kriittisten raaka-aineiden turvattu ja kestävä tarjonta unionissa, tällaisiin puitteisiin olisi ensinnäkin sisällytettävä toimenpiteitä, joilla vähennetään unionin yhä kasvavia toimitusvarmuuteen liittyviä riskejä siten, että unionin valmiuksia vahvistetaan raaka-aineiden arvoketjun kaikissa vaiheissa, mukaan lukien louhinta-, jalostus- ja kierrätystoiminta, pyrkien kohti kullekin strategiselle raaka-aineelle määritettyä vertailuarvoa. ***Kierrätyksen osalta tavoitteena olisi oltava kunkin strategisen raaka-aineen kierrätyskapasiteetin parantaminen ottaen huomioon tekninen ja taloudellinen toteutettavuus.*** Toiseksi***, koska unioni on jatkossakin riippuvainen tuonnista,*** puitteisiin olisi sisällytettävä toimenpiteitä, joilla monipuolistetaan ***unionin*** strategisten raaka-aineiden ▌ toimittajien valikoimaa ***ja erityisesti pyritään vähentämään suoria ja välillisiä riippuvuuksia epäluotettavista kumppaneista ja joilla samalla edistetään näiden kriittisten raaka-aineiden vaihtoehtojen ja korvaavien raaka-aineiden käyttöä tavoitteena pienentää ympäristöjalanjälkeä sekä vähentää tai hillitä kyseisten raaka-aineiden kysyntää***. Kolmanneksi on tarpeen säätää toimenpiteistä, joilla vahvistetaan unionin kykyä ***tunnistaa,*** valvoa ja hallita toimitusvarmuuteen liittyviä nykyisiä ja tulevia riskejä ***ja toimia nopeasti niiden johdosta***. Neljänneksi puitteisiin olisi sisällytettävä toimenpiteitä, joilla lisätään unionissa kulutettavien raaka-aineiden ***optimoitua*** kiertoa ja kestävyyttä ***sekä edistetään tutkimusta ja kehittämistä, jotka koskevat unionissa kulutettujen raaka-aineiden korvaamiseen käytettäviä vaihtoehtoisia innovatiivisia materiaaleja ja tuotantomenetelmiä. Lisäksi olisi toteutettava toimenpiteitä kriittisten raaka-aineiden kasvavan kysynnän rajoittamiseksi lisäämällä tehokkuutta ja materiaalien korvaamisen käyttöönottoa koko arvoketjussa.***

(4) Jotta varmistetaan, että tässä asetuksessa vahvistetuissa toimenpiteissä keskitytään kaikkien merkityksellisimpiin raaka-aineisiin, olisi laadittava strategisten raaka-aineiden luettelo ja kriittisten raaka-aineiden luettelo. Näiden luetteloiden avulla voitaisiin ohjata ja koordinoida jäsenvaltioiden toimia, joilla edistetään tämän asetuksen tavoitteiden saavuttamista. Strategisten raaka-aineiden luetteloon olisi sisällytettävä raaka-aineet, joilla on suuri strateginen merkitys, kun otetaan huomioon niiden käyttö vihreää ja digitaalista siirtymää tukevassa strategisessa teknologiassa taikka puolustus- tai ***ilmailu- ja*** avaruusalan sovelluksissa, joille on tyypillistä potentiaalisesti huomattavan suuri ero maailmanlaajuisen tarjonnan ja ennustetun kysynnän välillä ja joiden kohdalla tuotannon

lisääminen on melko vaikeaa esimerkiksi tuotantokapasiteettia kasvattavien uusien hankkeiden pitkien valmisteluaikojen vuoksi. Jotta mahdolliset teknologiset ja taloudelliset muutokset ***ja esimerkiksi geopoliittisista konflikteista tai luonnonkatastrofeista johtuvat satunnaiset riskit*** voidaan ottaa huomioon, strategisten raaka-aineiden luetteloa olisi säännöllisesti tarkistettava ja tarvittaessa päivitettävä. Jotta varmistetaan, että toimissa, joilla pyritään lisäämään unionin kapasiteettia arvoketjun kaikissa vaiheissa, vahvistamaan unionin valmiuksia valvoa ja hallita toimitusvarmuuteen liittyviä riskejä ja monipuolistamaan tarjonnan lähteitä, keskitytään niihin raaka-aineisiin, joiden tarve on suurin, tällaisia toimenpiteitä olisi sovellettava ainoastaan strategisten raaka-aineiden luetteloon.

(5) Kriittisten raaka-aineiden luetteloon olisi sisällytettävä kaikki strategiset raaka-aineet sekä muita unionin koko taloudelle erittäin merkittäviä raaka-aineita, joiden osalta tarjonnan häiriöiden riskit ovat suuria. Mahdollisten teknologisten ja taloudellisten muutosten huomioon ottamiseksi komission olisi jatkettava nykyistä käytäntöä, jonka mukaan useiden eri raaka-aineiden tuotantoa, kauppaa, sovelluksia, kierrätystä ja korvaamista koskevien tietojen pohjalta toteutetaan säännöllisesti arviointi, jotta kriittisten ja strategisten raaka-aineiden luetteloja voidaan päivittää vastaamaan raaka-aineiden taloudellisessa merkityksessä ja niiden toimitusvarmuuteen liittyvissä riskeissä tapahtunutta kehitystä. Kriittisten raaka-aineiden luetteloon olisi sisällytettävä sellaiset raaka-aineet, jotka ovat saavuttaneet tai ylittäneet sekä taloudellista merkitystä että toimitusvarmuuteen liittyvää riskiä kuvaavan kynnysarvon, kuitenkaan asettamatta tällaisia raaka-aineita niiden kriittisyyden mukaiseen järjestykseen. Arvioinnin olisi perustettava viimeisimmältä viiden vuoden jaksolta saatavilla olevien tietojen keskiarvoon. Tässä asetuksessa säädettyjä toimenpiteitä, jotka liittyvät lupia, suunnittelua, etsintää, seurantaa, kiertotaloutta ja kestävyyttä käsittelevään keskitettyyn palvelupisteeseen, olisi sovellettava kaikkiin kriittisiin raaka-aineisiin. ***Kriittisten raaka-aineiden globaalin kysynnän ennustetaan pian ylittävän tarjonnan, minkä vuoksi tasapuolisten toimintaedellytysten luominen innovatiivisille ja kestäville vaihtoehdoille on elintärkeää unionille. Tämä edellyttää paitsi investointeja tutkimukseen myös sellaisten markkinaolosuhteiden luomista, joiden vallitessa uusiutuvien korvaavien raaka-aineiden on mahdollista kilpailla perinteisten fossiilisten raaka-aineiden kanssa. Sen vuoksi unionin olisi toteutettava ennakoivia toimenpiteitä kriittisten raaka-aineiden kulutuksen odotetun kasvun hillitsemiseksi ennusteisiin verrattuna vaarantamatta teollista perustaansa. Kriittisten raaka-aineiden luettelo ja siihen liittyvät painopisteet olisi otettava huomioon kaikessa asiaankuuluvassa unionin ja kansallisessa lainsäädännössä, joka vaikuttaa näihin raaka-aineisiin suoraan tai välillisesti.***

(6) Jotta unionin valmiuksia voidaan vahvistaa strategisten raaka-aineiden arvoketjun kaikissa vaiheissa, olisi määritettävä vertailuarvoja, joilla ohjataan toimia ja seurataan edistymistä. Tavoitteena pitäisi olla kapasiteetin lisääminen kunkin strategisen raaka-aineen jokaisessa arvoketjun vaiheessa ja samalla kokonaiskapasiteettia koskevien yleisten vertailuarvojen saavuttaminen strategisten raaka-aineiden louhinnassa, jalostuksessa ja kierrätyksessä. Unionin olisi strategisten raaka-aineiden osalta ensinnäkin lisättävä omien geologisten luonnonvarojensa käyttöä ja rakennettava kapasiteettia siten, että se mahdollistaa tarvittavien raaka-aineiden louhinnan, jolla katetaan vähintään 10 prosenttia unionin strategisten raaka-aineiden kulutuksesta. Koska louhintakapasiteetti on suuresti riippuvainen unionin geologisten luonnonvarojen saatavuudesta, tämän vertailuarvon saavuttaminen on riippuvainen tällaisesta saatavuudesta. Toiseksi koko arvoketjun rakentamiseksi ja mahdollisten pullonkaulojen estämiseksi välivaiheissa unionin olisi lisäksi kasvatettava jalostuskapasiteettiaan koko arvoketjussa ja pystyttävä tuottamaan vähintään 40 prosenttia strategisten raaka-aineiden vuotuisesta kulutuksestaan. ***Lisäksi osa unionin uudesta jalostuskapasiteetista voitaisiin kehittää strategisten kumppanuuksien puitteissa unionin johtamissa yhteistä etua koskevissa strategisissa hankkeissa kolmansissa maissa, erityisesti kehitysmaissa ja kehittyvillä markkinoilla.*** Kolmanneksi on odotettavissa, että tulevina vuosikymmeninä yhä suurempi osuus unionin strategisten raaka-aineiden kulutuksesta voidaan kattaa uusioraaka-aineilla, mikä parantaisi sekä unionin raaka-aineiden toimitusvarmuutta että tarjonnan kestävyyttä. Tämän vuoksi unionin kierrätyskapasiteetilla olisi pystyttävä tuottamaan ***määrällisesti*** vähintään ***10*** prosenttia ***lisää kierrätyskapasiteettia kunkin strategisen raaka-aineen vuosien 2020–2022 perustason perusteella, jonka mukaan vähintään 45 prosenttia kustakin unionin jätteeseen sisältyvästä strategisesta raaka-aineesta kerätään, lajitellaan ja jalostetaan ottaen huomioon tekninen ja taloudellinen toteutettavuus***. Nämä vertailuarvot koskevat vuoteen 2030 ulottuvaa ajanjaksoa ja ovat linjassa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/1119 ([2]) mukaisesti vahvistettujen unionin ilmasto- ja energiatavoitteiden sekä Euroopan digitaalisen vuosikymmenen ([3]) mukaisten digitalisaatiota koskevien tavoitteiden kanssa ja samalla myös tukevat näitä tavoitteita. Laadukkailla työpaikoilla, mukaan lukien taitojen kehittäminen ja työpaikasta toiseen siirtyminen, puututaan lisäksi riskeihin, jotka liittyvät alakohtaisiin

([2]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/1119, annettu 30 päivänä kesäkuuta 2021, puitteiden vahvistamisesta ilmastoneutraaliuden saavuttamiseksi sekä asetusten (EY) N:o 401/2009 ja (EU) 2018/1999 muuttamisesta (EUVL L 243, 9.7.2021, s. 1).

([3]) Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös (EU) 2022/2481, annettu 14 päivänä joulukuuta 2022, digitaalinen vuosikymmen 2030 -ohjelman perustamisesta (EUVL L 323, 19.12.2022, s. 4).

työmarkkinoihin, ja autetaan turvaamaan EU:n kilpailukyky. ***Arvioinnin täytyy olla joustavaa, jotta voidaan ottaa huomioon kyseessä olevan raaka-aineen yksilölliset ominaispiirteet, mukaan lukien materiaalio minaisuudet ja haasteet arvoketjun eri vaiheissa. Sillä olisi myös pyrittävä tukemaan olemassa olevaa kapasiteettia.***

(7) Joidenkin raaka-aineiden toimituksissa unioni on lähes täysin riippuvainen yhdestä ainoasta maasta. ***Tällaisista riippuvuuksista aiheutuu*** suuri toimitushäiriöiden riski***, ja ne lisäävät Kiinan kansantasavallan tapauksessa unionin haavoittuvuutta ja turvallisuusriskejä***. Tällaisen potentiaalisen riskin rajoittamiseksi ja unionin taloudellisen häiriönsietokyvyn parantamiseksi olisi vuoteen 2030 mennessä pyrittävä varmistamaan, että unionin minkään strategisen raaka-aineen saanti ei jalostamattomana eikä missään jalostusvaiheessa ole yli 65-prosenttisesti riippuvainen yhdestä ainoasta kolmannesta maasta, kuitenkin siten, että erityisesti otetaan huomioon ne maat, joiden kanssa unioni on solminut raaka-aineita koskevan strategisen kumppanuuden, mikä pienentää toimitusvarmuuteen liittyviä riskejä.

(8) On tarpeen ottaa käyttöön asianmukaisia toimenpiteitä sellaisten strategisten hankkeiden tukemiseksi, joiden tavoitteena on strategisten raaka-aineiden louhinta, jalostus tai kierrätys unionissa, minkä pitäisi yhdessä jäsenvaltioiden toimien kanssa osaltaan kasvattaa unionin kapasiteettia kohti vertailuarvoja. Myös ***muut***, erityisesti etsintään tai kiertotalouteen ***liittyvät toimenpiteet ovat yhtä tärkeitä*** arvoketjun eri ***vaiheiden vahvistamisen*** ja siten ▌ vertailuarvojen ***saavuttamisen kannalta***. Jotta voidaan varmistaa, että vertailuarvot saavutetaan ajoissa, komission olisi Euroopan kriittisiä raaka-aineita käsittelevän toimikunnan, jäljempänä ”toimikunta”, avulla seurattava edistymistä vertailuarvojen saavuttamisessa ja raportoitava siitä. Jos raportoitu edistyminen vertailuarvojen saavuttamisessa on yleisesti ottaen riittämätöntä, komission olisi arvioitava mahdollisuuksia toteuttaa lisätoimenpiteitä ja tällaisten toimienpiteiden oikeasuhteisuutta. Puutteellinen edistyminen vain yhden raaka-aineen tai strategisten raaka-aineiden pienen joukon osalta ei periaatteessa anna aihetta unionin lisätoimille.

(9) Unionin kapasiteetin rakentamiseksi komission olisi toimikunnan tuella yksilöitävä unionin strategiset hankkeet, joissa on tarkoitus aloittaa strategisten raaka-aineiden louhinta, jalostus tai kierrätys ***taikka korvaavien raaka-aineiden kehittäminen ja niiden käytön lisääminen***. ***Strategisten hankkeiden olisi oltava teknologisen innovoinnin ja kestävyyden kannalta lippulaivahankkeita.*** Strategisille hankkeille annettavalla tehokkaalla tuella voidaan parantaa raaka-aineiden saatavuutta tuotantoketjun loppupään toimialoilla ja luoda taloudellisia mahdollisuuksia koko arvoketjussa, myös ***pienille ja keskisuurille yrityksille, jäljempänä ”pk-yritykset”, ja paikallisyhteisöille***, sekä edistää uusien työpaikkojen luomista. Näin ollen, jotta voidaan varmistaa strategisten hankkeiden kehittäminen kaikkialla unionissa, tällaisissa hankkeissa olisi voitava hyödyntää yksinkertaistettuja ja ennakoitavia lupamenettelyjä ja hankkeiden rahoituksen saantia olisi tuettava***, mikä voisi onnistuessaan toimia roolimallina kriittisten tai muiden raaka-aineiden lupamenettelyille ja rahoituksen saannille***. Tuen keskittämiseksi ja hankkeiden lisäarvon varmistamiseksi hankkeet olisi ennen tällaisen tuen myöntämistä arvioitava tiettyjen kriteerien perusteella. Unionin strategisilla hankkeilla olisi vahvistettava unionin strategisten raaka-aineiden toimitusvarmuutta, niiden teknisen toteutettavuuden olisi oltava riittävällä tasolla ja ne olisi toteutettava ympäristön ja yhteiskunnan kannalta kestävällä tavalla. Niiden olisi myös tarjottava etuja, jotka ulottuvat asianomaisen jäsenvaltion rajojen yli. Jos komissio arvioi näiden kriteerien täyttyvän, sen olisi julkaistava päätös, jossa hanke tunnustetaan strategiseksi hankkeeksi. Koska nopea tunnustaminen on avain unionin toimitusvarmuuden tehokkaaseen tukemiseen, arviointiprosessin olisi oltava kevyt eikä se saisi aiheuttaa kohtuutonta rasitusta. ***Kriittisten raaka-aineiden kysynnän kasvun hillitseminen on yksi keino vahvistaa unionin strategista riippumattomuutta ja pienentää sen maailmanlaajuista ympäristöjalanjälkeä. Sen vuoksi komission olisi kehitettävä indikaattori, jolla seurataan kriittisiä raaka-aineita sisältävien väli- ja lopputuotteiden kriittisyystason ja materiaalitehokkuuden kehitystä.***

(10) Unionin strategisten raaka-aineiden tarjonnan monipuolistamiseksi komission olisi toimikunnan tuella ***ja yhteistyössä samanmielisten kumppaneiden kanssa*** yksilöitävä kolmansissa maissa ***ja SEUT-sopimuksen liitteessä II tarkoitetuissa merentakaisissa maissa ja merentakaisilla alueilla*** strategisia hankkeita, joissa on tarkoitus aloittaa strategisten raaka-aineiden louhinta, jalostus tai kierrätys. ***Tällaisissa hankkeissa olisi noudatettava ympäristönsuojeluun ja ihmisoikeuksiin liittyviä kansainvälisiä normeja ja yleissopimuksia ja kannustettava käyttämään osallistavia liiketoimintamalleja, joissa paikallisyhteisöt osallistuvat päätöksentekoon.*** Jotta varmistetaan tällaisten strategisten hankkeiden tehokas täytäntöönpano, niiden rahoituksen saantia olisi parannettava ***ja niiden olisi hyödyttävä investointiriskien vähennysmekanismeista***. Hankkeiden lisäarvon varmistamiseksi ***sekä molemminpuolisten hyötyjen tarjoamiseksi unionille ja asianomaisille kolmansille maille, myös niille kolmansille maille, joissa ne sijaitsevat,*** hankkeet olisi arvioitava tiettyjen kriteerien perusteella. Kuten unionin hankkeissa, myös kolmansissa maissa toteutettavilla strategisilla hankkeilla olisi ***edistettävä*** unionin

strategisten raaka-aineiden ***toimitusvarmuuden vahvistamista***, niiden teknisen toteutettavuuden olisi oltava riittävällä tasolla ja ne olisi toteutettava kestävästi ***käyttäen komission tunnustaman raaka-aineiden kestävyyssertifiointijärjestelmän viitekehystä***. ***Hankkeen*** olisi hyödytettävä sekä unionia että kolmatta maata. ***Unioni tukee tarvittaessa kolmansia maita niiden oikeudellisen kehyksen, hyvän hallinnon valmiuksien ja avoimuuden vahvistamisessa raaka-ainealalla, jotta raaka-ainekumppanuus hyödyttäisi kaikkia osapuolia, myös paikallisväestöä. Hankkeen olisi*** tuotettava lisäarvoa kyseisessä maassa ***ja kehitysmaan tai nousevan talouden maan tapauksessa mahdollistettava sen siirtyminen arvoketjussa ylöspäin***, ja myös hankkeen yhdenmukaisuus ***perussopimuksissa vahvistettujen periaatteiden,*** unionin yhteisen kauppapolitiikan ***ja strategisten painopisteiden sekä SEUT-sopimuksen 208 artiklassa vahvistetun kehitykseen vaikuttavien politiikkojen johdonmukaisuuden periaatteen*** kanssa olisi otettava huomioon. Tällainen arvo voi syntyä siitä, että hanke vaikuttaa useampaan kuin yhteen ***raaka-aineiden*** arvoketjun vaiheeseen ja että hanke tuo laajempia taloudellisia ja yhteiskunnallisia hyötyjä, esimerkiksi luomalla ***Kansainvälisen työjärjestön (ILO)*** kansainvälisten normien mukaisia työpaikkoja. Jos komissio arvioi näiden kriteerien täyttyvän, sen olisi julkaistava päätös, jossa hanke tunnustetaan strategiseksi hankkeeksi.

(11) Jotta voidaan varmistaa kasvavan raaka-ainetuotannon kestävyys, uudet raaka-ainehankkeet olisi toteutettava kestävällä tavalla. Sen vuoksi tämän asetuksen nojalla tukea saavien strategisten hankkeiden arvioinnissa olisi otettava huomioon kansainväliset välineet, jotka kattavat kaikki sellaiset kestävyysnäkökohdat, jotka tuodaan esiin kestäviä raaka-aineita koskevissa EU:n periaatteissa ([4]), mukaan lukien ympäristönsuojelun***, myös meri- ja rannikkoympäristön suojelun,*** varmistaminen, sosiaalisesti vastuulliset käytännöt, joihin kuuluu ihmisoikeuksien, kuten naisten ***ja lasten*** oikeuksien, kunnioittaminen, sekä avoimet liiketoimintakäytännöt. Olisi lisäksi varmistettava, että hankkeissa toimitaan vilpittömässä mielessä ja että paikallisyhteisöjen, myös alkuperäiskansojen, kanssa järjestetään kattavat ja merkitykselliset kuulemiset. Jotta hankkeiden toteuttajat voisivat toimia selkeästi ja tehokkaasti tämän kriteerin mukaisesti, olisi pidettävä riittävänä, että hankkeiden toteuttajat noudattavat sovellettavaa unionin lainsäädäntöä, kansainvälisiä normeja, suuntaviivoja ja periaatteita tai osallistuvat tämän asetuksen nojalla tunnustettuun ***ympäristösertifiointijärjestelmään***. ***Lisäksi komission olisi edelleen käytävä tiiviissä vuoropuhelussa jäsenvaltioiden, kolmansien maiden, teollisuuden, standardointielinten ja muiden asiaankuuluvien sidosryhmien kanssa keskusteluja kriittisten raaka-aineiden louhintaa, jalostusta ja kierrätystä koskevien eurooppalaisten standardien kehittämisestä. Kestäviä ja ympäristöä kunnioittavia kaivoshankkeita, joihin sisältyy innovatiivisia prosesseja ja joissa suoritetaan mineralogista ja metallurgista prosessointia lähellä louhintapaikkoja, voitaisiin pitää Euroopan yhteistä etua koskevina tärkeinä hankkeina. Tällaisten hankkeiden täytyy edistää merkittävästi talouskasvua, työpaikkojen luomista ja vihreää ja digitaalista siirtymää sekä parantaa unionin teollisuuden ja talouden kilpailukykyä. Jotta tällaiset hankkeet olisivat unionin arvojen ja tavoitteiden mukaisia, niissä olisi lisäksi sitouduttava vankkumattomasti avoimuuteen, koulutukseen ja kanssakäyntiin yhteisön kanssa, fossiilisten polttoaineiden käytön välttämiseen integroimalla uusiutuvia energialähteitä, jätteen vähentämiseen ja kestävien vedenkäyttökäytäntöjen hyödyntämiseen. Strategiset raaka-aineet louhitaan useimmiten kantajamineraalin sivutuotteina. Jotta unioni voisi saavuttaa tämän asetuksen tavoitteet, strategisten raaka-aineiden sivutuoteluonne ei vaikuta tällaisten louhintahankkeiden strategiseen luonteeseen. Hankkeet, joiden tavoitteena on louhinta, voidaan siten katsoa strategisiksi paitsi silloin, kun strateginen mineraali louhitaan päätuotteena, myös silloin, kun sitä louhitaan sivutuotteena.***

(12) Strategisia raaka-aineita koskevissa hankkeissa toteuttajan olisi aina voitava hakea komissiolta hankkeensa tunnustamista strategiseksi hankkeeksi. Hakemukseen olisi sisällytettävä ▌ näihin kriteereihin liittyviä ***asiaankuuluvia*** asiakirjoja ja todisteita. Jotta voidaan paremmin arvioida hankkeen sosiaalista, ympäristöön liittyvää ja taloudellista elinkelpoisuutta, hankkeen toteutettavuutta sekä esitettyjen arvioiden luotettavuutta, hankkeen toteuttajan olisi myös esitettävä Yhdistyneiden kansakuntien luonnonvarojen puiteluokituksen mukainen hankkeen luokitus ja tällaista luokitusta tukevaa näyttöä, jotta luokitus voidaan objektiivisin perustein validoida. Hakemukseen olisi myös liitettävä hankkeen aikataulu, jotta voidaan arvioida, milloin hanke voisi edistää EU:n sisäisen kapasiteetin lisäämistä tai tarjonnan monipuolistamista koskevien vertailuarvojen saavuttamista. Koska kaivoshankkeiden tehokkaan toteuttamisen vuoksi on tärkeä, että hankkeella on takanaan yleinen hyväksyntä, hankkeen toteuttajan olisi myös esitettävä suunnitelma, joka sisältää toimenpiteitä tällaisen hyväksynnän saamiseksi. ***Tämä pätee myös kolmansissa maissa toteutettaviin hankkeisiin.*** Erityistä huomiota olisi kiinnitettävä työmarkkinaosapuoliin,

([4]) Euroopan komissio, Sisämarkkinoiden, teollisuuden, yrittäjyyden ja pk-yritystoiminnan pääosasto, Kestäviä raaka-aineita koskevat EU:n periaatteet, Julkaisutoimisto, 2021, https://data.europa.eu/doi/10.2873/27875

kansalaisyhteiskuntaan ja muihin valvontaa harjoittaviin toimijoihin. Hankkeen toteuttajan olisi myös toimitettava liiketoimintasuunnitelma, jossa annetaan tietoa hankkeen taloudellisesta elinkelpoisuudesta ja esitetään yleiskatsaus ▌ rahoituksesta***, omistusrakenne mukaan luettuna, jotta varmistetaan, että hankkeen rahoitus ei ole ristiriidassa yhteistyön lisäämistä samanmielisten kumppaneiden kanssa koskevan tavoitteen kanssa, erityisesti kolmansista maista tulevien kumppaneiden hankkeiden tai niiden rahoittamien hankkeiden osalta. Lisäksi olisi annettava tietoa*** jo varmistuneista ostosopimuksista ▌ sekä arvio hankkeen mahdollisesti synnyttämistä työpaikoista ja ammattitaitoisen työvoiman tarpeesta, mukaan lukien täydennys- ja uudelleenkoulutus***, ja annettava tietoa aloitteista, joilla pyritään lisäämään naisten osallistumista ja parantamaan yleisiä työoloja***.

(13) Hakemusten tehokkaan käsittelyn varmistamiseksi komission olisi voitava asettaa etusijalle sellaiset hakemukset, joiden hankkeet liittyvät tiettyihin aliedustettuihin arvoketjun vaiheisiin tai strategisiin raaka-aineisiin, jotta voidaan varmistaa unionin tasapainoinen edistyminen kohti kaikkia tähän asetukseen sisältyviä unionin kapasiteettia koskevia vertailuarvoja. ***Komission olisi voitava asettaa etusijalle strategiset hankkeet, joilla edistetään raaka-aineiden kiertoa tai joita pk-yritykset esittävät, edellyttäen, että hankkeet jakautuvat tasapainoisesti arvoketjun eri vaiheisiin. Komission olisi myös ennakoivasti etsittävä kumppanimaita edistämään strategista yhteistyötä.***

(14) Koska sen jäsenvaltion yhteistyö, jonka alueella strateginen hanke toteutetaan, on tarpeen hankkeen tehokkaan täytäntöönpanon varmistamiseksi, kyseisellä jäsenvaltiolla olisi oltava oikeus vastustaa sitä ja siten myös estää se, että hankkeelle myönnettäisiin strategisen hankkeen asema vastoin sen tahtoa. Jos jäsenvaltio tekee näin, sen olisi esitettävä vastustukselleen perustelut, joissa viitataan sovellettaviin kriteereihin. Unionin ei myöskään pitäisi myöntää strategisen hankkeen asemaa hankkeille, jotka toteutetaan jossakin kolmannessa maassa vastoin maan oman hallituksensa tahtoa, ja tämän vuoksi unionin olisi pidättäydyttävä toimimasta näin, jos kolmannen maan hallitus sitä vastustaa.

(15) Jotta estettäisiin strategiseksi hankkeeksi hyväksynnän väärinkäyttö, komission olisi voitava kumota alkuperäinen strategiseksi hankkeeksi hyväksymistä koskeva päätöksensä, jos hanke ei enää täytä edellytyksiä tai hyväksyntä perustui virheellisiä tietoja sisältäneeseen hakemukseen. Ennen kuin komissio voi tehdä näin, sen olisi kuultava toimikuntaa ja hankkeen toteuttajaa. ***Hankkeen toteuttajien olisi aina oltava täysin vastuussa tarkoituksellisesta harhaan johtamisesta, ja heihin voidaan kohdistaa tämän johdosta mahdollisia oikeudenkäyntimenettelyjä.***

(16) Koska strategiset hankkeet ovat tärkeitä strategisten raaka-aineiden toimitusvarmuuden kannalta, ne olisi katsottava yleisen edun mukaisiksi ***tai yleisen turvallisuuden kannalta merkittäviksi***. Strategisten raaka-aineiden toimitusvarmuuden turvaaminen on ratkaisevan tärkeää vihreän ja digitaalisen siirtymän onnistumisen sekä puolustus- ja ***ilmailu- ja*** avaruusalan häiriönsietokyvyn kannalta. Edistääkseen strategisten raaka-aineiden toimitusvarmuutta unionissa jäsenvaltiot voivat säätää kansallisten lupamenettelyiden tuesta, jolla nopeutetaan strategisten hankkeiden toteuttamista unionin oikeuden mukaisesti.

(17) Kansallisilla lupamenettelyillä varmistetaan, että raaka-ainehankkeet ovat turvallisia ja valvottuja ja että ne ovat ympäristö-, sosiaali- ja turvallisuusvaatimusten mukaisia. Unionin ympäristölainsäädännössä vahvistetaan yhteiset edellytykset kansallisille lupamenettelyille ja niiden sisällölle. Näin varmistetaan ympäristönsuojelun korkea taso ja mahdollistetaan unionin potentiaalin kestävä hyödyntäminen raaka-aineiden arvoketjussa. Tämän vuoksi se, että hankkeelle on myönnetty strategisen hankkeen asema, ei saisi vaikuttaa kyseiseen hankkeeseen sovellettaviin

lupaehtoihin, mukaan lukien Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2011/92/EU ([5]), neuvoston direktiivissä 92/43/ETY ([6]), Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2000/60/EY ([7]), Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2010/75/EU ([8]), Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2004/35/EY ([9]), Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2009/147/EY ([10]) sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2006/21/EY ([11]) vahvistetut lupaehdot.

(18) Samalla kuitenkin kansallisten lupamenettelyjen ennakoimattomuus, monimutkaisuus ja toisinaan liian pitkä kesto heikentävät strategisten raaka-ainehankkeiden tehokkaan kehittämisen edellyttämää investointivarmuutta. Sen vuoksi jäsenvaltioiden olisi strategisten hankkeiden tehokkaan täytäntöönpanon varmistamiseksi ja nopeuttamiseksi sovellettava niihin yksinkertaistettuja ja ennakoitavia lupamenettelyjä. Tätä varten strategisille hankkeille olisi annettava kansallisella tasolla etusija, jotta varmistetaan niiden nopea hallinnollinen käsittely ja tällaisten hankkeiden käsittely kiireellisinä kaikissa niihin liittyvissä oikeudellisissa ja riitojenratkaisumenettelyissä. Tällä asetuksella ei pitäisi estää toimivaltaisia viranomaisia yksinkertaistamasta lupamenettelyjä muissa kriittisten raaka-aineiden arvoketjuun liittyvissä hankkeissa, jotka eivät ole strategisia hankkeita.

(19) Kun otetaan huomioon strategisten hankkeiden merkitys strategisten raaka-aineiden toimitusvarmuuden turvaamisessa unionissa ja niiden antama panos unionin avoimeen strategiseen riippumattomuuteen sekä vihreään ja digitaaliseen siirtymään, toimivaltaisen lupaviranomaisen olisi katsottava strategisten hankkeiden olevan yleisen edun mukaisia ***ja yleisen turvallisuuden kannalta merkityksellisiä***. Strategiset hankkeet, joilla on haitallisia vaikutuksia ympäristöön siinä määrin kuin ne kuuluvat direktiivin 2000/60/EY, neuvoston direktiivin 92/43/ETY ja direktiivin 2009/147/EY ([12]) soveltamisalaan, voidaan hyväksyä, jos toimivaltainen lupaviranomainen toteaa tapauskohtaisen arviointinsa perusteella, että hankkeen tuottama yleinen etu on merkittävämpi kuin nämä vaikutukset, sillä edellytyksellä, että kaikki kyseisissä direktiiveissä säädetyt asiaankuuluvat edellytykset täyttyvät. Tapauskohtaisessa arvioinnissa olisi otettava ***asianmukaisesti*** huomioon louhintapaikkojen geologinen erityisyys, joka rajoittaa sijoittamispäätöksiä***, koska louhintapaikoille ei ole vaihtoehtoisia ratkaisuja***.

(20) Lupamenettelyn yksinkertaistamiseksi ja tehostamiseksi ja sen avoimuuden lisäämiseksi kriittisiä raaka-aineita koskevien hankkeiden toteuttajien olisi voitava olla yhteydessä yhden ainoan kansallisen viranomaisen kanssa, joka vastaa koko lupamenettelyn helpottamisesta, koordinoinnista ***ja yksinkertaistamista***, ja kun kyseessä on strateginen hanke, antaa kattavan päätöksen sovellettavan määräajan kuluessa. Tätä varten jäsenvaltioiden olisi nimettävä yksi kansallinen toimivaltainen viranomainen. ***Olisi nimettävä lupakäsittelijä, johon saa helposti yhteyden. Tämä nimetty lupakäsittelijä voisi myös kuulua toiseen viranomaiseen keskitetyn palvelupisteen erilaisten kansallisten rakenteiden mukaan.*** Jos jäsenvaltion hallinnon sisäinen organisaatio sitä edellyttää, tällaisen kansallisen toimivaltaisen viranomaisen tehtävät olisi voitava siirtää muulle viranomaiselle samoin edellytyksin. ***Nimetyn toimivaltaisen viranomaisen olisi voitava pyytää muiden toimivaltaisten ministeriöiden lausuntoa ja osallistumista ilman, että tämä vaikuttaa menettelyn nopeuteen.*** Kansallisen toimivaltaisen viranomaisen tehtävien tehokkaan täytäntöönpanon varmistamiseksi jäsenvaltioiden olisi osoitettava sille tai sen puolesta toimivalle viranomaiselle riittävästi henkilöstöä ja resursseja.

(21) Jotta voidaan varmistaa selkeys strategisten hankkeiden lupa-asemasta ja rajoittaa mahdollisten perusteettomien oikeudenkäyntien vaikutusta heikentämättä kuitenkaan tehokasta tuomioistuinvalvontaa, jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että strategisten hankkeiden lupamenettelyitä koskevat riidat ratkaistaan oikea-aikaisesti. Tätä varten kansallisten toimivaltaisten viranomaisten olisi varmistettava, että hakijoilla ja hankkeiden toteuttajilla on

([5]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2011/92/EU, annettu 13 päivänä joulukuuta 2011, tiettyjen julkisten ja yksityisten hankkeiden ympäristövaikutusten arvioinnista (EUVL L 26, 28.1.2012, s. 1).

([6]) Neuvoston direktiivi 92/43/ETY, annettu 21 päivänä toukokuuta 1992, luontotyyppien sekä luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelusta (EYVL L 206, 22.7.1992, s. 7).

([7]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2000/60/EY, annettu 23 päivänä lokakuuta 2000, yhteisön vesipolitiikan puitteista (EYVL L 327, 22.12.2000, s. 1).

([8]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2010/75/EU, annettu 24 päivänä marraskuuta 2010, teollisuuden päästöistä (yhtenäistetty ympäristön pilaantumisen ehkäiseminen ja vähentäminen) (EUVL L 334, 17.12.2010, s. 17).

([9]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2004/35/EY, annettu 21 päivänä huhtikuuta 2004, ympäristövastuusta ympäristövahinkojen ehkäisemisen ja korjaamisen osalta (EUVL L 143, 30.4.2004, s. 56).

([10]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/147/EY, annettu 30 päivänä marraskuuta 2009, luonnonvaraisten lintujen suojelusta (EUVL L 20, 26.1.2010, s. 7).

([11]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2006/21/EY, annettu 15 päivänä maaliskuuta 2006, kaivannaisteollisuuden jätehuollosta ja direktiivin 2004/35/EY muuttamisesta – Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission lausuma (EUVL L 102, 11.4.2006, s. 15).

([12]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/147/EY, annettu 30 päivänä marraskuuta 2009, luonnonvaraisten lintujen suojelusta (EUVL L 20, 26.1.2010, s. 7).

mahdollisuus käyttää yksinkertaista riitojenratkaisumenettelyä ja että strategisia hankkeita käsitellään kiireellisinä kaikissa niihin liittyvissä oikeudellisissa ja riitojenratkaisumenettelyissä. ***Lisäksi tällä asetuksella olisi helpotettava sellaisten parhaiden käytäntöjen vaihtoa, jotka liittyvät riitojen ratkaisemiseen ja joita ovat esimerkiksi puolueettomien sovittelijoiden johdolla toimivat erityistyöryhmät, joissa ratkaistaan avoimia kysymyksiä.***

(22) Jotta kansalaiset ja yritykset voisivat hyötyä suoraan sisämarkkinoiden eduista ilman tarpeetonta hallinnollista lisärasitetta, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2018/1724 ([13]), jolla perustettiin yhteinen digitaalinen palveluväylä, säädetään yleisistä säännöistä, jotka koskevat sisämarkkinoiden toiminnan kannalta merkityksellisten tietojen, menettelyjen ja neuvontapalvelujen tarjoamista verkossa. Tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvien tietovaatimusten ja menettelyjen olisi oltava asetuksen (EU) 2018/1724 vaatimusten mukaisia. Erityisesti olisi varmistettava, että asetuksen (EU) 2018/1724 6 artiklan 1 kohdan ja liitteen II mukaisesti strategisten hankkeiden toteuttajat voivat täysin sähköisesti osallistua kaikkiin lupamenettelyihin ja saattaa ne päätökseen.

(23) Jotta hankkeiden toteuttajille ja muille sijoittajille voidaan tarjota strategisten hankkeiden kehittämisen edellyttämä turvallisuus ja selkeys, jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että tällaisiin hankkeisiin liittyvä lupamenettely ei ylitä ennalta asetettua määräaikaa. Strategisissa hankkeissa, joihin liittyy ainoastaan jalostusta tai kierrätystä, lupamenettelyn kesto ei saisi ylittää yhtä vuotta. Toisaalta sellaisissa strategisissa hankkeissa, joihin liittyy louhintaa, lupamenettelyn kesto ei saisi ylittää kahta vuotta, kun otetaan huomioon mahdollisten vaikutusten monimutkaisuus ja laajuus. Jotta nämä määräajat voidaan käytännössä saavuttaa, jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että asiasta vastaavilla viranomaisilla on riittävät resurssit ja henkilöstö. Jäsenvaltioiden pyynnöstä komissio tukee niitä teknisen tuen välineen kautta uudistusten suunnittelussa, kehittämisessä ja täytäntöönpanossa, mukaan lukien kansallisiin lupamenettelyihin liittyvien hallinnollisten valmiuksien vahvistaminen.

(24) Unionin lainsäädännössä edellytetyt ympäristöarvioinnit ja -luvat, myös veden, elinympäristöjen ja lintujen osalta, ovat erottamaton osa raaka-ainehankkeen lupaprosessia ja olennainen suojatoimi, jolla varmistetaan kielteisten ympäristövaikutusten torjuminen tai minimointi. Strategisten hankkeiden lupamenettelyiden ennakoituvuuden ja oikea-aikaisuuden varmistamiseksi ***ja sen varmistamiseksi, että ne eivät ylitä luvan myöntämismenettelyn tietylle vaiheelle ennalta asetettua määräaikaa,*** olisi kuitenkin ***yksinkertaistettava*** vaadittuja arviointeja ja lupia heikentämättä ympäristönsuojelun tasoa. Tässä yhteydessä olisi varmistettava, että vaadittavat arvioinnit yhdistetään tarpeettoman päällekkäisyyden välttämiseksi ja että hankkeiden toteuttajat ja asiasta vastaavat viranomaiset selkeästi sopivat yhdistetyn arvioinnin soveltamisalasta ennen sen täytäntöönpanoa, jotta vältetään tarpeettomat jatkotoimet***, sanotun kuitenkaan vaikuttamatta kyseisten arviointien laatuun***.

(25) Maankäyttöön liittyvät ristiriidat voivat luoda esteitä kriittisiä raaka-aineita koskevien hankkeiden toteuttamiselle***, erityisesti kehitysmaissa, joissa häädöt ovat kaivostoiminnan yhteydessä yleisiä***. ***Asianomaisten toimivaltaisten viranomaisten tiiviiseen ja perusteltuun yhteistyöhön kansallisella, alueellisella ja paikallisella tasolla perustuvat*** hyvin laaditut suunnitelmat, mukaan lukien maankäytön suunnittelu ja kaavoitus, joissa otetaan huomioon mahdollisuudet toteuttaa kriittisiä raaka-aineita koskevia hankkeita ja joiden mahdolliset ympäristövaikutukset arvioidaan, voivat auttaa luomaan tasapainoa julkishyödykkeiden ja yleisen edun välillä, vähentämään ristiriitojen riskiä ja nopeuttamaan raaka-ainehankkeiden kestävää toteuttamista unionissa ***ja kolmansissa maissa***. Näistä aiheista vastuussa olevien kansallisten, alue- ja paikallisviranomaisten olisi siksi harkittava raaka-ainehankkeita koskevien säännösten sisällyttämistä asiaan liittyviin merkityksellisiin suunnitelmiin.

(26) Kriittisiä raaka-aineita koskevilla hankkeilla on unionissa usein vaikeuksia rahoituksen saannissa. Kriittisten raaka-aineiden markkinoille on usein ominaista hintojen suuri epävakaus, pitkät toimitusajat, voimakas keskittyminen ja läpinäkymättömyys. Lisäksi alan rahoitus edellyttää korkeatasoista asiantuntijatietoa ***ja investointien riskien vähentämiseen pyrkiviä rahoitusvälineitä, kuten raaka-ainerahastoja, verohelpotuksia, rahoitustakuita, avustuksia tai muita taloudellisia riskinhallintatoimenpiteitä***, ***joita*** rahoituslaitoksilta usein puuttuu. Näiden tekijöiden ratkaisemiseksi ja strategisten raaka-aineiden vakaan ja luotettavan tarjonnan varmistamiseksi jäsenvaltioiden ja komission olisi ***poistettava toimintapolitiikkaan liittyviä esteitä ja*** tuettava rahoituksen ja hallinnollisen tuen saantia. ***Jäsenvaltioiden olisi taloudellisesta tuesta päättäessään otettava***

([13]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1724, annettu 2 päivänä lokakuuta 2018, tietoja, menettelyjä sekä neuvonta- ja ongelmanratkaisupalveluja saataville tarjoavan yhteisen digitaalisen palveluväylän perustamisesta ja asetuksen (EU) N:o 1024/2012 muuttamisesta (EUVL L 295, 21.11.2018, s. 1).

huomioon asianomaisten hankkeen toteuttajien tekemät ympäristöä, sosiaalisia velvoitteita ja työlainsäädäntöä koskevat sitoumukset. Kriittisten raaka-aineiden ala tarvitsee sekä julkista että yksityistä rahoitusta, jotta se olisi kilpailukykyinen, innovatiivinen ja häiriönsietokykyinen ja pystyisi kasvattamaan tuotanto-, jalostus- ja kierrätyskapasiteettiaan sekä korvaamiseen liittyvää kapasiteettiaan. Toimien kiireellisyyden vuoksi ja tässä asetuksessa vahvistettujen vertailuarvojen saavuttamiseksi on yhtä tärkeää varmistaa, että muut horisontaaliset toimintapolitiikat, kuten kestävää rahoitusta koskevat aloitteet, ovat edelleen linjassa niiden unionin toimien kanssa, joilla pyritään helpottamaan unionin kriittisten raaka-aineiden tuotannonalan riittävää rahoituksen ja investointien saantia.

(27) Eurooppaan voidaan rakentaa vahva arvoketju vain riittävin taloudellisin varoin. Komissio pyrkii yhdessä InvestEU-ohjelman toteutuskumppaneiden kanssa etsimään keinoja, jolla lisätään investointitukea asetuksessa (EU) 2021/523 ([14]) ja tässä asetuksessa vahvistettujen yhteisten tavoitteiden mukaisesti. InvestEU-neuvontakeskus voi edistää toteuttamiskelpoisten hankkeiden jatkumon luomista.

(27 a) Tällä asetuksella olisi lisättävä synergioita unionin ja jäsenvaltioiden tällä hetkellä tukemien toimien kanssa kriittisiä raaka-aineita sekä toimitusketjun osan kehitystä koskevilla tutkimus- ja innovointiohjelmilla ja -toimilla, erityisesti Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2021/695 ([15]) (Horisontti Eurooppa) ja neuvoston päätöksellä (EU) 2021/764 ([16]) perustetulla Horisontti Eurooppa -puiteohjelmalla.

(28) Komission, jäsenvaltioiden ja kehityspankkien olisi koordinoitava toimintaansa entistä paremmin ja luotava synergiaetuja unionin ja kansallisen tason nykyisten rahoitusohjelmien kesken sekä varmistettava parempi koordinointi ja yhteistyö elinkeinoelämän ja yksityisen sektorin keskeisten sidosryhmien kanssa, jotta voidaan poistaa rajoitukset, jotka johtuvat tällä hetkellä usein hajanaisista julkisista ja yksityisistä investointitoimista, ja tukea integraatiota ja investointien tuottoa. Tätä varten olisi perustettava toimikunnan erityinen alaryhmä, jossa kokoontuvat jäsenvaltioiden ja komission sekä asiaankuuluvien julkisten rahoituslaitosten asiantuntijat. Alaryhmän olisi keskusteltava yksittäisten strategisten hankkeiden rahoitustarpeista ja niiden nykyisistä rahoitusmahdollisuuksista, jotta hankkeiden toteuttajille voidaan tarjota ehdotus siitä, miten olemassa olevia rahoitusmahdollisuuksia voitaisiin parhaiten hyödyntää. Keskustellessaan ja antaessaan suosituksia strategisten hankkeiden rahoittamisesta kolmansissa maissa***, myös kehittyvillä markkinoilla ja kehitysmaissa, komission ja*** toimikunnan olisi ***yhteistyössä mahdollisten kumppanimaiden kanssa asetettava strategiset hankkeet etusijalle*** Global Gateway ***-strategiassa ja koordinoitava toimintaa kansallisten ja kansainvälisten kehitysrahoituslaitosten kanssa*** ([17]).

(28 a) Unionin ja kansallisella tasolla tarvitaan jatkuvia toimia kriittisiä raaka-aineita koskevan tutkimuksen ja innovoinnin edistämiseksi ja tukemiseksi, sillä perustutkimus on avainasemassa uusien raaka-aineiden ja korvaavien raaka-aineiden löytämisessä.

(28 b) Unionin ja kansallisella tasolla on tehokkuuden, korvaamisen, kierrätysprosessien ja suljettujen materiaalikiertojen parantamiseksi tarpeen ottaa käyttöön erityisiä rahoitus- ja tukivälineitä sekä kohdennettuja tutkimus- ja innovointirahastoja tutkimus- ja innovointiohjelmien ja muiden innovointia edistävien välineiden kautta erityisesti jätteenkäsittelyn, kehittyneiden materiaalien ja korvaamisen alalla sekä uusien ja innovatiivisten teknologioiden kehittämiseksi kriittisten raaka-aineiden kestävää louhintaa varten unionissa.

([14]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/523, annettu 24 päivänä maaliskuuta 2021, InvestEU-ohjelman perustamisesta ja asetuksen (EU) 2015/1017 muuttamisesta (EUVL L 107, 26.3.2021, s. 30).

([15]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/695, annettu 28 päivänä huhtikuuta 2021, tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelman "Horisontti Eurooppa" perustamisesta, sen osallistumista ja tulosten levittämistä koskevien sääntöjen vahvistamisesta sekä asetusten (EU) N:o 1290/2013 ja (EU) N:o 1291/2013 kumoamisesta (EUVL L 170, 12.5.2021, s. 1).

([16]) Neuvoston päätös (EU) 2021/764, annettu 10 päivänä toukokuuta 2021, tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelman "Horisontti Eurooppa" täytäntöönpanoa koskevan erityisohjelman perustamisesta ja päätöksen 2013/743/EU kumoamisesta (EUVL L 167 I, 12.5.2021, s. 1).

([17]) Yhteinen tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle, alueiden komitealle ja Euroopan investointipankille – Global Gateway (JOIN(2021) 30 final).

(29) Yritysten, rahoitussijoittajien ja tuotettavan raaka-aineen ostajien yksityiset sijoitukset ovat olennaisen tärkeitä. Jos yksityiset sijoitukset eivät yksin riitä, hankkeiden tehokas käynnistäminen kriittisten raaka-aineiden arvoketjussa voi edellyttää julkista tukea esimerkiksi takauksina, lainoina tai oman pääoman ehtoisina ja oman pääoman luonteisina sijoituksina. Tällainen julkinen tuki voi olla valtiontukea. Tuella on oltava kannustinvaikutus, ja sen on oltava välttämätöntä, asianmukaista ja oikeasuhteista. Voimassa olevat valtiontuen suuntaviivat, joita on hiljattain tarkistettu perusteellisesti vihreän ja digitaalisen siirtymän tavoitteiden mukaisesti, tarjoavat tietyin edellytyksin runsaasti mahdollisuuksia kriittisten raaka-aineiden arvoketjuun tehtävien investointien ***ja muiden Euroopan vihreän kehityksen ohjelman tavoitteiden*** tukemiseen. ***Komission olisi harkittava tarkemmin mahdollisuutta perustaa erityinen unionin tason rahasto esimerkiksi strategisia raaka-aineita koskevan eurooppalaisen rahaston muodossa ja harkittava tässä yhteydessä uusiutuvia rahoitusvälineitä tai rahoitustuen korvamerkitsemistä varojen uudelleenpriorisoinnin avulla monivuotisessa rahoituskehyksessä. Tässä yhteydessä olisi käytettävä jo olemassa olevaa tietämystä, investointijärjestelyjä ja jatkumoja, jotka liittyvät kriittisiä raaka-aineita koskeviin hankkeisiin.***

(30) Julkista tukea käytetään markkinoiden tiettyjen yksilöityjen puutteiden tai ei-optimaalisten investointitilanteiden korjaamiseen oikeasuhteisella tavalla, eivätkä toimet saisi olla päällekkäisiä yksityisen rahoituksen kanssa tai syrjäyttää sitä***, estää eri jäsenvaltioiden yritysten välistä yhteistyötä*** tai vääristää kilpailua sisämarkkinoilla. ***Toimien olisi oltava kohdennettuja ja tehokkaita, ja niillä*** olisi tuotettava selvää lisäarvoa unionille.

(31) Useiden strategisten raaka-aineiden hinnat ovat epävakaita, ja tilannetta pahentaa se, että hintojen suojaamiseen futuurimarkkinoilla on vain rajallisesti keinoja. Tämä heikentää hankkeiden toteuttajien mahdollisuuksia saada rahoitusta strategisille raaka-ainehankkeille ja haittaa loppupään kuluttajia, jotka haluavat varmistaa keskeisten tuotantopanosten vakaat ja ennakoitavissa olevat hinnat. Strategisten raaka-aineiden tuleviin hintoihin liittyvän epävarmuuden vähentämiseksi on tarpeen säätää sellaisen järjestelmän perustamisesta, jonka avulla sekä kiinnostuneet ostajat että strategisten hankkeiden toteuttajat voivat ilmoittaa osto- tai myyntitarjouksensa ja ottaa yhteyden toisiinsa, jos tarjoukset ovat mahdollisesti yhteensopivia. ***Tällainen järjestelmä on olennaisen tärkeä, jotta voidaan edistää pk-yritysten osallistumista strategisten raaka-aineiden arvoketjuihin. Olisi annettava tukea, jolla mahdollistetaan yritysten yhteenliittymien pääsy markkinoille, joita strateginen kumppanuus tai vapaakauppasopimus ei vielä kata.***

(31 a) Euroopan investointipankin olisi yhteisymmärryksessä toimikunnan, komission ja jäsenvaltioiden kanssa tutkittava sellaisen EU:n vientiluottojärjestelyn perustamista, jonka avulla unionin yritykset voivat investoida hankkeisiin, joilla edistetään tässä asetuksessa asetettujen tavoitteiden saavuttamista.

(32) Unionin raaka-aine-esiintymiä koskeva nykyinen tietämys ja niiden kartoitus on peräisin ajalta, jolloin kriittisten raaka-aineiden saannin varmistaminen strategisen teknologian kehittämistä varten ei ollut etusijalla. Kriittisten raaka-aineiden esiintymiä***, myös geotermisen tuotannon mahdollisuutta,*** koskevien tietojen hankkimiseksi ja päivittämiseksi jäsenvaltioiden olisi laadittava kriittisten raaka-aineiden ***ja kriittisiä raaka-aineita mahdollisesti sisältävien kantajametallien*** yleisiä kansallisia etsintäohjelmia, joihin olisi sisällyttävä tiettyjä toimenpiteitä, kuten mineraalien kartoitus, geokemialliset ohjelmat, geotieteelliset tutkimukset ja olemassa olevien geotieteellisten tietoaineistojen uudelleenkäsittely. Mineraaliesiintymien tunnistamiseen ja niiden louhinnan teknisen ja taloudellisen toteuttamiskelpoisuuden arviointiin liittyy suuri taloudellinen riski. Tällaisen riskin pienentämiseksi ja louhinta-hankkeiden kehittämisen helpottamiseksi jäsenvaltioiden olisi asetettava kansallisen etsintäohjelmansa aikana saadut tiedot julkisesti saataville käyttäen tarvittaessa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2007/2/EY ([18]) perustettua paikkatietoinfrastruktuuria.

(32 a) Louhinta-, jalostus- ja kierrätystavoitteiden saavuttamisen mahdollistamiseksi jäsenvaltioiden olisi edistettävä toimia, joilla puututaan pulaan geotieteen opiskelijoista ja tutkinnon suorittaneista unionissa.

([18]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2007/2/EY, annettu 14 päivänä maaliskuuta 2007, Euroopan yhteisön paikkatietoinfrastruktuurin (INSPIRE) perustamisesta (EUVL L 108, 25.4.2007, s. 1).

(33) Maanhavainnoinnista ***ja GNSS-järjestelmistä, erityisesti EU:n avaruusohjelmasta, Copernicuksesta, Galileosta ja EGNOS-järjestelmästä, saatavaa avaruusdataa ja -palveluja olisi käytettävä mahdollisuuksien mukaan tukemaan*** toimia, joiden tavoitteena ovat kriittisten raaka-aineiden kestävät arvoketjut, sillä ne tarjoavat jatkuvasti tietoa, josta voisi olla hyötyä kaivosalueiden seurannan ja hallinnan, ympäristövaikutusten ja sosioekonomisten vaikutusten arvioinnin tai mineraalivarojen etsinnän kaltaisissa toimissa. Koska ***avaruusdata ja -palvelut voivat*** myös tuottaa tietoa syrjäisistä ja vaikeapääsyisistä alueista, jäsenvaltioiden olisi mahdollisuuksien mukaan otettava ***ne*** huomioon laatiessaan ja pannessaan täytäntöön kansallisia etsintäohjelmiaan.

(34) Vaikka unionin kriittisten raaka-aineiden arvoketjun vahvistaminen on tarpeen toimitusvarmuuden parantamiseksi, kriittisten raaka-aineiden toimitusketjut ovat silti edelleen globaaleja ja alttiita ulkoisille tekijöille. Viimeaikaiset tai meneillään olevat tapahtumat, aina covid-19-kriisistä provosoimattomaan ja perusteettomaan hyökkäykseen Ukrainaa vastaan ***sekä uutta silkkitietä koskevan Kiinan aloitteen kolmansiin maihin kohdistuvaan vaikutukseen***, ovat korostaneet joidenkin unionin toimitusketjujen haavoittuvuutta häiriöille ***sekä kiireellistä tarvetta määrittää keinot, joilla erityisesti strategisten raaka-aineiden kysyntää saadaan hillittyä***. Jotta voidaan varmistaa, että jäsenvaltiot ja Euroopan teollisuus pystyvät ennakoimaan toimitushäiriöitä ja valmistautumaan niiden seurauksiin, olisi suunniteltava toimenpiteitä, joilla lisätään seurantakapasiteettia, ***mukaan lukien tietojen vaihtaminen strategisten varastojen koordinoimiseksi tarvittaessa, ja*** vahvistetaan yritysten valmiutta.

(35) Jäsenvaltioilla ei ole keskenään samanlaisia valmiuksia riskitietoisuuden ja ennakoinnin suhteen, eivätkä kaikki jäsenvaltiot ole suunnitelleet erityisiä rakenteita, joilla seurataan kriittisten raaka-aineiden toimitusketjuja ja voidaan tiedottaa yrityksille toimitushäiriöiden mahdollisista riskeistä. Vastaavasti vaikka jotkin yritykset ovat investoineet toimitusketjujensa seurantaan, toisilla ei ole tähän valmiuksia. Kun otetaan huomioon kriittisten raaka-aineiden toimitusketjujen maailmanlaajuinen ulottuvuus ja niiden monimutkaisuus, komission olisikin suunniteltava erityinen seurantaväline, jolla arvioidaan kriittisten raaka-aineiden toimitusvarmuuteen liittyviä riskejä ja varmistetaan, että kerätyt tiedot ovat viranomaisten ja yksityisten toimijoiden saatavilla, mikä lisää jäsenvaltioiden välisiä synergiaetuja. Jotta varmistetaan, että unionin arvoketjut ovat riittävän hyvin varautuneet mahdollisiin toimitushäiriöihin, komission olisi tehtävä stressitestejä, joilla arvioidaan strategisten raaka-aineiden toimitusketjujen haavoittuvuutta ja niiden alttiutta toimitusvarmuuteen liittyville riskeille. Jäsenvaltioiden olisi osallistuttava tähän toteuttamalla mahdollisuuksien mukaan tällaisia stressitestejä kriittisiä raaka-aineita käsittelevien kansallisten hankinta- ja tiedotusvirastojensa kautta. Toimikunnan olisi varmistettava, että komissio ja jäsenvaltiot koordinoivat stressitestien täytäntöönpanoa. Jos yhdelläkään jäsenvaltiolla ei ole valmiuksia suorittaa tietyltä strategiselta raaka-aineelta edellytettyä stressitestiä, komission olisi tehtävä se itse. ***Komission*** olisi myös ehdotettava mahdollisia strategioita, joita viranomaiset ja yksityiset toimijat voivat ottaa käyttöön toimitusvarmuuteen liittyvien riskien hallintaa varten ***lyhyellä ja keskipitkällä aikavälillä***, kuten ***strategisten raaka-aineiden tarvetta vähentävien täydentävien politiikkatoimien toteuttaminen,*** strategisten varastojen rakentaminen tai hankintamahdollisuuksien monipuolistaminen entisestään. Seuranta- ja stressitestitoimenpiteiden toteuttamiseen tarvittavien tietojen keräämiseksi komission olisi koordinoitava toimintaansa toimikunnan asiaankuuluvan pysyvän alaryhmän kanssa, ja jäsenvaltioiden olisi tunnistettava keskeiset, arvoketjun toiminnan kannalta tärkeät ***suuryritykset*** ja seurattava niitä. Jos yhdelläkään pysyvän alaryhmän jäsenellä ei ole valmiuksia suorittaa vaadittua stressitestiä tietylle strategiselle raaka-aineelle, komission olisi tehtävä se itse.

(36) Strategiset varastot ovat merkittävä keino hallita toimitushäiriöitä, erityisesti raaka-aineiden osalta. Vaikka ehdotettu sisämarkkinoiden hätäapuväline tekee strategisten varastojen kehittämisen mahdolliseksi, jos sisämarkkinoiden valppaustila aktivoidaan, jäsenvaltioilla ja yrityksillä ei ole velvollisuutta rakentaa tai koordinoida strategisia varastojaan ennen toimitushäiriötä. Euroopan unionissa ei myöskään ole koordinointijärjestelyä, jonka avulla voitaisiin laatia yhteinen arvio ja analyysi mahdollisista päällekkäisyyksistä ja synergiaeduista. Kun otetaan huomioon, että tiedot ovat nyt puutteellisia, jäsenvaltioiden olisi tämän vuoksi ensivaiheessa toimitettava komissiolle tietoja strategisista varastoistaan riippumatta siitä, pitävätkö niitä viranomaiset vai talouden toimijat jäsenvaltioiden puolesta. Näihin tietoihin olisi sisällyttävä käytettävissä olevien varastojen taso strategista raaka-ainetta kohden, varastojen kehitysnäkymät sekä tällaisiin varastoihin sovellettavat säännöt ja menettelyt. Kaikkien pyyntöjen olisi oltava oikeasuhteisia, niissä olisi otettava huomioon tietojen saataville asettamisesta aiheutuvat kustannukset ja työtaakka sekä vaikutus kansalliseen turvallisuuteen ja niissä olisi asetettava asianmukaiset määräajat pyydettyjen

tietojen toimittamiselle. Analyysiin voidaan lisätä tietoja talouden toimijoiden varastoista, mutta kyseessä ei ole niitä koskeva tietopyyntö. Komission olisi käsiteltävä tietoja turvallisesti ja julkaistava tiedot vain aggregoidussa muodossa. Toisessa vaiheessa ***toimikunnan*** olisi sille toimitettujen tietojen perusteella ***ilmoitettava*** unionin varastojen ***turvallinen taso***, kun otetaan huomioon kyseisten strategisten raaka-aineiden vuotuinen kokonaiskulutus unionissa. Nykyisten varastojen ja koko unionin strategisten raaka-aineiden strategisten varastojen yleisen tason vertailun perusteella toimikunnan olisi yhteisymmärryksessä komission kanssa voitava antaa jäsenvaltioille ei-sitovia lausuntoja siitä, miten lähentymistä voidaan lisätä, ja kannustaa jäsenvaltioita rakentamaan strategisia varastojaan ***välttäen samalla markkinoiden vääristämistä muun muassa kehittyvien markkinoiden ja kehitysmaiden kustannuksella***. Toimikunnan olisi tässä yhteydessä otettava huomioon se, että on tarpeen säilyttää strategisia raaka-aineita käyttäviä yksityisiä toimijoita koskevat kannustimet strategisten varastojen kehittämiseksi.

(37) Jotta koordinointia voidaan edistää, komission olisi varmistettava tarvittavien kuulemisten järjestäminen, erityisesti toimikunnan pysyvän alaryhmän välityksellä, ennen jäsenvaltioiden osallistumista kansainvälisiin foorumeihin, joilla tällaisista strategisista kannoista voidaan keskustella. Tämän ehdotuksen ja muiden horisontaalisten tai aihekohtaisten välineiden keskinäisen täydentävyyden lisäämiseksi komission olisi varmistettava, että kerätyt ja aggregoidut tiedot välitetään vaarantilanteiden tai kriisien hallintajärjestelmien käyttöön, kuten ehdotetulle sisämarkkinoiden hätäapuvälineen neuvoa-antavalle ryhmälle, EU:n sirusäädöksessä ehdotetulle Euroopan puolijohdeneuvostolle, HERAn johtokunnalle tai terveyskriisineuvostolle.

(38) Suuryritysten, jotka tuottavat unionissa strategista teknologiaa ja käyttävät tähän strategisia raaka-aineita, olisi ***varmistettava asianmukainen sisäinen riskienhallinta***, jotta voidaan varmistaa, että tällaiset yritykset ovat riittävän valmistautuneita toimitushäiriöihin. Näin varmistetaan, että ne ottavat huomioon strategisten raaka-aineiden toimitusvarmuuteen liittyvät riskit ja laativat riittäviä riskinhallintastrategioita ollakseen paremmin valmistautuneita mahdollisiin toimitushäiriöihin. Tällaisten suuryritysten olisi myös tehtävä säännöllisesti stressitestejä strategisten raaka-aineiden toimitusketjuilleen varmistaakseen, että kaikki erilaiset skenaariot, jotka voivat vaikuttaa niiden toimituksiin häiriötilanteessa, on otettu huomion. Näiden toimenpiteiden ansiosta toimitusvarmuuteen mahdollisesti liittyvien riskien kustannuksiin kiinnitettäisiin enemmän huomiota.

(39) Monet strategisten raaka-aineiden markkinat eivät ole täysin avoimia ja ne keskittyvät tarjontapuolelle, mikä lisää myyjien neuvotteluvoimaa ja nostaa ostajien maksettavaksi tulevia hintoja. ***Tämä aiheuttaa haasteen markkinoille. Jotta voidaan osaltaan varmistaa raaka-aineiden saatavuus*** unioniin ***sijoittautuneille yrityksille,*** komission olisi perustettava järjestelmä, jossa kiinnostuneiden ostajien kysyntä voidaan koota yhteen. Tällaista järjestelmää kehittäessään komission olisi otettava huomioon vastaavista toimista saadut kokemukset, erityisesti kokemukset neuvoston asetuksen (EU) 2022/2576 ([19]) nojalla ***aiemmin kaasukriisin vuoksi*** perustetusta kaasun yhteishankinnasta. Jäsenvaltioiden viranomaisten olisi myös voitava osallistua tällaiseen järjestelmään omien strategisten varastojensa kasvattamiseksi. Kaikkien ***kyseisen*** järjestelmän ***osana hyväksyttyjen*** toimenpiteiden olisi oltava yhteensopivia unionin kilpailulainsäädännön ***ja kansallisen lainsäädännön*** kanssa.

(39 a) Häiriönsietokykyisellä ja kilpailukykyisellä raaka-ainealalla on suuri taloudellinen ja strateginen merkitys unionille. Kun otetaan huomioon tämän asetuksen tavoitteet eli unionin kapasiteetin vahvistaminen strategisten raaka-aineiden louhinnassa, jalostuksessa ja kierrätyksessä, on tärkeää varmistaa yrityksille oikeudenmukainen ja ennakoitavissa oleva markkinaympäristö raaka-aineiden koko arvoketjussa. Kaikissa järjestelmissä, joilla pyritään kokoamaan kysyntää yhteen unionin yritysten markkina-aseman vahvistamiseksi kysyntäpuolella, täytyy sen vuoksi myös ottaa tarkkaan huomioon markkinavaikutukset unionin yrityksiin tarjontapuolella.

([19]) Neuvoston asetus (EU) 2022/2576, annettu 19 päivänä joulukuuta 2022, yhteisvastuun lisäämisestä kaasuhankintojen paremman koordinoinnin, luotettavien viitehintojen ja rajatylittävän kaasukaupan avulla (EUVL L 335, 29.12.2022, s. 1).

(40) Tähän asetukseen sisältyvät seurantaa ja strategisia varastoja koskevat säännökset eivät merkitse kansallisten säädösten ja määräysten yhdenmukaistamista eikä niillä korvata jo olemassa olevia järjestelyjä. Seurantaa ja riskeihin varautumista koskevien kannustimien olisi oltava eurooppalaisten välineiden mukaisia. Esimerkiksi sisämarkkinoiden hätäapuvälinettä koskeva ehdotus, jolla pyritään ennakoimaan ja hallitsemaan sisämarkkinoiden toimintaan vaikuttavia kriisejä ja reagoimaan niihin, tai toimenpidekehyksestä kriisin kannalta olennaisten lääketieteellisten vastatoimien tarjonnan varmistamiseksi kansanterveysuhan ilmetessä unionin tasolla annettu neuvoston asetus (EU) 2022/2372 ([20]) ovat tämän vuoksi välineitä, joita voitaisiin edelleen soveltaa kriittisiin ja strategisiin raaka-aineisiin kriisin tai uhkan ilmetessä, siltä osin kuin kyseiset raaka-aineet kuuluvat tällaisten välineiden soveltamisalaan. ***Komission olisi varmistettava*** tämän asetuksen ja kriisivälineiden keskinäinen täydentävyys ja johdonmukaisuus ***näillä kriisivälineillä perustettujen neuvonta- ja hallintoelinten tarkkaavaisella*** tietojenvaihdolla.

(41) Kriittisimpiä raaka-aineita ovat metallit, joita voidaan periaatteessa kierrättää loputtomasti, laadun tosin joskus tästä kärsiessä. Tämä tarjoaa vihreän siirtymän mielessä mahdollisuuden siirtyä todelliseen kiertotalouteen. Uuden teknologian kannalta kriittisten raaka-aineiden kysyntä kasvaa nopeasti alkuvaiheessa, kun louhinta ja jalostus ovat raaka-aineen pääasiallinen lähde. Tämän jälkeen kierrätyksen ***ja uudelleenkäytön*** merkityksen pitäisi kasvaa ja vähentää louhinnan tarvetta ja siihen liittyviä vaikutuksia. Useimpien kriittisten raaka-aineiden nykyinen ***kierrätys- ja uudelleenkäyttöaste*** on kuitenkin alhainen ***muun muassa siksi, että kierrätettävyyttä ei oteta huomioon tuotteiden suunnitteluvaiheessa***, eikä kierrätysjärjestelmiä ja -tekniikkaa ole useinkaan sovitettu tällaisten raaka-aineiden erityispiirteisiin. Tarvitaan toimia, joilla puututaan erilaisiin kiertotalouden potentiaalia rajoittaviin tekijöihin. ***Riippumatta vuonna 2030 kulutettavien strategisten raaka-aineiden määrästä unionin olisi pyrittävä kyseisten raaka-aineiden kiertoon.***

(41 a) Euroopan täytyy lisätä avointa strategista itsenäisyyttään ja häiriönsietokykyään mahdollisten terveyskriiseistä tai muista kriiseistä johtuvien toimitushäiriöiden varalta. Tätä tavoitetta voidaan edistää tehostamalla kiertoa ja resurssitehokkuutta ja lisäämällä kriittisten raaka-aineiden kierrätystä ja talteenottoa.

(42) Jäsenvaltioilla on edelleen merkittävä toimivalta kiertotalouden alalla, esimerkiksi jätteiden keräys- ja käsittelyjärjestelmien alalla. Tätä olisi käytettävä sellaisten jätevirtojen keräys- ja kierrätysasteen nostamiseen, joissa on merkittävä potentiaali kriittisten raaka-aineiden talteenottoon, esimerkiksi käyttämällä taloudellisia kannustimia, kuten alennuksia, rahallisia palkkioita tai panttijärjestelmiä***, ja säilyttäen samalla sisämarkkinoiden eheyden***. Jäsenvaltioiden viranomaisten olisi myös käytettävä vaikutusvaltaansa kriittisten raaka-aineiden ja niitä sisältävien tuotteiden ostajina, ja kansalliset tutkimus- ja innovointiohjelmat voisivat tarjota merkittäviä mahdollisuuksia kriittisten raaka-aineiden kiertotaloutta sekä materiaalitehokkuuden lisäämistä ***ja korvaamista koskevia strategioita*** koskevan tietämyksen lisäämiseen ja teknologian parantamiseen. Jäsenvaltioiden olisi lisäksi edistettävä kriittisten raaka-aineiden talteenottoa kaivannaisjätteestä parantamalla tiedon saatavuutta ja puuttumalla oikeudellisiin, taloudellisiin ja teknisiin esteisiin. Yksi mahdollinen ratkaisu, jota jäsenvaltioiden olisi tarkasteltava, ovat toimijoiden ja jäsenvaltioiden väliset riskinjakojärjestelyt, joilla edistetään käytöstä poistettujen jätelaitosten hyödyntämistä. ***Komission olisi seurattava jäsenvaltioiden toimia, vertailtava ja levitettävä parhaita käytäntöjä ja annettava jäsenvaltioille tarvittaessa suosituksia lisätoimista.***

(42 a) Elektroniikkajäte sisältää kriittisten raaka-aineiden pitoisuuksia, jotka ovat suuruusluokaltaan paljon isompia kuin maailman parhaiden malmilaatujen pitoisuudet. Tämä on merkittävä taloudellinen mahdollisuus urbaanille kaivostoiminnalle, jolla on hyvät edellytykset kehittyä.

([20]) Neuvoston asetus (EU) 2022/2372, annettu 24 päivänä lokakuuta 2022, toimenpidekehyksestä kriisin kannalta olennaisten lääketieteellisten vastatoimien tarjonnan varmistamiseksi kansanterveysuhan ilmetessä unionin tasolla (EUVL L 314, 6.12.2022, s. 64).

(43) Monilla unionin alueilla on pitkät perinteet raaka-aineiden louhinnassa ja siten huomattava määrä kaivannaisjätettä suljetuilla jätealueilla, joiden tarjoamia mahdollisuuksia kriittisten raaka-aineiden osalta ei yleensä ole vielä tutkittu, koska niiden taloudellinen merkitys on vasta aivan viime aikoina alkanut kasvaa. Kaivannaisteollisuuden jätealueiden kriittisten raaka-aineiden hyödyntäminen voi ***estää ja lieventää uuden kaivannaistoiminnan kielteisiä sosiaalisia ja ympäristövaikutuksia sekä*** luoda taloudellista arvoa ja työpaikkoja vanhoilla kaivosseuduilla, joihin teollisuuden katoaminen ja taantuminen usein vaikuttavat***, vaikka näillä alueilla voisi olla merkittävä rooli unionin häiriönsietokyvyn parantamisessa ja raaka-aineiden saannin ympäristöön ja yhteiskuntaan kohdistuvien kielteisten vaikutusten vähentämisessä***. Kriittisiä raaka-aineita sisältäviin kohteisiin, erityisesti käytöstä poistettuihin jätealueisiin, ei ole kiinnitetty riittävästi huomiota ja eikä niistä ole riittävästi tietoja. Tämä on ollut keskeinen este kaivannaisjätteen potentiaalin laajemmalle hyödyntämiselle kriittisten raaka-aineiden osalta.

(44) Kaivannaisteollisuuden jätealueiden kriittisten raaka-aineiden talteenoton olisi sisällyttävä tällaisten jätealueiden hyötykäyttöön. Direktiivissä 2006/21/EY asetetaan tiukat vaatimukset ympäristön ja ihmisten terveyden suojelulle kaivannaisteollisuuden jätehuollossa. Nämä tiukat vaatimukset olisi säilytettävä, mutta on aiheellista ottaa käyttöön lisätoimenpiteitä, joilla maksimoidaan kriittisten raaka-aineiden talteenotto kaivannaisjätteestä.

(45) Sekä nykyisten että uusien kaivannaisteollisuuden jätealueiden toimijoiden olisi tehtävä alustava taloudellinen arviointitutkimus jätteistä saatavien kriittisten raaka-aineiden talteenotosta sekä alueellaan jo olevan kaivannaisjätteen ***ja sen sijoituspaikkojen*** että toiminnasta syntyvän jätteen osalta. Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2008/98/EY ([21]) vahvistetun jätehierarkian mukaisesti etusijalle olisi asetettava kriittisiä raaka-aineita sisältävän jätteen syntymisen estäminen siten, että kriittisiä raaka-aineita otetaan talteen louhitusta aineksesta ennen kuin siitä tulee jätettä. Tällaista tutkimusta laatiessaan toimijoiden olisi kerättävä tarvittavat tiedot, mukaan lukien kaivannaisjätteen kriittisten raaka-aineiden pitoisuudet ja määrät, ja arvioitava useita vaihtoehtoja sellaisten prosessien, toimintojen tai liiketoimintajärjestelyjen osalta, joilla kriittisten raaka-aineiden talteenotosta voitaisiin tehdä ***teknisesti toteutettavaa ja*** taloudellisesti kannattavaa. Tämä velvollisuus täydentää direktiivissä 2006/21/EY ja sen saattamiseksi osaksi kansallista lainsäädäntöä annetussa kansallisessa lainsäädännössä säädettyjä velvollisuuksia, ja sitä sovelletaan sellaisenaan. Pannessaan sitä täytäntöön toimijoiden ja toimivaltaisten viranomaisten olisi pyrittävä minimoimaan hallinnollinen rasite ja liittämään eri menettelyt mahdollisuuksien mukaan yhteen.

(46) Suljettujen kaivannaisteollisuuden jätealueiden tarjoamasta kriittisten raaka-aineiden potentiaalista on puutteellisesti tietoja, ja tämän korjaamiseksi jäsenvaltioiden olisi perustettava tietokanta, joka sisältää kaikki tarvittavat tiedot talteenoton edistämiseksi unionin kilpailusääntöjen mukaisesti, erityisesti kriittisten raaka-aineiden määrät ja pitoisuudet näillä kaivannaisteollisuuden jätealueilla. Tiedot olisi asetettava julkisesti saataville käyttäjäystävällisessä ja digitaalisessa muodossa, mikä mahdollistaa yksityiskohtaisempien teknisten tietojen saannin. Käyttäjäystävällisen tiedonsaannin helpottamiseksi jäsenvaltioiden olisi esimerkiksi tarjottava yhteyspiste, jonka kautta syvällisempi tietojenvaihto kriittisten raaka-aineiden talteenottohankkeiden potentiaalisten kehittäjien kanssa on mahdollista. Tietokanta olisi suunniteltava siten, että mahdolliset hankkeiden toteuttajat voivat helposti tunnistaa laitokset, joissa on hyvät edellytykset raaka-aineiden taloudellisesti elinkelpoiseen talteenottoon ***lyhyellä, keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä***. Rajallisten resurssien kohdentamiseksi ***jäsenvaltiot voisivat kerätä*** tiedot vaiheittain ja ***toteuttaa*** vaativammat tiedonkeruut vain lupaavimpien laitosten osalta. Tiedonkeruulla olisi hankittava tarkkoja ja edustavia tietoja kaivannaisteollisuuden jätealueista ja pyrittävä saamaan paras mahdollinen käsitys kriittisten raaka-aineiden talteenoton mahdollisuuksista.

(47) Moniin eri tuotteisiin sisältyy kestomagneetteja. Tuuliturbiinit ja sähköautot ovat näistä tärkeimpiä ja nopeimmin kasvavia sovelluksia, mutta myös muihin tuotteisiin, kuten magneettisiin resonanssikuvauslaitteisiin, teollisuusrobotteihin, kevyisiin kulkuneuvoihin, jäähdytysgeneraattoreihin, lämpöpumppuihin, sähkömoottoreihin, teollisuuden sähköpumppuihin, automaattipesukoneisiin, kuivausrumpuihin, mikroaaltouuneihin, pölynimureihin ja astianpesukoneisiin, sisältyy merkittäviä määriä kestomagneetteja, jotka voidaan ottaa talteen. Useimmat

([21]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2008/98/EY, annettu 19 päivänä marraskuuta 2008, jätteistä ja tiettyjen direktiivien kumoamisesta (EUVL L 312, 22.11.2008, s. 3).

kestomagneetit, erityisesti tehokkaimmat tyypit, sisältävät kriittisiä raaka-aineita, kuten neodyymia, praseodyymiä, dysprosiumia ja terbiumia, booria, samariumia, nikkeliä tai kobolttia. Niiden kierrätys on mahdollista, mutta nyt kierrätystä on unionissa vain pienessä mittakaavassa tai tutkimushankkeiden yhteydessä. Kestomagneettien olisikin oltava ensisijainen tuote, kun kiertotaloutta pyritään kasvattamaan.

(48) Magneettien ***kiertotalouden parantamisen*** edellytyksenä on, että kierrättäjät***, kunnostajat ja korjaajat*** saavat tarvittavat tiedot tuotteessa olevien magneettien määrästä, tyypistä ja kemiallisesta koostumuksesta sekä niiden sijainnista ja käytetyistä pinnoitteista, liimoista ja lisäaineista ja tiedot siitä, miten kestomagneetit poistetaan tuotteesta. Jotta voidaan varmistaa magneettien kierrätystoiminnan kannattavuus, unionin markkinoille saatettuihin tuotteisiin kuuluviin kestomagneetteihin olisi ajan mittaan sisällytettävä yhä enemmän kierrätettyjä raaka-aineita. Kierrätetty sisältö olisi ensimmäisessä vaiheessa ilmoitettava avoimesti, mutta kierrätetylle sisällölle olisi vahvistettava vähimmäismäärä, kun asianmukainen taso ja todennäköiset vaikutukset on erikseen arvioitu.

(49) Unionin markkinoilla myytävät kriittiset raaka-aineet on usein sertifioitu niiden tuotanto- ja toimitusketjun kestävyyden osalta. Sertifiointi voidaan saada erilaisten julkisten ja yksityisten sertifiointijärjestelmien puitteissa, joiden soveltamisalat ja vaatimusten tiukkuus vaihtelevat, mikä voi aiheuttaa sekaannusta sellaisten väitteiden luonteesta ja todenperäisyydestä, joita tietyn sertifioinnin perusteella esitetään unionin markkinoille saatettujen kriittisten raaka-aineiden suhteellisesta kestävyydestä. Komissiolle olisi siirrettävä valta antaa täytäntöönpanosäädöksiä, joissa tunnustetaan ne sertifiointijärjestelmät, joita olisi pidettävä kattavina ja luotettavina ja jotka tarjoavat viranomaisille ja markkinoiden toimijoille yhteisen perustan kriittisten raaka-aineiden kestävyyden arvioimista varten. Olisi tunnustettava ainoastaan sellaiset sertifiointijärjestelmät, jotka kattavat monenlaisia kestävyysnäkökohtia, mukaan lukien ***ilmaan, maaperään, veteen ja biologiseen monimuotoisuuteen liittyvä*** ympäristönsuojelu, ihmisoikeudet sekä työntekijöiden oikeudet ***ja hallintoa koskevat näkökohdat, muun muassa*** liiketoiminnan avoimuus ***ja paikallisyhteisöjen osallistuminen, jotka takaavat tiukat kestävyysvaatimukset*** ja jotka sisältävät säännöksiä riippumattoman kolmannen osapuolen suorittamasta vaatimustenmukaisuuden todentamisesta ja seurannasta. Menettelyn tehokkuuden varmistamiseksi hankkeiden toteuttajien, jotka hakevat tunnustamista strategiseksi hankkeeksi, olisi voitava luottaa siihen, että hankkeen kestävä toteutus voidaan osoittaa osallistumalla tunnustettuun järjestelmään.

(50) Kriittisten raaka-aineiden tuotanto arvoketjun eri vaiheissa aiheuttaa ***ilmasto- ja*** ympäristövaikutuksia, ***jotka kohdistuvat erityisesti veteen ja biologiseen monimuotoisuuteen***. Jotta voitaisiin rajoittaa vahingollisia ympäristövaikutuksia ja edistää kriittisten raaka-aineiden kestävämpää tuotantoa, komissiolle olisi siirrettävä valta laatia kriittisten raaka-aineiden ympäristöjalanjäljen laskentajärjestelmä, myös sen todentamisprosessi, jolla varmistetaan, että unionin markkinoille saatetuista kriittisistä raaka-aineista on yleisesti saatavilla tietoa tällaisesta jalanjäljestä. Järjestelmän perustana olisi oltava tieteellisesti luotettavien arviointimenetelmien ja elinkaariarviointia koskevien kansainvälisten standardien huomioon ottaminen. Raaka-aineen ympäristöjalanjäljen ilmoittamista koskevaa vaatimusta olisi sovellettava vain, jos tätä koskevan arvioinnin perusteella on todettu, että vaatimuksella edistettäisiin unionin ilmasto- ja ympäristötavoitteita ***ja se olisi oikeassa suhteessa taloudellisiin kustannuksiin nähden*** helpottamalla sellaisten kriittisten raaka-aineiden hankintaa, joiden ympäristöjalanjälki on pienempi, eikä vaikuttaisi kohtuuttomasti kauppavirtoihin. Kun asiaankuuluvat laskentamenetelmät on hyväksytty, komission olisi laadittava kriittisiä raaka-aineita koskevat ympäristötehokkuusluokat, jotta mahdolliset ostajat voivat helposti vertailla saatavilla olevien raaka-aineiden suhteellista ympäristöjalanjälkeä, mikä ohjaisi markkinoita kohti kestävämpiä raaka-aineita. Kriittisten raaka-aineiden myyjien olisi varmistettava, että ympäristöjalanjälki-ilmoitus on niiden asiakkaiden saatavilla. Unionin markkinoille saatettujen kriittisten raaka-aineiden suhteellista jalanjälkeä koskeva avoimuus voi mahdollistaa myös muita unionin ja kansallisen tason toimintalinjoja, kuten kannustimia tai ympäristöä säästäviä julkisten hankintojen kriteerejä, joilla edistetään ympäristövaikutuksiltaan vähäisempien kriittisten raaka-aineiden tuotantoa. ***Syvänmeren biologisen monimuotoisuuden uskotaan olevan rikkainta maailmassa, ja syvämeri tarjoaa kriittisiä ympäristöpalveluja, muun muassa sitomalla hiiltä pitkäkestoisesti. Syvänmeren kaivostoiminta aiheuttaa erittäin todennäköisesti pysyvää biologisen monimuotoisuuden köyhtymistä ja vahinkoa ekosysteemeille. Ennalta varautumisen periaatteen mukaisesti syvänmeren kaivostoimintaa ei pitäisi harjoittaa niin kauan kuin sen vaikutuksia meriympäristöön ja biologiseen monimuotoisuuteen ei ole***

tutkittu riittävästi ja niin kauan kuin ei ole tieteellistä yksimielisyyttä siitä, että syvänmeren kaivostoimintaa voidaan hallinnoida tavalla, jolla varmistetaan, että merten biologinen monimuotoisuus ei köyhdy eikä ekosysteemeille aiheudu vahinkoa.

(51) Ympäristöjalanjälkeä koskevat menetelmät ovat merkittävä perusta laskentasääntöjen laatimisessa. Ne perustuvat tieteellisesti luotettaviin arviointimenetelmiin, joissa otetaan huomioon ***muussa unionin lainsäädännössä vahvistetut vastaavat velvoitteet ja*** kansainvälinen kehitys ja jotka kattavat ympäristövaikutukset, mukaan lukien ilmastonmuutos sekä veteen, ilmaan, maaperään, luonnonvaroihin, maankäyttöön ja myrkyllisyyteen liittyvät vaikutukset.

(52) Olisi varmistettava, että vastuussa olevat toimijat arvioivat ennen tuotteiden tai raaka-aineiden markkinoille saattamista, ovatko ne kestomagneettien kiertotalouden parantamista ja kriittisten raaka-aineiden ympäristöjalanjäljen ilmoittamista koskevien vaatimusten mukaisia, ja että toimivaltaiset kansalliset viranomaiset panevat kyseiset vaatimukset tehokkaasti täytäntöön. Asetuksen (EU) 2019/1020 ja asetuksen (EU) 2023/xxx [julkaisutoimisto: lisätään viittaus tuotteiden ekologista suunnittelua koskevaan asetukseen] vaatimustenmukaisuutta ja markkinavalvontaa koskevat säännökset on annettu tätä tarkoitusta varten, minkä vuoksi niitä olisi sovellettava myös näihin vaatimuksiin. Jotta voidaan edelleen taata nykyisten kehysten optimaalinen käyttö, olisi varmistettava, että asetuksen (EU) 2018/858 tai asetuksen (EU) N:o 168/2013 mukaisen tyyppihyväksynnän piiriin kuuluvien tuotteiden vaatimustenmukaisuutta valvotaan nykyisellä tyyppihyväksyntäjärjestelmällä.

(53) Komission olisi asetuksen (EU) N:o 1025/2012 10 artiklan 1 kohdan mukaisesti pyydettävä yhtä tai useampaa eurooppalaista standardointiorganisaatiota laatimaan eurooppalaisia standardeja tämän asetuksen tavoitteiden tukemiseksi.

(54) Unioni on solminut raaka-aineita koskevia strategisia kumppanuuksia kolmansien maiden kanssa kriittisiä raaka-aineita koskevan vuoden 2020 toimintasuunnitelman täytäntöönpanemiseksi. Tarjonnan monipuolistamiseksi näitä toimia olisi ***tehostettava ja niiden olisi johdettava strategisten hankkeiden käynnistämiseen***. Jotta tulevien kumppanuuksien solmimiselle voidaan luoda ja varmistaa yhdenmukaiset kehykset ***ja jotta voidaan kehittää eurooppalaista raaka-ainediplomatiaa unionin energia- ja ilmastodiplomatian mukaisesti***, jäsenvaltioiden ja komission olisi osana toimikunnassa käytävää vuoropuheluaan keskusteltava muun muassa siitä, saavutetaanko nykyisillä kumppanuuksilla niille asetetut tavoitteet, kolmansien maiden priorisoinnista uusissa kumppanuuksissa, tällaisten kumppanuuksien sisällöstä ***ja*** niiden johdonmukaisuudesta ja mahdollisista synergiaeduista jäsenvaltioiden ja kyseisten kolmansien maiden kahdenväliseen yhteistyöhön nähden ***sekä riittävästä rahoituksen saannista*** ja ***analysoitava ja*** koordinoitava niihin liittyviä kysymyksiä. Unionin olisi pyrittävä molempia osapuolia hyödyttäviin ***ja kestäviin*** kumppanuuksiin ***tällaisten kolmansien maiden, myös*** kehittyvien markkinoiden ja talouksien, kanssa noudattaen Global Gateway -strategiaansa***, Team Europe -lähestymistapaansa, yhteistä kauppapolitiikkaansa ja kehitys- ja ulkopolitiikkaansa***, ***joilla*** edistetään unionin raaka-aineiden toimitusketjun monipuolistamista ja tuodaan lisäarvoa näissä maissa. ***Olisi panostettava enemmän myös yhteistyöhön sisämarkkinoille osallistuvien kansainvälisten samanmielisten kumppaneiden, ehdokasmaiden tai sellaisten samanmielisten kolmansien maiden kanssa, jotka eivät kuulu strategisen kumppanuuden eivätkä vapaakauppasopimuksen piiriin. Näihin yhteisiin etuihin olisi sisällyttävä ympäristönormien edistäminen ja suojelu sekä sosiaalisten oikeuksien ja ihmisoikeuksien suojelu kansainvälisen oikeuden ja kansallisen lainsäädännön mukaisesti siten, että monenvälisen yhteistyön sääntöjä noudatetaan kaikilta osin.***

(54 a) Unionin strategisena painopisteenä olevasta tavoitteesta monipuolistaa kriittisten raaka-aineiden tarjontaa täytyy tulla unionin ulkoisen toiminnan ja diplomatian painopistealue Team Europe -lähestymistavassa ja sen energiaa ja ilmastoa käsittelevän ulkoisen politiikan mukaisesti. Unionin raaka-aineita koskevalla ulkoisella politiikalla olisi pyrittävä selittämään unionin lähestymistapaa resurssitehokkuuteen, kestävyyteen, kiertotalouteen ja korvaamiseen sekä pyrittävä tekemään yhteistyötä ja tarvittaessa luomaan kansainvälisiä foorumeita globaalien raaka-ainemarkkinoiden koordinoinnin ja avoimuuden parantamiseksi sekä yhteishankinta-alustoja varten.

(55) Olisi perustettava Euroopan kriittisiä raaka-aineita käsittelevä toimikunta, jotta voidaan tukea strategisten hankkeiden kehittämiseen ja niiden rahoitukseen, etsintäohjelmiin, seurantavalmiuksiin tai strategisiin varastoihin liittyvien tehtävien toteuttamista ja antaa komissiolle asianmukaisia neuvoja. Toimikunnan olisi koostuttava jäsenvaltioiden edustajista ja komission edustajasta, ja ***kansalaisyhteiskunnan ja*** muiden osapuolten***, kuten tutkijoiden, kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden, muiden unionin toimielinten ja unionin virastojen,*** olisi voitava osallistua siihen tarkkailijoina. Jotta voidaan kehittää tarvittavaa asiantuntemusta tiettyjen tehtävien suorittamiseksi, toimikunnan olisi perustettava rahoitusta, etsintää, seurantaa ja strategisia varastoja ***sekä kestävyyttä*** käsittelevät pysyvät alaryhmät, joiden olisi toimittava verkostona kokoamalla yhteen eri kansalliset viranomaiset ja kuulemalla tarvittaessa teollisuutta, tiedeyhteisöä, kansalaisyhteiskuntaa ja muita asiaankuuluvia sidosryhmiä. Toimikunnan neuvojen ja lausuntojen olisi oltava ei-sitovia, eikä tällaisen neuvon tai lausunnon puuttuminen saisi estää komissiota hoitamasta tämän asetuksen mukaisia tehtäviään.

(56) Jos tavoitteiden, mukaan lukien kapasiteettia ja monipuolistamista koskevat vertailuarvot, saavuttamisessa ei edistytä, saattaa olla tarpeen hyväksyä lisätoimenpiteitä. Komission olisi tämän vuoksi seurattava edistymistä näiden tavoitteiden saavuttamisessa.

(57) Jotta jäsenvaltioille ***ja yrityksille, erityisesti pk-yrityksille,*** aiheutuva hallinnollinen rasitus voidaan pitää mahdollisimman pienenä, erilaisia raportointivelvoitteita olisi yksinkertaistettava ja komission olisi laadittava malli, jonka avulla jäsenvaltiot voivat täyttää hankkeita, etsintää ***ja*** seurantaa koskevat raportointivelvollisuutensa säännöllisesti julkaistavassa yhtenäisessä asiakirjassa, joka voi olla luottamuksellinen tai turvallisuusluokitukseltaan rajoitettu.

(58) Jotta voidaan varmistaa toimivaltaisten viranomaisten luottamukseen perustuva ja rakentava yhteistyö unionin ja jäsenvaltioiden tasolla, kaikkien tämän asetuksen soveltamiseen osallistuvien osapuolten olisi otettava huomioon tehtäviä suorittaessaan saamiensa tietojen luottamuksellisuus. Komissio ja toimivaltaiset kansalliset viranomaiset, niiden virkailijat, virkamiehet ja muut näiden viranomaisten valvonnassa työskentelevät henkilöt sekä jäsenvaltioiden muiden viranomaisten virkailijat ja virkamiehet eivät saisi ilmaista tämän asetuksen nojalla saamiaan tai vaihtamiaan tietoja, jotka ovat luonteeltaan salassapitovelvollisuuden alaisia. Tämän olisi koskettava myös Euroopan kriittisiä raaka-aineita käsittelevää toimikuntaa. Tietoja olisi käsiteltävä ja säilytettävä suojatussa ympäristössä.

(59) On erityisen tärkeää, että hyväksyessään delegoituja säädöksiä SEUT-sopimuksen 290 artiklan mukaisesti komissio toteuttaa valmisteluvaiheessa asianmukaiset kuulemiset, myös asiantuntijatasolla, ja että nämä kuulemiset toteutetaan paremmasta lainsäädännöstä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehdyssä toimielinten välisessä sopimuksessa ([22]) vahvistettujen periaatteiden mukaisesti. Jotta voitaisiin erityisesti varmistaa tasavertainen osallistuminen delegoitujen säädösten valmisteluun, Euroopan parlamentille ja neuvostolle toimitetaan kaikki asiakirjat samaan aikaan kuin jäsenvaltioiden asiantuntijoille, ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asiantuntijoilla on järjestelmällisesti oikeus osallistua komission asiantuntijaryhmien kokouksiin, joissa valmistellaan delegoituja säädöksiä.

(60) Jotta voidaan varmistaa tämän asetuksen yhdenmukainen täytäntöönpano, komissiolle olisi siirrettävä täytäntöönpanovaltaa seuraavissa asioissa: (a) sellaisten mallien laatiminen, joita käytetään strategisten hankkeiden tunnustamista koskevissa hakemuksissa, strategisiin hankkeisiin liittyvissä edistymisraporteissa, kansallisissa etsintäohjelmissa sekä etsintään, seurantaan, strategisiin varastoihin ja kiertotalouteen liittyvissä jäsenvaltioiden raporteissa; (b) sellaisten tuotteiden, komponenttien ja jätevirtojen nimeäminen, joilla katsotaan olevan kriittisten raaka-aineiden talteenoton merkittävä potentiaali; ja c) kriteerien määrittely ja soveltaminen kriittisten raaka-aineiden kestävyyteen liittyvien järjestelmien tunnustamisessa. Tätä valtaa olisi käytettävä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 182/2011 ([23]) mukaisesti.

(61) Jotta varmistetaan tässä asetuksessa säädettyjen velvollisuuksien noudattaminen, erityisesti siltä osin kuin on kyse ekosuunnitteluvaatimusten noudattamisesta, yrityksille, jotka eivät noudata velvollisuuksiaan, jotka koskevat muun muassa riskeihin varautumista, hankeraportointia ja kierrätettävyyttä koskevia tietoja, olisi määrättävä seuraamuksia. Tämän vuoksi on tarpeen, että jäsenvaltiot säätävät kansallisessa lainsäädännössään tehokkaista, oikeasuhteisista ja varoittavista seuraamuksista, jos tätä asetusta ei noudateta.

([22]) EUVL L 123, 12.5.2016, s. 1.
([23]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 182/2011, annettu 16 päivänä helmikuuta 2011, yleisistä säännöistä ja periaatteista, joiden mukaisesti jäsenvaltiot valvovat komission täytäntöönpanovallan käyttöä (EUVL L 55, 28.2.2011, s. 13).

(62) Komission olisi toteuttava tätä asetusta koskeva arviointi. Arviointi olisi paremmasta lainsäädännöstä tehdyn toimielinten välisen sopimuksen 22 kohdan nojalla tehtävä viiden eri perusteen eli tehokkuuden, tuloksellisuuden, merkityksellisyyden, johdonmukaisuuden ja EU:n tason lisäarvon suhteen, ja sen olisi oltava pohjana mahdollisten jatkotoimien vaikutusten arvioinneille. Komission olisi toimitettava Euroopan parlamentille, neuvostolle sekä Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle kertomus tämän asetuksen täytäntöönpanosta ja edistymisestä sen tavoitteiden saavuttamisessa, mukaan lukien kapasiteettia ja monipuolistamista koskevat vertailuarvot. Kriittisten raaka-aineiden ympäristöjalanjäljen avoimuuteen liittyvien toimenpiteiden täytäntöönpanon perusteella kertomuksessa olisi myös arvioitava, onko asianmukaista vahvistaa ympäristöjalanjälkeen liittyvät enimmäisrajat.

(63) Siltä osin kuin tässä asetuksessa suunnitellut toimenpiteet ovat valtiontukea, tällaisia toimenpiteitä koskevilla säännöksillä ei rajoiteta Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamista.

(64) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän asetuksen tavoitteita eli parantaa sisämarkkinoiden toimintaa, jotta varmistetaan kriittisten raaka-aineiden turvattu ja kestävä tarjonta unionissa, vaan ne voidaan laajuutensa ja vaikutustensa vuoksi saavuttaa ainoastaan unionin tasolla. Sen vuoksi unioni voi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä asetuksessa ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen kyseisen tavoitteen saavuttamiseksi,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

1 luku

Yleiset säännökset

1 artikla

Kohde ja tavoitteet

1. Tämän asetuksen yleisenä tavoitteena on parantaa sisämarkkinoiden toimintaa luomalla puitteet, joilla varmistetaan kriittisten raaka-aineiden ***kansainvälisesti kilpailukykyinen,*** turvattu***, häiriönsietokykyinen*** ja kestävä tarjonta unionissa***, muun muassa edistämällä kestävyyttä, tehokkuutta ja kiertotaloutta koko arvoketjussa***.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetun yleisen tavoitteen saavuttamiseksi tällä asetuksella pyritään

a) vahvistamaan strategisten raaka-aineiden arvoketjun eri vaiheita ***tavoitteena*** sen ***varmistaminen***, että vuoteen 2030 mennessä unionin kapasiteetti kunkin strategisen raaka-aineen osalta on kasvanut merkittävästi siten, että unionin kapasiteetti kokonaisuudessaan lähestyy seuraavia vertailuarvoja tai saavuttaa ne:

   i) unionin malmien, mineraalien tai rikasteiden louhintakapasiteetilla voidaan tuottaa vähintään 10 prosenttia unionin vuotuisesta strategisten raaka-aineiden kulutuksesta, siinä määrin kuin unionin varannot sen sallivat;

   ii) unionin jalostuskapasiteetilla voidaan, myös kaikissa välivaiheen jalostusvaiheissa, tuottaa vähintään ***50*** prosenttia unionin strategisten raaka-aineiden vuotuisesta kulutuksesta; ***jopa 20 prosenttia unionin uudesta jalostuskapasiteetista voitaisiin kehittää strategisten kumppanuuksien puitteissa kehittyvillä markkinoilla ja kehitysmaissa;***

   iii) unionin kierrätyskapasiteetilla voidaan, mukaan lukien kaikki kierrätyksen välivaiheet, tuottaa ***määrällisesti*** vähintään ***10 prosenttia lisää kierrätyskapasiteettia kunkin strategisen raaka-aineen vuosien 2020–2022 perustason perusteella, jonka mukaan vähintään 45 prosenttia kustakin unionin jätteeseen sisältyvästä strategisesta raaka-aineesta kerätään, lajitellaan ja jalostetaan ottaen huomioon tekninen ja taloudellinen toteutettavuus***;

b) monipuolistamaan strategisten raaka-aineiden tuontia unioniin, jotta varmistetaan, että vuoteen 2030 mennessä kunkin strategisen raaka-aineen vuotuinen kulutus unionissa missä tahansa asiaankuuluvassa jalostusvaiheessa voi perustua tuontiin useista kolmansista maista, joista yksikään ei kata yli 65:tä prosenttia unionin vuotuisesta kulutuksesta***, jolloin etusijalle olisi asetettava riippuvuuden vähentäminen epäluotettavista kumppaneista, jotka eivät jaa unionin arvoja eivätkä noudata ihmisoikeuksia, demokratiaa ja oikeusvaltioperiaatetta***;

c) parantamaan unionin kykyä seurata ja hallita kriittisten raaka-aineiden toimitusvarmuuteen liittyvää riskiä ***sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä ottaen kaikilta osin huomioon kansainvälinen kilpailukyky***;

d) varmistamaan unionin markkinoille saatettujen kriittisten raaka-aineiden ja kriittisiä raaka-aineita sisältävien tuotteiden vapaa liikkuvuus samalla, kun varmistetaan ympäristönsuojelun ***ja kestävyyden*** korkea taso kehittämällä tällaisten raaka-aineiden ja tuotteiden kiertotaloutta***, käyttökestävyyttä, korjattavuutta*** ja ***kustannustehokasta saatavuutta sisämarkkinoilla;***

d a) edistämään korvaavien raaka-aineiden kehittämistä ja käyttöönottoa tukemalla raaka-aineiden korvaamisen mahdollistavia tuotantomenetelmiä ja vaihtoehtoisten innovatiivisten materiaalien tutkimusta ja kehittämistä unionin ympäristöjalanjäljen pienentämiseksi;

d b) hillitsemään kriittisten raaka-aineiden kysynnän kasvua unionissa muun muassa lisäämällä tehokkuutta ja materiaalien korvaamista arvoketjuissa, jotta voidaan kuluttaa vähemmän kriittisiä raaka-aineita kuin 4 b kohdan mukaisessa viiteskenaariossa ennustetaan;

d c) lisäämään uusioraaka-aineiden osuutta unionin strategisten raaka-aineiden kulutuksesta.

3. Jos komissio katsoo 42 artiklassa tarkoitetun kertomuksen perusteella, että unioni ei todennäköisesti saavuta 2 kohdassa asetettuja tavoitteita, se arvioi, onko toimenpiteiden ehdottaminen tai komission toimivallan käyttäminen unionin tasolla mahdollista ja oikeasuhteista, jotta varmistettaisiin näiden tavoitteiden saavuttaminen.

4. Komissio ottaa huomioon 2 kohdan a alakohdan iii alakohdassa säädetyt tavoitteet ja vertailuarvot ***kaikessa asiaankuuluvassa unionin oikeudessa, mukaan lukien*** siltä osin kuin ne liittyvät asetuksen XX/XXXX [julkaisutoimisto: lisätään kestävien tuotteiden ekologista suunnittelua koskeva asetus] 5 artiklan 4 kohdan a alakohdan i alakohdassa tarkoitettuihin unionin painopisteisiin, valmistellessaan ekosuunnitteluvaatimuksia seuraavien tuotenäkökohtien parantamiseksi: käyttökestävyys, uudelleenkäytettävyys, korjattavuus, resurssien käyttö tai resurssitehokkuus, mahdollisuus uudelleenvalmistukseen ja kierrätykseen, kierrätetty sisältö ja mahdollisuus raaka-aineiden talteenottoon.

4 a. Tämän asetuksen seurauksena sekä unionissa että kolmansissa maissa luotujen ja vahvistettujen arvoketjujen vahvistamista jatketaan vuoden 2030 jälkeen. Komissio ottaa tämän huomioon suorittaessaan 46 artiklassa tarkoitettua uudelleentarkastelua.

4 b. Komissio antaa viimeistään [kolmen kuukauden kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta] 36 artiklan mukaisesti hyväksytyllä delegoidulla säädöksellä ennusteet kriittisten raaka-aineiden vuotuisesta kulutuksesta vuoteen 2050 saakka välitavoitteineen ja päivittää niitä vähintään neljän vuoden välein. Ennusteet perustuvat teknologiaa hyödyntävään alhaalta ylöspäin suuntautuvaan kustannuksia optimoivaan panos-tuotosmallinnukseen, jossa laajennetaan komission yhteisen tutkimuskeskuksen (JRC) tuottamia olemassa olevia tietoja ja raportteja ottaen huomioon eri skenaariot, mukaan lukien pienen ja suuren kysynnän skenaariot sekä viiteskenaario. Ennusteet eritellään kunkin jäsenvaltion tasolla tai sitä alemmalla tasolla, ja ne kattavat kaikki talouden alat. Ennusteet käsittävät unionin markkinoille saatettuihin väli- tai lopputuotteisiin sisältyvät kriittiset raaka-aineet ja ovat unionin energia- ja ilmastotavoitteiden ja [nettonollateollisuutta koskevassa säädöksessä] vahvistettujen tavoitteiden mukaisia.

2 artikla

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

1) ”raaka-aineella” jalostetussa tai jalostamattomassa muodossa olevaa ainetta, jota käytetään väli- tai lopputuotteiden valmistuksessa, lukuun ottamatta pääasiassa elintarvikkeina, rehuina tai polttoaineina käytettäviä aineita;

2) ”kriittisillä raaka-aineilla” 4 artiklassa määriteltyjä raaka-aineita;

3) ”strategisilla raaka-aineilla” 3 artiklassa määriteltyjä raaka-aineita;

4) ”raaka-aineiden arvoketjulla” kaikkia toimia ja prosesseja, jotka liittyvät raaka-aineiden etsintään, louhintaan, jalostukseen ja kierrätykseen;

5) ”etsinnällä” kaikkia toimia, joiden tarkoituksena on tunnistaa ja määrittää mineraaliesiintymien ominaisuudet;

6) ”louhinnalla” malmien, mineraalien ja kasvituotteiden ***perus- tai jatkotuotantoa*** niiden alkuperäisestä lähteestä ***pääasiallisena tuotteena tai sivutuotteena***, mukaan lukien mineraalien esiintyminen maan alla, vedenalaisissa ***ja vedestä saatavissa*** mineraaliesiintymissä, meren suolavedessä ja puissa;

7) ”unionin louhintakapasiteetilla” strategisia raaka-aineita sisältävien malmien, mineraalien, kasvituotteiden ja rikasteiden unionissa tapahtuvien louhintatoimintojen vuotuista yhteenlaskettua tuotannon enimmäismäärää, mukaan lukien jalostustoimet, jotka tyypillisesti toteutetaan louhintapaikalla tai sen läheisyydessä;

8) ”varannoilla” kaikkia mineraaliesiintymiä, joiden louhiminen on taloudellisesti kannattavaa ***tietyssä markkina-tilanteessa***;

9) ”jalostuksella” kaikkia fysikaalisia, kemiallisia ja biologisia prosesseja, jotka liittyvät raaka-aineen muuntamiseen malmeista, mineraaleista, kasvituotteista tai jätteistä puhtaiksi metalleiksi, seoksiksi tai muihin taloudellisesti käyttökelpoisiin muotoihin;

10) ”unionin jalostuskapasiteetilla” strategisten raaka-aineiden jalostustoimien vuotuista yhteenlaskettua enimmäismäärää unionissa, lukuun ottamatta sellaisia toimintoja, jotka tyypillisesti toteutetaan louhintapaikassa tai sen läheisyydessä;

11) ”kierrätyksellä” ***sekä tuotanto- että kulutusjätteen*** talteenottotoimea, jossa jätemateriaalit uudelleen jalostetaan tuotteiksi, raaka-aineiksi tai muiksi aineiksi joko alkuperäiseen tai muihin tarkoituksiin;

12) ”unionin kierrätyskapasiteetilla” strategisten raaka-aineiden kierrätystoimien vuotuista yhteenlaskettua enimmäismäärää unionissa, mukaan lukien jätteen***, myös mustan massan,*** lajittelu ja esikäsittely sekä sen jalostaminen uusioraaka-aineiksi;

13) ”strategisten raaka-aineiden vuotuisella kulutuksella” unioniin sijoittautuneiden yritysten jalostetussa muodossa käyttämien strategisten raaka-aineiden yhteismäärää, lukuun ottamatta unionin markkinoille saatettuihin väli- tai lopputuotteisiin sisältyviä strategisia raaka-aineita;

14) ”toimitusvarmuuteen liittyvällä riskillä” liitteen II mukaisesti laskettua toimitusvarmuuteen liittyvää riskiä;

15) ”raaka-ainehankkeella” mitä tahansa raaka-aineiden louhinnan, jalostuksen tai kierrätyksen alalla suunniteltua laitosta tai suunniteltua nykyisen laitoksen merkittävää laajentamista tai käyttötarkoituksen muuttamista;

16) ”ostajalla” yritystä, joka on tehnyt ostosopimuksen hankkeen toteuttajan kanssa;

17) ”ostosopimuksella” yrityksen ja hankkeen toteuttajan välistä sopimusta, joka sisältää joko yrityksen sitoumuksen, jonka mukaan se hankkii osuuden tietyssä raaka-ainehankkeessa tuotetuista raaka-aineista tiettynä ajanjaksona, tai hankkeen toteuttajan sitoumuksen, jonka mukaan se tarjoaa kyseiselle yritykselle mahdollisuuden toimia näin;

18) ”hankkeen toteuttajalla” yritystä tai yritysten yhteenliittymää, joka toteuttaa raaka-ainehankkeen;

19) ”lupamenettelyllä” menettelyä, johon sisältyvät kaikki 5 artiklassa tarkoitettujen strategisten hankkeiden suunnittelemiseksi, rakentamiseksi ja toteuttamiseksi tarvittavat hallinnolliset luvat, mukaan lukien rakennus-, kemikaali- ja liitäntäluvat sekä tarvittaessa ympäristöarvioinnit ja -luvat, ja joka kattaa kaikki hallinnolliset hakemukset ja menettelyt hakemuksen pätevyyden tunnustamisesta siihen asti, kun 8 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu asiasta vastaava kansallinen toimivaltainen viranomainen antaa kattavan päätöksen menettelyn tuloksesta;

20) ”kattavalla päätöksellä” jäsenvaltion viranomaisten, tuomioistuimia lukuun ottamatta, tekemää päätöstä tai tekemien päätösten kokonaisuutta, jossa määritetään, annetaanko hankkeen toteuttajalle lupa toteuttaa raaka-ainehanke, sanotun kuitenkaan rajoittamatta hallinnollisen muutoksenhakumenettelyn yhteydessä tehtyjen päätösten soveltamista;

21) ”yleisellä etsinnällä” etsintää kansallisella tai alueellisella tasolla, kohdennettua etsintää lukuun ottamatta;

22) ”kohdennetulla etsinnällä” yksittäisen mineraaliesiintymän yksityiskohtaista tutkimista;

23) ”syvämalmiesiintymillä” mineraaliesiintymiä, jotka sijaitsevat maankuoressa syvemmällä kuin tavanomaisesti hyödynnettävät malmiesiintymät;

24) ”ennustekartalla” karttaa alueista, jotka todennäköisesti sisältävät tietyn raaka-aineen mineraaliesiintymiä;

25) ”toimitushäiriöllä” raaka-aineen saatavuuden odottamatonta merkittävää heikkenemistä tai raaka-aineen hinnan merkittävää nousua***, joka ylittää markkinahintojen tavanomaisen vaihtelun***;

26) ”raaka-aineiden toimitusketjulla” kaikkia raaka-aineiden arvoketjun toimintoja ja prosesseja siihen saakka, kun raaka-ainetta käytetään väli- tai lopputuotteiden valmistukseen;

27) ”hallintastrategioilla” talouden toimijan kehittämiä toimintaperiaatteita, joilla rajoitetaan toimitushäiriön todennäköisyyttä sen toimitusketjussa tai rajoitetaan tällaisesta häiriöstä sen taloudelliselle toiminnalle aiheutuvia vahinkoja;

28) ”keskeisillä markkinatoimijoilla” kriittisten raaka-aineiden louhintaan, jalostukseen tai kierrätykseen osallistuvia tuottajia, kriittisten raaka-aineiden kauppiaita ja jakelijoita sekä tuotantoketjun loppupään yrityksiä, jotka kuluttavat merkittäviä määriä kriittisiä raaka-aineita;

29) ”strategisilla varastoilla” missä tahansa muodossa olevaa jonkin tietyn raaka-aineen määrää, jonka julkinen tai yksityinen toimija varastoi käyttääkseen sitä toimitushäiriön sattuessa;

30) ”suuryrityksellä” yritystä, jolla oli keskimäärin yli 500 työntekijää ja jonka maailmanlaajuinen nettoliikevaihto oli yli 150 miljoonaa euroa viimeisimpänä tilivuonna, jolta on laadittu vuositilinpäätös;

31) ”strategisilla teknologioilla” teknologioita, joita tarvitaan vihreään ja digitaaliseen siirtymään sekä puolustus- ja ***ilmailu-ja*** avaruussovelluksiin;

32) ”yrityksen hallituksella” hallinto- tai valvontaelintä, jonka tehtävänä on valvoa yrityksen toimeenpanevaa johtoa, tai jos tällaista elintä ei ole, vastaavaa tehtävää suorittavaa henkilöä tai henkilöitä;

33) ”keräyksellä” jätteen kokoamista, mukaan lukien jätteen alustava lajittelu ja alustava varastointi sen kuljettamiseksi jätteenkäsittelylaitokseen;

34) ”käsittelyllä” talteenotto- tai loppukäsittelytoimia, mukaan lukien talteenoton tai loppukäsittelyn valmistelu;

35) ”talteenotolla” toimea, jonka pääasiallisena tuloksena on se, että jätettä voidaan käyttää hyödylliseen tarkoitukseen joko tuotantolaitoksessa tai yleensä taloudessa korvaamaan muita raaka-aineita, joita olisi muutoin käytetty tiettyyn tarkoitukseen, tai jätteen valmistelemista tällaista tarkoitusta varten;

36) ”kaivannaisjätteellä” direktiivissä 2006/21/EY tarkoitettua kaivannaisjätettä;

37) ”kaivosjätealueella” direktiivissä 2006/21/EY tarkoitettua jätealuetta;

38) ”alustavalla taloudellisella arvioinnilla” kriittisten raaka-aineiden talteenottoa kaivannaisjätteestä koskevan raaka-aine-hankkeen varhaisvaiheen käsitteellistä arviointia hankkeen mahdollisen taloudellisen toteuttamiskelpoisuuden kannalta;

39) ”magneettiresonanssikuvauslaitteella” ei-invasiivista lääkinnällistä laitetta, jossa käytetään magneettikenttiä anatomisten kuvien ottamiseen, tai mitä tahansa muuta laitetta, jossa käytetään magneettikenttiä esineiden sisäpuolisten kuvien ottamiseen;

40) ”tuulienergiageneraattorilla” maalla tai merellä sijaitsevan tuuliturbiinin osaa, joka muuntaa roottorin mekaanisen energian sähköenergiaksi;

41) ”teollisuusrobotilla” teollisuuden sovelluksissa käytettävää, automaattisesti ohjattavaa, uudelleen ohjelmoitavissa olevaa yleiskäyttöistä laitetta, joka voidaan ohjelmoida toimimaan kolmella tai useammalla akselilla, jotka voivat olla joko kiinteitä tai mobiileja;

42) ”moottoriajoneuvolla” mitä tahansa asetuksessa (EU) 2018/858 tarkoitettua luokkaan M tai N kuuluvaa tyyppihyväksyttyä ajoneuvoa;

43) ”kevyillä kulkuneuvoilla” pyörillä varustettuja ajoneuvoja, joiden voimanlähteenä voidaan käyttää pelkästään sähkömoottoria tai moottorin ja ihmisen voiman yhdistelmää, mukaan lukien sähköpotkulaudat, sähköpolkupyörät ja asetuksessa (EU) N:o 168/2013 tarkoitetut tyyppihyväksytyt luokan L ajoneuvot;

44) ”jäähdytysyksiköllä” jäähdytysjärjestelmän osaa, joka tuottaa lämpötilaeron, joka mahdollistaa lämmönpoiston jäähdytettävästä tilasta tai prosessista sähköistä höyrynpuristussykliä käyttäen;

45) ”lämpöpumpulla” lämmitysjärjestelmän osaa, joka tuottaa lämpötilaeron, joka mahdollistaa lämmönsyötön lämmitettävään tilaan tai prosessiin sähköistä höyrynpuristussykliä käyttäen;

46) ”sähkömoottorilla” laitetta, joka muuntaa sähköisen tulotehon mekaaniseksi lähtötehoksi ja jonka nimellinen lähtöteho on vähintään 0,12 kW;

47) ”automaattipesukoneella” pyykinpesukonetta, jossa kone pesee pyykin täydellisesti siten, ettei käyttäjän toimenpiteitä tarvita ohjelman missään vaiheessa;

48) ”kuivausrummulla” laitetta, jossa tekstiilejä kuivataan pyörivässä rummussa, jonka läpi johdetaan kuumaa ilmaa;

49) ”mikroaaltouunilla” laitetta, joka on tarkoitettu käytettäväksi elintarvikkeiden lämmitykseen sähkömagneettista energiaa käyttäen;

50) ”pölynimurilla” laitetta, joka poistaa puhdistettavalta pinnalta likaa laitteen sisällä syntyvästä alipaineesta johtuvan ilmavirran avulla;

51) ”astianpesukoneella” laitetta, jolla pestään ja huuhdellaan astioita;

52) ”kestomagneetilla” magneettia, joka säilyttää magneettisuutensa sen jälkeen, kun se on poistettu ulkoisesta magneettikentästä;

53) ”tietovälineellä” lineaarista viivakoodia, kaksiulotteista merkkiä tai muuta automaattista tunnistusta ja tiedonkeruuta tukevaa muotoa, joka on koneellisesti luettavissa;

54) ”yksilöllisellä tuotetunnisteella” yksilöllistä merkkijonoa tuotteiden tunnistamiseksi;

55) ”magneetin pinnoituksella” materiaalikerrosta, jota yleensä käytetään magneettien suojaamiseen korroosiolta;

56) ”poistamisella” manuaalista, mekaanista, kemiallista, termistä tai metallurgista käsittelyä, jonka tuloksena kohteena olevat komponentit tai materiaalit voidaan tunnistaa erilliseksi tuotosvirraksi tai tuotosvirran osaksi;

57) ”kierrättäjällä” luonnollista tai oikeushenkilöä, joka harjoittaa kierrätystoimintaa luvan saaneessa laitoksessa;

58) ”asettamisella saataville markkinoilla” tuotteen toimittamista liiketoiminnan yhteydessä unionin markkinoille jakelua, kulutusta tai käyttöä varten joko maksua vastaan tai maksutta;

59) ”kriittisellä raaka-ainetyypillä” markkinoille saatettua kriittistä raaka-ainetta, joka on eriytetty jalostusvaiheen, kemiallisen koostumuksen, maantieteellisen alkuperän tai käytettyjen tuotantomenetelmien mukaan;

60) ”markkinoille saattamisella” tuotteen asettamista ensimmäistä kertaa saataville unionin markkinoilla;

61) ”vaatimustenmukaisuuden arvioinnilla” prosessia, jolla osoitetaan, täyttyvätkö 27, 28 tai 34 artiklassa säädetyt vaatimukset;

62) ”strategisella kumppanuudella” unionin ja kolmannen maan välistä sitoumusta, jonka mukaan lisätään raaka-aineiden arvoketjuun liittyvää yhteistyötä ja joka vahvistetaan ei-sitovalla välineellä, jolla määritetään yhteisen edun mukaiset konkreettiset toimet. ***Strategisten kumppanuuksien on edistettävä molempia osapuolia hyödyttäviä tuloksia sekä osaamisen jakamista.***

2 luku

Kriittiset ja strategiset raaka-aineet

3 artikla

Strategisten raaka-aineiden luettelo

1. Liitteessä I olevassa 1 jaksossa lueteltuja raaka-aineita***, mukaan lukien raaka-aineet, jotka ovat muiden louhinta- tai kierrätysprosessien sivutuotteita,*** pidetään strategisina raaka-aineina.

2. Siirretään komissiolle valta antaa 36 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joilla muutetaan liitteessä I olevaa 1 jaksoa tämän asetuksen muuttamiseksi siten, että päivitetään strategisten raaka-aineiden luettelo***, myös lisäämällä raaka-aineita kyseiseen luetteloon, jos tämän asetuksen nojalla suoritetun seurannan ja stressitestauksen tuloksena havaitaan toimitusvarmuuteen liittyviä riskejä. Tällaisella strategisten raaka-aineiden luettelon tapauskohtaisella päivittämisellä ei saa olla vaikutusta tämän artiklan 3 kohdassa tarkoitettuun ajan tasalle saattamiseen.***

Strategisten raaka-aineiden päivitettyyn luetteloon on arvioiduista raaka-aineista sisällytettävä ne, joiden strateginen merkitys, kysynnän kasvu ***ja saatavuus*** arvioidaan suurimmiksi ja tuotannon lisääminen vaikeimmaksi***, ja luettelon on ennen kaikkea tuettava 1 artiklan 1 ja 2 kohdassa tarkoitettua tämän asetuksen yleistä tavoitetta***. Strateginen merkitys, ennakoitu kysynnän kasvu ja ***saatavuus sekä*** tuotannon lisäämisen vaikeus on arvioitava liitteessä I olevan 2 jakson mukaisesti.

3. Komissio tarkistaa ja tarvittaessa saattaa ajan tasalle strategisten raaka-aineiden luettelon viimeistään [julkaisutoimisto: lisätään päivämäärä, joka on ***kahden*** vuoden kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta] ja sen jälkeen ***kahden*** vuoden välein. ***Komissio esittää selkeät perustelut tällaiselle ajan tasalle saattamiselle. Toimikunnan pyynnöstä ja tämän asetuksen mukaisen seurannan ja stressitestauksen perusteella komissio tarkastelee luetteloa uudelleen ja päivittää sitä tarvittaessa milloin tahansa ja näiden suunniteltujen uudelleentarkastelujen yhteydessä.***

3 a. Arvioidessaan strategisten raaka-aineiden luetteloon sisällytettäviä raaka-aineita komissio käyttää liitteessä I olevassa 2 jaksossa tarkoitettua avointa ja selkeästi määriteltyä menetelmää, jossa käytetään muun muassa teknisiä tietokoosteita ja joka vastaa 4 artiklassa tarkoitettuun kriittisten raaka-aineiden luetteloon sovellettavaa menetelmää.

3 a artikla

Strategiset uusioraaka-aineet

1. Komissio toimittaa … päivään …kuuta … [kuusi kuukautta tämän asetuksen hyväksymisestä] mennessä Euroopan parlamentille ja neuvostolle luettelon strategisista uusioraaka-aineista, rautaromu mukaan lukien.

2. Komissio kiinnittää 1 kohdassa tarkoitettua luetteloa määritellessään erityistä huomiota siihen, millainen merkitys uusioraaka-aineella on vihreän ja digitaalisen siirtymän sekä puolustus- ja avaruussovellusten kannalta, ottaen huomioon seuraavat:

a) vaikutus strategisiin teknologioihin muutoin tarvittavan raaka-aineiden lisäkulutuksen säilyttämiseen;

b) uusioraaka-aineita käyttämällä ehkäistyjen kasvihuonekaasupäästöjen määrä, kun niitä käytetään merkityksellisten strategisten teknologioiden valmistukseen, verrattuna muihin raaka-aineisiin; ja

c) uusioraaka-aineen ennustettu maailmanlaajuisen kysynnän kasvu.

3. Siirretään komissiolle valta antaa 36 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joilla muutetaan tätä asetusta päivittämällä strategisten uusioraaka-aineiden luettelo. Päivitetyssä strategisten uusioraaka-aineiden luettelossa on otettava huomioon suuri strateginen rooli hiilestä irtautumisessa ja vihreässä siirtymässä, suuri ennustettu maailmanlaajuisen kysynnän kasvu, unionissa tapahtuvan keräyksen ja talteenoton lisäämisen vaikeus sekä suuri potentiaali kriittisten raaka-aineiden talteenottoon unionissa.

4. Komissio tarkistaa ja tarvittaessa saattaa ajan tasalle strategisten uusioraaka-aineiden luettelon viimeistään … päivänä …kuuta … [julkaisutoimisto: lisätään päivämäärä, joka on kahden vuoden kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta] ja sen jälkeen kahden vuoden välein. *[tark. 3]*

4 artikla

Kriittisten raaka-aineiden luettelo

1. Liitteessä II olevassa 1 jaksossa lueteltuja raaka-aineita pidetään kriittisinä raaka-aineina.

2. Siirretään komissiolle valta antaa 36 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joilla muutetaan liitteessä II olevaa 1 jaksoa kriittisten raaka-aineiden luettelon saattamiseksi ajan tasalle.

Kriittisten raaka-aineiden päivitettyyn luetteloon on sisällytettävä liitteessä I olevassa 1 jaksossa luetellut strategiset raaka-aineet sekä kaikki muut raaka-aineet, jotka saavuttavat tai ylittävät 3 kohdassa tarkoitetut sekä taloudellista merkitystä että toimitusvarmuuteen liittyvää riskiä koskevat kynnysarvot. Taloudellinen merkitys ja toimitusvarmuuteen liittyvä riski lasketaan liitteessä II olevan 2 jakson mukaisesti. ***Komissio harkitsee sellaisen lisäindikaattorin lisäämistä kriittisyysarviointiin, joka kuvastaa sekä materiaalien niukkuutta että niiden energiaintensiteettiä tuotannossa.***

3. Kynnysarvot ovat toimitusvarmuuteen liittyvän riskin osalta 1 ja taloudellisen merkityksen osalta 2,8.

4. Komissio tarkistaa ja tarvittaessa saattaa ajan tasalle kriittisten raaka-aineiden luettelon viimeistään [julkaisutoimisto: lisätään päivämäärä, joka on ***kahden*** vuoden kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta] ja sen jälkeen ***kahden*** vuoden välein. ***Komissio esittää selkeät perustelut tällaiselle ajan tasalle saattamiselle.***

3 luku

Unionin raaka-aineiden arvoketjun vahvistaminen

1 JAKSO

STRATEGISET HANKKEET

5 artikla

Strategisten hankkeiden tunnustamisperusteet

1. Hankkeen toteuttajan hakemuksesta ja 6 artiklassa säädettyä menettelyä noudattaen komissio tunnustaa strategisiksi hankkeiksi raaka-ainehankkeet, jotka täyttävät seuraavat perusteet:

a) hanke edistäisi merkittävästi strategisten raaka-aineiden toimitusvarmuutta ***unionissa täyttämällä jommankumman seuraavista kahdesta kriteeristä:***

i) sillä edistetään missä tahansa arvoketjun vaiheessa merkittävästi minkä tahansa liitteessä I olevassa 1 jaksossa esitetyn strategisen raaka-aineen tarjontaa;

ii) sillä edistetään strategisten teknologioiden tarjontaa korvaamalla mikä tahansa liitteessä I olevassa 1 jaksossa esitetty strateginen raaka-aine kyseisten strategisten teknologioiden arvoketjuissa ja toteuttamalla samalla toimenpiteitä, joilla saavutetaan vastaava tai pienempi ympäristö- ja materiaalijalanjälki kuin korvattavalla materiaalilla;

b) hanke on tai tulee olemaan teknisesti toteutettavissa kohtuullisessa ajassa, ja hankkeen odotettu tuotantomäärä voidaan arvioida riittävällä varmuudella;

c) hanke toteutettaisiin kestävästi, erityisesti seuraavien seikkojen osalta: ***muun muassa veteen, ilmaan ja maaperään kohdistuvien yhteiskunnallisten sekä ympäristö- ja ilmastovaikutusten*** seuranta, ehkäisy ja minimointi, sosiaalisesti vastuullisten käytäntöjen noudattaminen, mukaan lukien ihmisoikeuksien***, alkuperäiskansojen oikeuksien*** ja työntekijöiden oikeuksien kunnioittaminen, potentiaali luoda laadukkaita työpaikkoja ja merkityksellinen yhteistyö paikallisyhteisöjen ja kyseisten työmarkkinaosapuolten kanssa sekä sellaisten avointen liiketoimintakäytäntöjen käyttö, joissa noudatetaan asianmukaisia toimintaperiaatteita, jotta voidaan ehkäistä ja minimoida julkishallinnon moitteettomaan toimintaan kohdistuvien haittavaikutusten riskit, mukaan lukien korruptio ja lahjonta***, kuten liitteessä III esitetään***; **[tark. 18]**

d) unionissa toteutettavien hankkeiden osalta hankkeen perustamisella, toiminnalla tai tuotannolla olisi rajat ylittäviä hyötyjä, jotka ulottuvat kyseisen jäsenvaltion ulkopuolelle, myös tuotantoketjun loppupään toimialoilla;

e) niiden hankkeiden osalta, jotka toteutetaan sellaisissa kolmansissa maissa, jotka ovat kehittyviä markkinoita tai ***kehitysmaita***, ***hankkeeseen osallistuisi vain samanmielisiä kumppaneita, sitä toteutettaisiin komission tunnustaman raaka-aineita koskevan kestävyyssertifiointijärjestelmän puitteissa ja se*** hyödyttäisi sekä unionia että kyseistä kolmatta maata, koska se tuottaisi lisäarvoa kyseisessä maassa ***sekä myötävaikuttaisi sen talouden kehitykseen ja asiaankuuluvien tuotantoketjun loppupään teollisuudenalojen, myös paikallisen jalostusteollisuuden, luomiseen.***

e a) Komissio ei ota strategisen hankkeen aseman myöntämiseksi huomioon strategisen hankkeen asemaa koskevia hakemuksia, jotka liittyvät yksinomaan neuvoston direktiivin 92/43/ETY ([24]) ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/60/EY ([25]) nojalla suojelluilla alueilla tapahtuvaan jalostukseen tai kierrätykseen, ellei se ole asianmukaisesti perusteltua.

2. Komissio arvioi 1 kohdassa vahvistettujen tunnustamisperusteiden täyttymistä liitteessä III esitettyjen seikkojen ja näytön mukaisesti.

Siirretään komissiolle valta antaa 36 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joilla muutetaan liitettä III, jotta voidaan mukauttaa tekniikan ja tieteen kehitykseen sellaisia seikkoja ja näyttöä, jotka on otettava huomioon arvioitaessa 1 kohdassa vahvistettujen tunnustamisperusteiden täyttymistä, tai jotta voidaan ottaa huomioon unionin lainsäädäntöön tai liitteessä III olevassa 4 kohdassa lueteltuihin kansainvälisiin välineisiin tehdyt muutokset taikka 1 kohdan c alakohdassa tarkoitetun perusteen täyttymisen kannalta merkityksellisten unionin lisäsäädösten tai kansainvälisten välineiden hyväksyminen. ***Hankkeen toteuttaja voi osoittaa 1 kohdan c alakohdassa tarkoitetun perusteen täyttymisen suorittamalla sertifioinnin jonkin järjestelmän mukaisesti tai sitoutumalla täyttämään tällaisten järjestelmien vaatimukset hankkeen toteuttamisen yhteydessä liitteessä III olevan viidennen kohdan mukaisesti. Komissio ilmoittaa 36 artiklan mukaisesti hyväksytyistä delegoiduista säädöksistä 36 artiklan 4 kohdassa säädetyn vastustamisajan alussa hankkeiden toteuttajille, jotka ovat hankkimassa strategista hanketta koskevaa lupaa, sekä järjestelmien omistajille. Kun delegoitu säädös tulee voimaan, komissio ilmoittaa asiasta myös hankkeiden toteuttajille ja järjestelmien omistajille.***

3. Hankkeen tunnustaminen strategiseksi hankkeeksi ei vaikuta vaatimuksiin, joita kyseiseen hankkeeseen tai hankkeen toteuttajaan sovelletaan kansainvälisen oikeuden taikka unionin tai kansallisen lainsäädännön mukaisesti***, kolmansien maiden kansallinen lainsäädäntö mukaan lukien***.

([24]) Neuvoston direktiivi 92/43/ETY, annettu 21 päivänä toukokuuta 1992, luontotyyppien sekä luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelusta (EYVL L 206, 22.7.1992, s. 7).

([25]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2000/60/EY, annettu 23 päivänä lokakuuta 2000, yhteisön vesipolitiikan puitteista (EYVL L 327, 22.12.2000, s. 1).

3 a. Komissio tarkastelee tarvittaessa sellaisten täydentävien strategisten infrastruktuurihankkeiden toteutettavuutta, joilla voidaan helpottaa ja parantaa strategisiin hankkeisiin liittyvää liikennettä ja viestintää sekä edistää yleisesti parempaa alueellista ja paikallista kehitystä, strategisten hankkeiden yhteiskunnallista hyväksyttävyyttä ja sosiaalista osallisuutta ottaen huomioon myös ympäristökysymykset.

6 artikla

Hakeminen ja tunnustaminen

1. ***Hankkeen toteuttaja voi milloin tahansa toimittaa*** komissiolle ***hakemuksen***, joka koskee raaka-ainehankkeen tunnustamista strategiseksi hankkeeksi. Hakemuksessa on oltava

a) asiaankuuluvat ***ja tosiseikkoihin perustuvat*** todisteet 5 artiklan 1 kohdassa säädettyjen perusteiden täyttymisestä;

b) hankkeen luokitus Yhdistyneiden kansakuntien luonnonvarojen puiteluokituksen mukaisesti sekä asianmukaiset todisteet;

c) hankkeen toteuttamisaikataulu, mukaan lukien yleiskatsaus hankkeeseen vaadittavista luvista ja tällaisen lupamenettelyn tilanteesta;

d) suunnitelma, johon kuuluu toimenpiteitä ***vaikutusten kohteena olevien yhteisöjen merkityksellisen ja aktiivisen osallistumisen varmistamiseksi***, mukaan lukien tarvittaessa säännöllisten viestintäkanavien luominen ***paikallis- ja alueviranomaisten***, myös työmarkkinaosapuolten ***ja paikallisyhteisöjen***, kanssa, tiedotus- ja valistuskampanjoiden toteuttamisen sekä menettelyiden luominen vaikutusten lievittämistä ja korvaamista varten ***ja sen varmistaminen, että ei-vapaaehtoista uudelleensijoittamista käytetään ainoastaan viimeisenä keinona***;

e) tiedot määräysvallasta hankkeeseen osallistuvissa yrityksissä, määriteltynä neuvoston asetuksen (EY) N:o 139/2004 3 artiklan 2 ja 3 kohdan mukaisesti;

f) liiketoimintasuunnitelma, jossa arvioidaan hankkeen taloudellista elinkelpoisuutta;

g) arvio hankkeen potentiaalista laadukkaiden työpaikkojen luonnissa ja hankkeen tarpeista ammattitaitoisen työvoiman ▌ osalta ***sekä osaamisvajeanalyysi ja monivuotinen työsuunnitelma täydennys- ja uudelleenkoulutustoimien toteuttamista varten, jotta voidaan puuttua mahdolliseen osaamisvajeeseen ja edistää sukupuolten tasa-arvoa;***

g a) sellaisten hankkeiden osalta, joihin liittyy louhintaa, suunnitelma alueiden ympäristön tilan parantamiseksi hyödyntämisen päättymisen jälkeen ympäristön palauttamiseksi entiseen tilaan ottaen samalla huomioon tekninen ja taloudellinen toteutettavuus sekä toimenpiteet, joilla edistetään työntekijöiden koulutusta ja uudelleentyöllistämistä;

g b) jos hankkeeseen sisältyy uudelleensijoittamista, suunnitelma, jossa esitetään yksityiskohtaisesti, miten hallinta-oikeuksien lailliset haltijat tunnistetaan ja otetaan huomioon arvonmääritysprosessissa ja miten huolehditaan siitä, että menetettyyn omaisuuteen liittyvät korvausprosessit ovat oikeudenmukaisia ja oikea-aikaisia;

g c) sellaisten hankkeiden osalta, joihin liittyy direktiivin 92/43/ETY tai 2000/60/EY nojalla suojelluilla alueilla, kuvaus, josta käy ilmi hankkeen ja yleisen edun välinen konkreettinen yhteys;

g d) sellaisten hankkeiden osalta, joihin liittyy louhintaa, suunnitelma, joka sisältää toimenpiteitä sen varmistamiseksi, että osa lisäarvosta luodaan louhintahankkeen laajemmalla alueella;

g e) kolmansissa maissa toteutettavien hankkeiden osalta hankkeen toteuttajan toimittamat todisteet siitä, että ainakin 40 prosenttia sen omistajista on unionin alueella tai kumppanimaassa.

2. ***Komissio*** antaa ***viimeistään [julkaisutoimisto: lisätään päivämäärä, joka on kuuden kuukauden kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta]*** täytäntöönpanosäädöksiä, joissa vahvistetaan ***yhtenäinen*** malli, jota hankkeiden toteuttajien on käytettävä 1 kohdassa tarkoitetuissa hakemuksissa. Mallissa voidaan ilmoittaa, miten 1 kohdassa tarkoitetut tiedot on ilmaistava. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 37 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua neuvoa-antavaa menettelyä noudattaen. ***Yhtenäisen mallin on sisällettävä ainoastaan hakemuksen arviointia varten tarvittavat tiedot. Yhtenäisen mallin täyttämiseksi tarvittavia tietoja koskevien vaatimusten on oltava kohtuullisia.***

3. ***Komissio arvioi hakemuksen täydellisyyden 14 päivän kuluessa hakemuksen vastaanottamisesta ja ilmoittaa hankkeen toteuttajalle, onko hakemus täydellinen, sekä ilmoittaa arviointinsa aikataulun.*** Jos komissio katsoo, että hakemuksessa annetut tiedot ovat puutteellisia, se tarjoaa hakijalle mahdollisuuden toimittaa hakemuksen täydentämiseksi tarvittavat lisätiedot kohtuullisessa ajassa.

4. ***Jos komissio on 3 kohdan mukaisesti ilmoittanut hankkeen toteuttajalle, että hakemuksessa annetut tiedot ovat täydelliset, se toimittaa kaikki hakemusasiakirjat*** 34 artiklassa ***tarkoitetulle*** Euroopan kriittisiä raaka-aineita ***käsittelevälle toimikunnalle***, jäljempänä ”toimikunta”***. Toimikunta*** tarkastelee oikeudenmukaisen ja avoimen menettelyn pohjalta hakemuksen täydellisyyttä ja siitä, täyttääkö ehdotettu hanke 5 artiklan 1 kohdassa säädetyt perusteet, ja antaa siitä lausunnon ***30 päivän kuluessa hakemusasiakirjojen vastaanottamisesta***.

4 a. Komissio toimittaa hakemuksen sille jäsenvaltiolle, jonka aluetta ehdotettu hanke koskee.

4 b. Arvioidessaan hakemusta komissio ottaa huomioon kaikki aiemmat todistetusti tapahtuneet ihmisoikeus- tai ympäristörikkomukset hakemuksen jättämistä edeltäneiden viiden vuoden ajalta sekä mahdollisesti toteutetut lieventävät toimenpiteet.

5. ▌ Jäsenvaltio, jonka aluetta ehdotettu hanke koskee, ***voi*** vastustaa strategisen aseman myöntämistä ehdotetulle hankkeelle ▌. Toimikunta ***voi kehottaa asianomaista jäsenvaltiota esittämään perustelut*** vastustukselleen***, jotta toimikunta voi keskustella niistä***.

Kolmansissa maissa toteutettavien strategisten hankkeiden osalta komissio jakaa saamansa hakemuksen sen kolmannen maan kanssa, jonka aluetta ehdotettu hanke koskee. Komissio ei hyväksy hakemusta, ennen kuin se on saanut kyseisen kolmannen maan nimenomaisen hyväksynnän ***sovellettavan kansainvälisen oikeuden ja kyseisen kolmannen maan kansallisen lainsäädännön mukaisesti***.

5 a. Komissio kuulee sellaisissa kolmansissa maissa toteutettavien strategisten hankkeiden osalta, joiden kanssa unioni on neuvotellut strategisen kumppanuussopimuksen, kyseisen maan viranomaisia hankkeen nopean toteutuksen varmistamiseksi.

6. Komissio ottaa huomioon 4 kohdassa tarkoitetun toimikunnan lausunnon ja tekee päätöksen hankkeen tunnustamisesta strategiseksi hankkeeksi 60 päivän kuluessa ***siitä, kun hakemus on todettu täydelliseksi 3 kohdan mukaisesti,*** ja ilmoittaa siitä hakijalle.

Komission päätös on perusteltava, tarvittaessa myös silloin, jos se poikkeaa toimikunnan lausunnosta. Komissio ilmoittaa perustelunsa ***asianomaisen jäsenvaltion toimivaltaisille viranomaisille,*** toimikunnalle ***ja Euroopan parlamentille sekä*** hankkeen toteuttajalle.

7. Komissio voi asettaa etusijalle arvoketjun tietyissä vaiheissa toteutettavia hankkeita koskevien hakemusten käsittelyn, jotta voidaan

a) varmistaa strategisten hankkeiden tasapainoinen edustus kaikissa strategisissa raaka-aineissa ja arvoketjun kaikissa vaiheissa;

b) varmistaa, että kaikkien 1 artiklan 2 kohdan a ja b alakohdassa määritettyjen vertailuarvojen saavuttamisessa edistytään;

b a) varmistaa, että vertailuarvojen ja a alakohdassa tarkoitetun tasapainoisen edustuksen mukaisesti etusijalle asetetaan materiaalien hyödyntämistä, kaivannaisjätettä ja integroitua kierrätystä koskevat hankkeet sekä pk-yritysten esittämät hakemukset.

Komissio asettaa tämän kohdan ensimmäisen alakohdan mukaisten hakemusten käsittelyn etusijalle edellyttäen, että komissio on noudattanut 6 kohdassa kaikille hakemuksille asetettuja määräaikoja.

8. Jos komissio toteaa, että strateginen hanke ei enää täytä 5 artiklan 1 kohdassa säädettyjä perusteita, tai jos sen tunnustaminen perustui ***vilpillisiä*** tietoja sisältäneeseen hakemukseen, se voi toimikunnan ja asiasta vastaavan hankkeen toteuttajan lausunnon huomioon ottaen kumota päätöksensä, jolla hankkeelle myönnettiin strategisen hankkeen asema. ***Ennen strategisen hankkeen aseman kumoamista koskevan päätöksen tekemistä komissio toimittaa hankkeen toteuttajalle kumoamispäätöksen perustelut, hankkeen toteuttajalle annetaan tilaisuus vastata komission kantaan ja komissio ottaa huomioon hankkeen toteuttajan vastauksen.***

Strategista hanketta, jota ei enää pidetä strategisena hankkeena pelkästään 3 artiklassa tarkoitetun strategisten raaka-aineiden luettelon päivityksen seurauksena, pidetään edelleen strategisena hankkeena kahden vuoden ajan tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetun kumoamispäätöksen jälkeen.

9. Hankkeet, joita ei enää tunnusteta strategisiksi hankkeiksi, menettävät kaikki tähän asemaan tämän asetuksen nojalla liittyvät oikeudet.

7 artikla

Strategisten hankkeiden toteuttaminen

1. Strategisten hankkeiden katsotaan edistävän strategisten raaka-aineiden toimitusvarmuutta unionissa ***tämän asetuksen 1 artiklassa esitettyjen tavoitteiden mukaisesti***.

2. Direktiivin 92/43/ETY 6 artiklan 4 kohdassa ja 16 artiklan 1 kohdan c alakohdassa, direktiivin 2000/60/EY 4 artiklan 7 kohdassa ja direktiivin 2009/147/EY 9 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettujen ympäristövaikutusten osalta unionissa toteutettavien strategisten hankkeiden katsotaan olevan yleisen edun mukaisia tai palvelevan kansanterveyttä ja turvallisuutta ja niiden voidaan katsoa olevan erittäin tärkeän yleisen edun mukaisia sillä edellytyksellä, että kaikki mainituissa direktiiveissä säädetyt edellytykset täyttyvät.

3. Jäsenvaltion ***sekä alue- ja paikallisviranomaisten***, ***joiden*** aluetta strateginen hanke koskee, on toteutettava toimenpiteitä edistääkseen hankkeen oikea-aikaista ja tehokasta täytäntöönpanoa.

4. Toimikunta keskustelee säännöllisesti strategisten hankkeiden täytäntöönpanosta ja tarvittaessa toimenpiteistä, joita hankkeen toteuttaja tai jäsenvaltio, jonka aluetta strateginen hanke koskee, voisi toteuttaa helpottaakseen edelleen kyseisten strategisten hankkeiden ***täytäntöönpanoa ja onnistunutta*** toteuttamista.

5. Hankkeen toteuttajan on joka toinen vuosi sen jälkeen, kun hanke on tunnustettu strategiseksi, toimitettava ***komissiolle*** raportti, joka sisältää vähintään seuraavat tiedot:

a) hankkeen toteutuksen edistyminen erityisesti lupamenettelyn osalta;

b) tarvittaessa syyt viivästyksiin 6 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettuun aikatauluun nähden sekä suunnitelma tällaisten viivästysten poistamiseksi;

c) hankkeen rahoituksen edistyminen, mukaan lukien tiedot julkisesta rahoitustuesta.

Komissio toimittaa toimikunnalle jäljennöksen raportista 4 kohdassa tarkoitetun keskustelun helpottamiseksi.

6. Toimikunta voi milloin tahansa pyytää hankkeen toteuttajilta lisätietoja, jotka ovat merkityksellisiä strategisen hankkeen toteuttamisen kannalta.

7. Hankkeen toteuttajan on ilmoitettava komissiolle

a) ▌ muutoksista, jotka ***estävät hanketta täyttämästä*** 5 artiklan 1 kohdassa ***vahvistettuja perusteita***;

b) hankkeeseen osallistuvien yritysten määräysvallan pysyvistä muutoksista 6 artiklan 1 kohdan e alakohdassa tarkoitettuihin tietoihin nähden.

8. Siirretään komissiolle valta antaa täytäntöönpanosäädöksiä, joilla vahvistetaan malli, jota hankkeiden toteuttajien on käytettävä 5 kohdassa tarkoitetuissa raporteissa. Mallissa voidaan ilmoittaa, miten 5 kohdassa tarkoitetut tiedot on ilmaistava. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 37 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua neuvoa-antavaa menettelyä noudattaen.

Näissä täytäntöönpanosäädöksissä on säädettävä yhtenäisestä mallista, joka kattaa kaikki raportissa vaaditut tiedot. Yhtenäisen mallin täyttämiseksi tarvittavia tietoja koskevien vaatimusten on oltava kohtuullisia.

9. Hankkeen toteuttajan on perustettava ***yritykselle verkkosivusto tai*** hankkeen oma verkkosivusto, jolla on ***paikallisen väestön kannalta merkitykselliset ja hankkeen yleistä hyväksyntää edistävät*** tiedot strategisesta hankkeesta, mukaan lukien tiedot strategiseen hankkeeseen liittyvistä ympäristövaikutuksista ***sekä*** sosiaalisista ja taloudellisista vaikutuksista ja hyödyistä, ja päivitettävä sivustoa säännöllisesti. Verkkosivuston on oltava yleisesti saatavilla, ja sen on oltava tarjolla kielellä tai kielillä, joita paikallinen väestö helposti ymmärtää.

2 JAKSO

LUPAMENETTELY

8 artikla

Keskitetty palvelupiste

1. Jäsenvaltioiden on nimettävä viimeistään [julkaisutoimisto: lisätään päivämäärä, joka on kolmen kuukauden kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta] yksi kansallinen toimivaltainen viranomainen, joka vastaa kriittisiä raaka-aineita koskevien hankkeiden lupamenettelyn helpottamisesta, koordinoinnista ***ja yksinkertaistamisesta*** ja antaa tietoja 17 artiklassa tarkoitetuista seikoista. ***Nimetty toimivaltainen viranomainen voi pyytää muiden toimivaltaisten viranomaisten lausuntoa ja osallistumista siten, että tämä ei vaikuta menettelyn nopeuteen.***

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettu kansallinen toimivaltainen viranomainen on hankkeen toteuttajan ainoa yhteyspiste lupamenettelyssä, joka johtaa kattavaan päätökseen kyseisestä kriittisiä raaka-aineita koskevasta hankkeesta, ja tällaisen viranomaisen on koordinoitava kaikkien vaadittavien asiakirjojen ja tietojen toimittamista. ***Sen on varmistettava, että kaikki kriittisiä raaka-aineita koskevien hankkeiden lupamenettelyihin liittyvät asiat käsitellään oikea-aikaisesti.***

Keskitettyjen palvelupisteiden on nimettävä lupakäsittelijä sellaisia kriittisiä raaka-aineita koskevia hankkeita varten, joille on myönnetty strategisen hankkeen asema. Lupakäsittelijään on saatava helposti yhteys, ja hänen on autettava hankkeen toteuttajaa ymmärtämään hallinnollisia seikkoja. Lupakäsittelijä voi myös kuulua toiseen viranomaiseen keskitetyn palvelupisteen erilaisten kansallisten rakenteiden mukaan.

3. Edellä 1 kohdassa tarkoitetun kansallisen toimivaltaisen viranomaisen vastuut tai niihin liittyvät tehtävät voidaan kunkin kriittisen raaka-ainehankkeen osalta siirtää toiselle viranomaiselle tai toinen viranomainen voi suorittaa ne sillä edellytyksellä, että

a) 1 kohdassa tarkoitettu kansallinen toimivaltainen viranomainen ilmoittaa siirrosta hankkeen toteuttajalle;

b) kustakin kriittisiä raaka-aineita koskevasta hankkeesta vastaa vain yksi viranomainen;

c) asiaankuuluvien asiakirjojen ja tietojen toimittamista koordinoi vain yksi viranomainen;

c a) 1 kohdassa tarkoitettu kansallinen toimivaltainen viranomainen varmistaa, ettei tehtävien siirtämisestä aiheudu viivästyksiä.

4. Hankkeiden toteuttajien on voitava toimittaa kaikki lupamenettelyn kannalta merkitykselliset asiakirjat sähköisessä muodossa.

5. Edellä 1 kohdassa tarkoitetun kansallisen toimivaltaisen viranomaisen on otettava huomioon kaikki voimassa olevat tutkimukset ja kriittistä raaka-ainetta koskevaa kyseistä hanketta varten myönnetyt luvat tai valtuutukset, jotka on myönnetty ennen hankkeen ottamista tämän artiklan mukaiseen lupaprosessiin, eikä se saa vaatia päällekkäisiä tutkimuksia ja lupia, ellei unionin lainsäädännössä muuta edellytetä.

6. Edellä 1 kohdassa tarkoitetun kansallisen toimivaltaisen viranomaisen on varmistettava, että hakijat saavat helposti tietoa ja että niiden saatavilla ovat yksinkertaiset menettelyt kriittisiä raaka-aineita koskevien hankkeiden lupamenettelyä ja lupien myöntämistä koskevien riitojen ratkaisemiseksi, mukaan lukien tarvittaessa vaihtoehtoiset riitojenratkaisumekanismit.

7. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että 1 kohdassa tarkoitetulla kansallisella toimivaltaisella viranomaisella ***tai millä tahansa viranomaisella, jolle tehtäviä siirretään 3 kohdan nojalla,*** on riittävä määrä pätevää henkilöstöä ja riittävät taloudelliset, tekniset ja teknologiset resurssit, mukaan lukien täydennys- ja uudelleenkoulutus, jotta se voi hoitaa tehokkaasti tämän asetuksen mukaiset tehtävänsä.

Jos jäsenvaltioilla ei alkuvaiheessa ole teknisiä resursseja tässä kohdassa säädettyjen vaatimusten täyttämiseksi, komissio avustaa niitä resursseilla, jotka auttavat jäsenvaltiota täyttämään nämä vaatimukset.

8. Toimikunnan tehtävänä on

a) tarkastella säännöllisesti tämän jakson täytäntöönpanoa ja jakaa parhaita käytäntöjä kriittisiä raaka-aineita koskevien hankkeiden lupamenettelyjen nopeuttamiseksi ja ***yleisön niitä koskevan osallistumisen ja kuulemisen*** parantamiseksi;

b) ehdottaa tarvittaessa komissiolle tämän jakson täytäntöönpanoa koskevia suuntaviivoja, jotka 1 kohdassa tarkoitettujen kansallisten toimivaltaisten viranomaisten on otettava huomioon.

9 artikla

Strategisten hankkeiden etusija

1. Jotta voidaan varmistaa strategisiin hankkeisiin liittyvien lupamenettelyiden tehokas hallinnollinen käsittely unionissa, hankkeiden toteuttajien ja kaikkien asianomaisten viranomaisten, ***mukaan lukien 8 artiklan 1 ja 3 kohdassa tarkoitetut kansalliset viranomaiset,*** on varmistettava, että tällaiset menettelyt***, myös hankkeen toteuttajan ja minkä tahansa viranomaisen välinen yhteydenpito ennen kuin hakemus on virallisesti jätetty ja täydellinen,*** toteutetaan mahdollisimman nopeasti unionin ja kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

2. Unionin strategisille hankkeille on annettava mahdollisimman merkittävä kansallinen asema, jos tällainen on olemassa kansallisessa lainsäädännössä, ja niitä on kohdeltava tällaisen aseman mukaisesti lupamenettelyssä***, joka kattaa rakennus-, kemikaali- ja verkkoliitäntäluvat sekä tarvittaessa ympäristöarvioinnit ja -luvat ja johon kuuluvat kaikki hallinnolliset hakemukset ja menettelyt***, sanotun kuitenkaan rajoittamatta unionin lainsäädännössä säädettyjen velvollisuuksien soveltamista.

3. Kaikki strategisiin hankkeisiin unionissa liittyvät riitojenratkaisumenettelyt, oikeustoimet, muutoksenhaut ja oikeussuojakeinot kansallisissa tuomioistuimissa tai paneeleissa, mukaan lukien sovittelut tai välimiesmenettelyt, jos tällaisia on olemassa kansallisessa lainsäädännössä, on katsottava kiireellisiksi, jos ja siinä määrin kuin tällaisista kiireellisistä menettelyistä säädetään kansallisessa lainsäädännössä, ja edellyttäen, että tavanomaisesti sovellettavia yksityishenkilöiden ***ja*** paikallisyhteisöjen puolustautumisoikeuksia kunnioitetaan ***tiukasti***. Strategisten hankkeiden toteuttajien on tarvittaessa osallistuttava tällaiseen kiireelliseen menettelyyn.

10 artikla

Lupamenettelyn kesto

1. Unionissa toteutettavien strategisten hankkeiden lupamenettely saa kestää enintään

a) 24 kuukautta sellaisten strategisten hankkeiden osalta, joihin liittyy louhintaa***, lukuun ottamatta yksinomaan kaivannaisjätteeseen liittyviä strategisia hankkeita, joiden osalta lupamenettely saa kestää enintään 18 kuukautta***;

b) 12 kuukautta sellaisten strategisten hankkeiden osalta, joihin liittyy ainoastaan jalostusta tai kierrätystä.

2. Sellaisten unionissa toteutettavien strategisten hankkeiden osalta, jotka olivat lupamenettelyssä jo ennen strategisen hankkeen aseman saamista, ***ja sellaisten strategisten hankkeiden laajennusten osalta, joille on jo myönnetty lupa,*** lupamenettelyn jäljellä olevien vaiheiden kesto sen jälkeen, kun hankkeelle on myönnetty strateginen asema, saa 1 kohdasta poiketen olla enintään

a) 21 kuukautta sellaisten strategisten hankkeiden osalta, joihin liittyy louhintaa***, lukuun ottamatta yksinomaan kaivannaisteollisuuden jätteisiin liittyviä strategisia hankkeita, joiden osalta lupamenettely saa kestää enintään 15 kuukautta***;

b) 9 kuukautta sellaisten strategisten hankkeiden osalta, joihin liittyy ainoastaan jalostusta tai kierrätystä.

3. Jos ehdotetun hankkeen luonne, monimutkaisuus, sijainti tai koko sitä edellyttää, 8 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu kansallinen toimivaltainen viranomainen voi poikkeustapauksissa pidentää 1 kohdan a alakohdassa ja 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettuja määräaikoja enintään kolmella kuukaudella ja 1 kohdan b alakohdassa ja 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettuja määräaikoja enintään yhdellä kuukaudella ennen niiden päättymistä ja tapauskohtaisesti. Edellä 8 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun kansallisen toimivaltaisen viranomaisen on tällöin ilmoitettava hankkeen toteuttajalle kirjallisesti määräajan pidentämisen syyt ja päivämäärä, jona kattava päätös on odotettavissa.

4. Strategisissa hankkeissa, joihin ***ei liity kaivostoimintaa, tämän asetuksen***, 8 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun kansallisen toimivaltaisen viranomaisen kattavan päätöksen puuttuminen ***tämän artiklan*** 1 ja 2 kohdassa tarkoitetuissa sovellettavissa määräajoissa johtaa siihen, että kyseinen lupahakemus katsotaan hyväksytyksi, lukuun ottamatta tapauksia, joissa kyseinen hanke edellyttää neuvoston direktiivin 92/43/ETY tai direktiivien 2000/60/EY, 2008/98/EY, 2009/147/EY, 2010/75/EU, 2011/92/EU tai 2012/18/EU mukaista ympäristövaikutusten arviointia ▌. ***Poiketen siitä, mitä direktiivin 2011/92/EU 4 artiklan 6 kohdassa säädetään,*** sen ***määrittämisestä***, onko tällainen ympäristövaikutusten arviointi tarpeen, ***ja asiaan liittyvistä arvioinneista on päätettävä ja ilmoitettava hankkeen toteuttajalle 30 päivän kuluessa***. **[tark. 4]**

5. Viimeistään kuukauden kuluttua strategista hanketta koskevan lupahakemuksen vastaanottamisesta 8 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun kansallisen toimivaltaisen viranomaisen on todettava hakemuksen oikeellisuus tai, jos hankkeen toteuttaja ei ole toimittanut kaikkia hakemuksen käsittelyyn tarvittavia tietoja, pyydettävä hankkeen toteuttajaa toimittamaan täydellinen hakemus ***30*** päivän kuluessa tällaisesta pyynnöstä ***ja ilmoitettava, mitkä tiedot puuttuvat***.

Lupamenettely alkaa siitä päivästä, jona 8 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu kansallinen toimivaltainen viranomainen vahvistaa hakemuksen pätevyyden.

6. Edellä 8 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun kansallisen toimivaltaisen viranomaisen on tiiviissä yhteistyössä hankkeen toteuttajan ja muiden asianomaisten viranomaisten kanssa laadittava lupamenettelyn yksityiskohtainen aikataulu viimeistään kuukauden kuluttua lupahakemuksen pätevyyden toteamispäivästä. Hankkeen aikataulu on julkaistava 7 artiklan ***9 kohdassa*** tarkoitetulla hankeen toteuttajan verkkosivustolla.

7. Tässä artiklassa säädetyillä määräajoilla ei rajoiteta unionin ja kansainvälisestä oikeudesta johtuvia velvollisuuksia eikä hallinnollisia muutoksenhakumenettelyjä ja tuomioistuimessa toteutettavia oikeussuojakeinoja.

Tässä artiklassa lupamenettelylle säädetyt määräajat eivät rajoita jäsenvaltioiden mahdollisesti asettamien lyhyempien määräaikojen soveltamista.

11 artikla

Ympäristöarvioinnit ja -luvat

1. Jos strategisesta hankkeesta on tehtävä ympäristövaikutusten arviointi direktiivin 2011/92/EU 5–9 artiklan mukaisesti, kyseisen hankkeen toteuttajan on pyydettävä 8 artiklan 1 kohdassa tarkoitetulta kansalliselta toimivaltaiselta viranomaiselta ***30 päivän kuluessa hankkeen tunnustamista strategiseksi hankkeeksi koskevasta ilmoituksesta*** lausunto mainitun direktiivin 5 artiklan 1 kohdan mukaiseen ympäristövaikutusten arviointiselostukseen sisällytettävien tietojen laajuudesta ja yksityiskohtaisuudesta.

Edellä 8 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun kansallisen toimivaltaisen viranomaisen on varmistettava, että tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettu lausunto annetaan mahdollisimman pian ja enintään ***20*** päivän kuluessa päivästä, jona hankkeen toteuttaja esitti pyyntönsä. ***Kansallisen toimivaltaisen viranomaisen on pyrittävä yksinkertaistamaan prosessia ja ohjaamaan hankkeen toteuttajaa prosessin läpi.***

Komissio julkaisee tämän kohdan nojalla yhteiset suuntaviivat kansallisille toimivaltaisille viranomaisille.

2. Kun on kyse strategisista hankkeista, joiden ympäristövaikutusten arviointivelvollisuus johtuu samalla myös neuvoston direktiivistä 92/43/ETY taikka Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivistä 2000/60/EY, 2008/98/EY, 2009/147/EY, 2010/75/EU, 2011/92/EU tai 2012/18/EU, 8 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun kansallisen toimivaltaisen viranomaisen on varmistettava, että sovelletaan ***hankkeen toteuttajan valinnan mukaan joko*** koordinoitua tai yhteistä menettelyä, joka täyttää ***kaikki*** tällaisen unionin lainsäädännön vaatimukset.

Tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetussa koordinoidussa menettelyssä 8 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun kansallisen toimivaltaisen viranomaisen on koordinoitava ***ja yksinkertaistettava*** asiaa koskevassa unionin lainsäädännössä edellytettyjä hankkeen ympäristövaikutusten eri arviointeja.

Tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetussa yhteisessä menettelyssä 8 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun kansallisen toimivaltaisen viranomaisen on mahdollistettava hankkeen asiaa koskevassa unionin lainsäädännössä edellytetyn ympäristövaikutusten arvioinnin toteuttaminen yhtenä yhteisenä arviointina.

3. Edellä 8 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun kansallisen toimivaltaisen viranomaisen on varmistettava, että asianomaiset viranomaiset antavat strategisen hankkeen ympäristövaikutusten arvioinnin osalta direktiivin 2011/92/EU 1 artiklan 2 kohdan g alakohdan iv alakohdassa tarkoitetun perustellun päätelmän ***80 päivän*** kuluessa siitä, kun ne ovat vastaanottaneet kaikki tarvittavat, kyseisen direktiivin 5, 6 ja 7 artiklan mukaisesti kerätyt tiedot ja saattaneet päätökseen kyseisen direktiivin 6 ja 7 artiklassa tarkoitetut kuulemiset.

3 a. Jos ehdotetun hankkeen luonne, monimutkaisuus, sijainti tai koko sitä edellyttää, 8 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu kansallinen toimivaltainen viranomainen voi poikkeustapauksissa pidentää tämän artiklan 3 kohdassa tarkoitettua määräaikaa enintään 30 päivällä ennen sen päättymistä ja tapauskohtaisesti. Edellä 8 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun kansallisen toimivaltaisen viranomaisen on tällöin ilmoitettava hankkeen toteuttajalle kirjallisesti määräajan pidentämisen syyt ja päivämäärä, jona perusteltu päätelmä on odotettavissa.

4. Määräaika, jonka kuluessa yleisöä, jota asia koskee, on kuultava direktiivin 2011/92/EU 5 artiklan 1 kohdassa tarkoitetusta ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta, saa strategisten hankkeiden osalta olla enintään ***80*** päivää***, ja sen on oltava vähintään 40 päivää***.

4 a. Jos 8 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu toimivaltainen viranomainen ei anna perusteltua päätelmää strategisesta hankkeesta tämän artiklan 3 kohdassa tarkoitetuissa sovellettavissa määräajoissa, hankkeen toteuttajan on voitava tehdä asiaankuuluvassa tuomioistuimessa valitus, joka johtaa sakkoihin tai väliaikaiseen kieltomääräykseen.

5. Tämän artiklan 1 kohtaa ei sovelleta sellaisten strategisten hankkeiden lupamenettelyyn, jotka olivat lupamenettelyssä jo ennen kuin niille myönnettiin strategisen hankkeen asema.

Tämän artiklan 2–4 kohtaa sovelletaan sellaisten strategisten hankkeiden lupamenettelyyn, jotka olivat lupamenettelyssä jo ennen kuin niille myönnettiin strategisen hankkeen asema, vain siltä osin kuin kyseisissä kohdissa käsiteltyjä vaiheita ei ole vielä saatettu päätökseen.

12 artikla

Suunnittelu

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että suunnitelmien, mukaan lukien kaavoitus, aluesuunnitelmat ja maankäyttösuunnitelmat, laatimisesta vastaavat kansalliset, alueelliset ja paikalliset viranomaiset sisällyttävät tällaisiin suunnitelmiin tarvittaessa määräyksiä kriittisiä raaka-aineita koskevien hankkeiden kehittämisestä ***tiiviissä yhteistyössä toistensa kanssa***. Etusijalle on asetettava keinotekoiset ja rakennetut alueet, teollisuusalueet, ympäristövaurioalueet***, toiminnassa olevat tai hylätyt kaivokset*** ja soveltuvin osin ***jäsenvaltion geologisen tutkimuksen todentamat mineraaliesiintymät***.

2. Jos suunnitelmia, joihin sisältyy kriittisiä raaka-aineita koskevien hankkeiden kehittämistä koskevia määräyksiä, arvioidaan direktiivin 2001/42/EY ja direktiivin 92/43/ETY 6 artiklan mukaisesti, tällaiset arvioinnit on yhdistettävä. Yhdistetyssä arvioinnissa on tarvittaessa käsiteltävä myös vaikutuksia sellaisin vesimuodostumiin, joihin hanke saattaa vaikuttaa, ja tarkasteltava, aiheuttaisiko suunnitelma direktiivin 2000/60/EY 4 artiklassa tarkoitetun tilan tai potentiaalin huononemisen tai voisiko se mahdollisesti haitata vesimuodostuman hyvän tilan tai hyvän potentiaalin saavuttamista. Jos jäsenvaltioiden edellytetään arvioivan direktiivin 2014/89/EU 4 artiklassa tarkoitettujen nykyisten ja tulevien toimien vaikutuksia meriympäristöön, mukaan lukien maa- ja merialueiden väliset vuorovaikutukset, myös nämä vaikutukset on sisällytettävä yhdistettyyn arviointiin ***noudattaen samoja laatuvaatimuksia***. ***Jos tämän artiklan nojalla on tarpeen toteuttaa direktiivin 2000/60/EY 4 artiklan tai direktiivin 2014/89/EU 4 artiklan mukainen arviointi, se on toteutettava siten, että se ei johda tämän asetuksen 10 artiklan 1 ja 2 kohdassa ja 11 artiklan 3 kohdassa tarkoitettujen määräaikojen pidentämiseen.***

13 artikla

UNECE-yleissopimusten sovellettavuus

1. Tämän asetuksen säännökset eivät vaikuta Århusissa 25 päivänä kesäkuuta 1998 ***allekirjoitetusta*** tiedon saannista, yleisön osallistumisoikeudesta päätöksentekoon sekä muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeudesta ympäristöasioissa ***tehdystä*** Yhdistyneiden kansakuntien Euroopan talouskomission (UNECE) ***yleissopimuksesta*** ja Espoossa 25 päivänä helmikuuta 1991 allekirjoitetusta valtioiden rajat ylittävien ympäristövaikutusten arviointia koskevasta YK:n Euroopan talouskomission yleissopimuksesta johtuviin velvoitteisiin.

2. Kaikki tämän jakson nojalla tehdyt päätökset on asetettava julkisesti saataville ***helposti ymmärrettävässä muodossa, ja kaikkien yhtä hanketta koskevien päätösten on oltava saatavilla samalla verkkosivustolla***.

3 JAKSO

MAHDOLLISTAVAT EDELLYTYKSET

14 artikla

Täytäntöönpanon nopeuttaminen

1. Komissio ja jäsenvaltiot ***sekä asianomaiset paikallis- ja alueviranomaiset*** toteuttavat toimia, joilla nopeutetaan ja ***helpotetaan*** yksityisiä investointeja strategisiin hankkeisiin. ***Jatkuvan tarjonnan varmistamiseksi unionissa jäsenvaltioiden on SEUT-sopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti harkittava mahdollisuutta antaa ja koordinoida tukea strategisille hankkeille***, joilla on vaikeuksia rahoituksen saannissa***, sekä arvoketjun tietyissä vaiheissa toimiville startup-yrityksille kehittämisen tukemiseksi ja innovatiivisen ekosysteemin ja alan mahdollisimman laajan teknologiakirjon edistämiseksi. Komissio ja jäsenvaltiot pidättäytyvät toimista, joilla syrjäytetään yksityisiä investointeja.***

2. ***Komissio ja*** jäsenvaltiot***, mukaan lukien paikallis- ja alueviranomaiset, antavat tarvittaessa*** strategisille hankkeille hallinnollista tukea niiden nopean ja tehokkaan täytäntöönpanon helpottamiseksi muun muassa tarjoamalla

a) apua sovellettavien hallinnollisten ja raportointivelvollisuuksien noudattamisen varmistamisessa;

b) apua hankkeiden toteuttajille ***yleisön hanketta koskevan oikea-aikaisen osallistumisen ja kuulemisen lisäämiseksi, myös noudattamalla toimikunnan jakamia suosituksia ja parhaita käytäntöjä***;

b a) ajantasaista tietoa hankkeen toteuttajien lupamenettelyyn liittyvistä ennakoitavissa olevista ja yllättävistä hallinnollisista viivästyksistä sekä taustalla olevista syistä varmistaen säännöllisen, oikea-aikaisen ja selkeän viestinnän;

b b) [julkaisutoimisto: lisätään viittaus nettonollateollisuutta koskevaan säädökseen] tarkoitetun Net-Zero Industry Academies -koulutusyhteenliittymän työhön pohjautuvia erityisesti raaka-aineisiin liittyviä alkurahoitusohjelmia.

2a. Komissio voi esittää jäsenvaltioille lausunnon kansallisen täytäntöönpanon ja 1 artiklan 2 kohdassa säädettyjen tavoitteiden yhdenmukaisuudesta.

15 artikla

Rahoituksen koordinointi

1. Jäljempänä 35 artiklan 6 kohdan a alakohdassa tarkoitetun pysyvän alaryhmän on strategisen hankkeen toteuttajan pyynnöstä keskusteltava ja annettava neuvoja siitä, miten kyseisen hankkeen rahoitus voidaan saattaa päätökseen, ***ja annettava suosituksia tulevista resursseista ja rahoitusvälineistä,*** kun otetaan huomioon jo varmistettu rahoitus ja ainakin seuraavat seikat:

a) yksityiset lisärahoituksen lähteet ***ja tuki Euroopan investointipankkiryhmän tai muiden kansainvälisten rahoituslaitosten, kuten Euroopan jälleenrakennus- ja kehityspankin, resursseista keskittyen erityisesti unionin ulkopuolella toteutettavia strategisia hankkeita koskevaan Global Gateway -aloitteeseen***;

b) jäsenvaltioiden nykyiset välineet ja ohjelmat, mukaan lukien ***vientitakuulaitosten sekä*** kansallisten kehityspankkien ja -laitosten tarjoamat välineet ja ohjelmat;

c) hankkeen kannalta merkitykselliset unionin varat ja rahoitusohjelmat.

1 a. Komissio antaa 35 artiklan 6 kohdan a alakohdassa tarkoitetun pysyvän alaryhmän avustamana kertomuksen Euroopan parlamentille, neuvostolle ja komissiolle viimeistään … päivänä …kuuta … [18 kuukauden kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta] ja sen jälkeen vuosittain. Kertomuksessa kuvataan rahoituksen saannin esteitä ja annetaan suosituksia, joilla helpotetaan strategisten hankkeiden mahdollisuuksia saada esimerkiksi Euroopan investointipankin ja Euroopan jälleenrakennus- ja kehityspankin rahoitusta.

16 artikla

Ostosopimusten helpottaminen

1. Komissio perustaa järjestelmän, jolla helpotetaan strategisiin hankkeisiin liittyvien ostosopimusten tekemistä kilpailusääntöjen mukaisesti.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetun järjestelmän on mahdollistettava se, että mahdolliset ostajat voivat tehdä ostotarjouksia, joissa ilmoitetaan:

a) niiden strategisten raaka-aineiden määrä ja laatu, jonka ne aikovat hankkia;

b) suunniteltu hinta tai hintahaarukka;

c) ostosopimuksen suunniteltu kesto.

3. Edellä 1 kohdassa tarkoitetun järjestelmän on mahdollistettava se, että strategisten hankkeiden toteuttajat voivat tehdä myyntitarjouksia, joissa ilmoitetaan

a) niiden strategisten raaka-aineiden määrä ja laatu, joista ne pyrkivät tekemään ostosopimuksia;

b) suunniteltu hinta tai hintahaarukka, jolla ne ovat halukkaita myymään;

c) ostosopimuksen suunniteltu kesto.

4. Edellä olevien 2 ja 3 kohdan mukaisesti saatujen osto- ja myyntitarjousten perusteella komissio saattaa strategisten hankkeiden toteuttajat yhteen hankkeen kannalta mahdollisesti merkityksellisten ostajien kanssa.

4 a. Järjestelmän on oltava hankkeiden toteuttajien käytettävissä, jos 8 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu kansallinen toimivaltainen viranomainen ei ole vielä myöntänyt lupaa strategiselle hankkeelle mutta luvan hakeminen on edennyt pitkälle.

17 artikla

Hallinnollisten tietojen saatavuus verkossa

1. Jäsenvaltioiden on annettava seuraavat tiedot kriittisiä raaka-aineita koskevien hankkeiden kannalta merkityksellisistä hallinnollisista menettelyistä verkossa keskitetysti ja helposti saatavilla olevalla tavalla:

a) lupamenettely ***ja siihen liittyvät hallinnolliset prosessit, joita luvan saaminen edellyttää***;

b) rahoitus- ja sijoituspalvelut;

c) rahoitusmahdollisuudet unionin tai jäsenvaltioiden tasolla;

d) yritysten tukipalvelut, mukaan lukien muun muassa yhtiöveroilmoitus, paikallinen verolainsäädäntö ja työlainsäädäntö.

1 a. Komissio antaa verkossa keskitetyssä ja helposti saatavilla olevassa muodossa tietoa hallinnollisista prosesseista, joilla on merkitystä strategisten hankkeiden aseman saamiseksi.

4 JAKSO

ETSINTÄ

18 artikla

Kansalliset etsintäohjelmat

1. Kunkin jäsenvaltion on laadittava kriittisiin raaka-aineisiin kohdistuvaa yleistä etsintää koskeva kansallinen ohjelma. Kunkin jäsenvaltion on laadittava ensimmäinen tällainen ohjelma viimeistään [julkaisutoimisto: lisätään päivämäärä, joka on vuoden kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta]. Kansallisia ohjelmia on tarkistettava ja ▌ päivitettävä ***digitaalisesti muista etsintäohjelmista saaduilla tiedoilla ja ne on julkaistava kolmen*** vuoden välein.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettuihin kansallisiin etsintäohjelmiin on sisällyttävä toimenpiteitä, joilla lisätään saatavilla olevaa tietoa unionin kriittisistä raaka-aine-esiintymistä, mukaan lukien syvämalmiesiintymät. Niihin on tarvittaessa sisällyttävä seuraavat toimenpiteet:

a) mineraalien***, myös olemassa olevia rikastushiekkalajeja koskevan potentiaalin,*** kartoitus sopivassa mittakaavassa;

b) geokemialliset ohjelmat, mukaan lukien maaperän, sedimenttien ja kallioiden kemiallisen koostumuksen määrittäminen;

c) geotieteelliset tutkimukset, kuten geofysikaaliset tutkimukset;

d) yleisessä etsinnässä kerättyjen tietojen käsittely, myös laatimalla ennustekarttoja;

e) olemassa olevan geotieteellisten tutkimustiedon uudelleenkäsittely kriittisiä raaka-aineita ***sekä kriittisiä raaka-aineita mahdollisesti sisältäviä kantajametalleja*** sisältävien tunnistamattomien mineraaliesiintymien tarkistamiseksi.

3. Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle 1 kohdassa ***tarkoitettujen kansallisten ohjelmiensa luonnokset***. ***Komissio voi antaa lausunnon niiden etsintäohjelmien laajuudesta ja muodosta yksinkertaistetun unionin lähestymistavan varmistamiseksi. Komissio voi myös auttaa jäsenvaltioita niiden kansallisten etsintäohjelmien laatimisessa ja täytäntöönpanossa teknisten, digitaalisten ja teknologisten resurssien muodossa.***

Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitetut valmiit kansalliset ohjelmansa. Tämän jälkeen komissio toimittaa kyseiset ohjelmat toimikunnalle, jotta niistä voidaan keskustella 35 artiklan 6 kohdan e alakohdassa tarkoitetussa alaryhmässä.

4. Jäsenvaltioiden on osana 43 artiklassa tarkoitettua raporttia annettava tietoja kansallisiin ohjelmiinsa sisältyvien toimenpiteiden täytäntöönpanon edistymisestä.

5. Jäsenvaltioiden on asetettava 1 kohdassa tarkoitetuissa kansallisissa ohjelmissa vahvistettujen toimenpiteiden avulla keräämänsä ***päivitetyt*** tiedot kriittisiä raaka-aineita sisältävistä mineraaliesiintymistään saataville ***tiedeyhteisön, kansallisten toimivaltaisten viranomaisten, unionin tai kansallisten, alueellisten ja paikallisten virastojen, kansallisten geologisten laitosten tai kartoitusten perustellusta pyynnöstä***. Näihin tietoihin on tarvittaessa sisällyttävä todettujen esiintymien luokitus Yhdistyneiden kansakuntien luonnonvarojen puiteluokituksen mukaisesti.

Siirretään komissiolle valta antaa täytäntöönpanosäädöksiä, joissa vahvistetaan malli ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen tietojen saataville asettamista varten. Mallissa voidaan ilmoittaa, miten ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetut tiedot on ilmaistava. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 37 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua neuvoa-antavaa menettelyä noudattaen.

6. Ottaen huomioon yleistä etsintää koskevan nykyisen yhteistyön 35 artiklan 6 kohdan b alakohdassa tarkoitetun pysyvän alaryhmän on tarkasteltava 1 kohdassa tarkoitettuja kansallisia ohjelmia ja niiden täytäntöönpanoa, mukaan lukien vähintään seuraavat:

a) muun muassa rajat ylittävien mineraaliesiintymien ja yhteisten geologisten muodostumien etsintään liittyvät yhteistyömahdollisuudet;

b) edellä 2 kohdassa lueteltuihin toimenpiteisiin liittyvät parhaat käytännöt;

c) ***edellä*** 1 kohdassa tarkoitettujen kansallisten ohjelmien tulosten ***integrointi Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2007/2/EY ([26]) tarkoitettuun paikkatietoinfrastruktuuriin ja tämän paikkatietoinfrastruktuurin asettaminen kaikkien kansallisten toimivaltaisten viranomaisten saataville tietojen yhteiskäytön lisäämiseksi***.

6 a. Jäsenvaltioiden on tuettava kriittisten raaka-aineiden syvällä sijaitsevien ja monitahoisten esiintymien etsintäteknologioiden teknologista kehitystasoa ainakin sisällyttämällä tähän tähtääviä tukitoimia kansallisiin tutkimus- ja innovointiohjelmiinsa siten, että minimoidaan näiden teknologioiden ympäristövaikutus.

([26]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2007/2/EY, annettu 14 päivänä maaliskuuta 2007, Euroopan yhteisön paikkatietoinfrastruktuurin (INSPIRE) perustamisesta (EUVL L 108, 25.4.2007, s. 1).

4 luku

Riskien seuranta ja hallinta

19 artikla

Seuranta ja stressitestit

1. Komissio seuraa kriittisten raaka-aineiden toimitusvarmuuteen liittyviä riskejä. Seurannan on katettava vähintään seuraavien parametrien kehitys:

a) kauppavirrat;

b) kysyntä ja tarjonta;

c) tarjonnan keskittyminen;

(d) unionin ja maailmanlaajuinen tuotanto ja tuotantokapasiteetti arvoketjun eri vaiheissa;

d a) hintojen epävakaus;

d b) lupien myöntämiseen liittyvät pullonkaulat;

d c) unionin ja maailmanlaajuinen strategisten raaka-aineiden kierrätyskapasiteetti;

d d) geopoliittinen kehitys, ihmisoikeuskriisit ja unionin turvallisuushaasteet.

2. Jäljempänä 35 artiklan 6 kohdan c alakohdassa tarkoitettuun pysyvään alaryhmään osallistuvien kansallisten viranomaisten on tuettava komissiota 1 kohdassa tarkoitetussa seurannassa

a) jakamalla käytettävissään olevat tiedot 1 kohdassa lueteltujen parametrien kehityksestä, mukaan lukien 20 artiklassa tarkoitetut tiedot;

b) keräämällä koordinoidusti komission ja muiden osallistuvien viranomaisten kanssa tietoja 1 kohdassa lueteltujen parametrien kehityksestä, mukaan lukien 20 artiklassa tarkoitetut tiedot***, sanotun kuitenkaan rajoittamatta sovellettavan kilpailu- ja kartellilainsäädännön soveltamista***;

c) laatimalla analyysi kriittisten raaka-aineiden toimitusvarmuuteen liittyvistä riskeistä, kun otetaan huomioon 1 kohdassa lueteltujen parametrien kehitys.

3. Komissio varmistaa yhteistyössä 35 artiklan 6 kohdan c alakohdassa tarkoitettuun pysyvään alaryhmään osallistuvien kansallisten viranomaisten kanssa, että kunkin ***kriittisen*** raaka-aineen toimitusketjulle tehdään stressitesti vähintään joka ***toinen*** vuosi ***tai jos 1 kohdassa tarkoitetussa seurannassa havaitaan toimitusvarmuuteen liittyviä riskejä***. Tätä varten 35 artiklan 6 kohdan c alakohdassa tarkoitetun pysyvän alaryhmän on koordinoitava ja jaettava eri ***kriittisten*** raaka-aineiden stressitestien toteutus osallistuvien viranomaisten kesken.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetuissa stressitesteissä on arvioitava kyseisen ***kriittisen*** raaka-aineen unionin toimitusketjun haavoittuvuutta toimitushäiriöille arvioimalla tällaisia häiriöitä mahdollisesti aiheuttavien eri skenaarioiden vaikutusta ja niiden mahdollisia seurauksia ottaen huomioon ainakin seuraavat tekijät:

a) se, missä kyseinen raaka-aine louhitaan, jalostetaan tai kierrätetään;

b) talouden toimijoiden kapasiteetit arvoketjussa ja markkinoiden rakenne;

c) tekijät, jotka voivat vaikuttaa tarjontaan, mukaan lukien geopoliittinen tilanne, ***kauppariidat ja taloudellinen pakottaminen,*** logistiikka, energiahuolto, työvoima tai luonnonkatastrofit;

d) ▌ hankintalähteiden ▌ saatavuus ***ja kyky nopeasti monipuolistaa hankintalähteitä, korvata raaka-aineita tai vähentää kysyntää parantamalla tehokkuutta***;

e) kyseisen raaka-aineen käyttäjät arvoketjussa ja niiden osuus kysynnästä siten, että erityistä huomiota kiinnitetään vihreän ja digitaalisen siirtymän kannalta merkityksellisten teknologiatuotteiden sekä puolustus- ja ***ilmailu- ja*** avaruussovellusten valmistukseen.

4. Komissio asettaa ***tiedeyhteisön, kansallisten toimivaltaisten viranomaisten, unionin virastojen tai jäsenvaltioiden geologisten laitosten tai kartoitusten perustellusta pyynnöstä*** saataville ▌ seuraavat tiedot:

a) saatavilla olevat tiedot 1 kohdassa tarkoitettujen parametrien kehityksestä;

b) kriittisten raaka-aineiden toimitusvarmuuteen liittyvää riskiä koskeva laskelma a alakohdassa tarkoitettujen tietojen perusteella;

c) edellä 3 kohdassa tarkoitettujen stressitestien tulokset;

d) tarvittaessa ehdotus sopiviksi strategioiksi toimitusvarmuuteen liittyvän riskin vähentämiseksi.

Jos on perusteltua syytä olettaa, että tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen tietojen asettaminen saataville mille tahansa mainitussa ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetulle toimijalle aiheuttaisi geopoliittisia haittoja, komissio voi kieltäytyä antamasta tietoja mille tahansa näistä toimijoista tapauskohtaisesti.

5. Jos komissio 1, 2 ja 3 kohdan mukaisesti kerättyjen tietojen perusteella katsoo, että toimitushäiriön riskistä on selviä viitteitä, se ilmoittaa tästä jäsenvaltioille, toimikunnalle***, Euroopan parlamentille*** ja unionin hallintoelimille sellaisissa vaarantilanteiden tai kriisien hallintajärjestelmissä, joiden soveltamisala kattaa kyseessä olevat kriittiset tai strategiset raaka-aineet.

5 a. Suuryritysten, jotka valmistavat strategisia teknologioita käyttäen strategisia raaka-aineita, on toteutettava kriittisten raaka-aineiden toimitusketjujaan koskevia asianmukaisia riskinhallinta- ja riskinvähentämistoimenpiteitä ja ilmoitettava ne hallitukselleen säännöllisesti ja tarvittaessa tapauskohtaisesti.

20 artikla

Seurantaa koskevat tiedotusvelvollisuudet

1. Jäsenvaltioiden on osana 43 artiklassa tarkoitettua raporttia annettava komissiolle tietoja kaikista niiden alueella toteutettavista uusista tai meneillään olevista raaka-ainehankkeista, joilla on merkitystä 19 artiklan 1 kohdan d alakohdan kannalta, mukaan lukien uusien hankkeiden luokittelu Yhdistyneiden kansakuntien resurssiluokituksen mukaisesti.

Jäsenvaltion, joka antaa tietoja tämän kohdan ensimmäisen alakohdan mukaisesti, on saatava nämä tiedot yksinomaan lupahakemuksessa toimitetuista tiedoista. Tämän kohdan ensimmäisen alakohdan nojalla annettuja tietoja käsitellään 44 artiklan mukaisesti.

2. Jäsenvaltioiden on eriteltävä alueelleen sijoittautuneet kriittisten raaka-aineiden ***arvoketjussa toimivat suuryritykset*** ja

a) seurattava niiden toimintaa säännöllisillä ja oikeasuhteisilla kyselytutkimuksilla 19 artiklassa tarkoitettuja seurantatehtäviä varten tarvittavien tietojen keräämiseksi***. Tämän kohdan nojalla eriteltyjen suuryritysten on toimitettava jo toteutettujen seurantatoimien tai stressitestien yhteydessä keräämänsä tiedot ainoastaan siinä määrin kuin tällaiset tiedot ovat jo saatavilla. Suuryritysten ei tarvitse toimittaa tietoja, joihin sisältyy liiketoimintariski. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että näitä tietoja käsitellään 44 artiklan mukaisesti.***

b) annettava osana 43 artiklassa tarkoitettua raporttia tiedot näiden kyselytutkimusten tuloksista;

c) ilmoitettava viipymättä komissiolle merkittävistä tapahtumista, jotka voivat haitata eriteltyjen suuryritysten tavanomaista toimintaa.

3. Jäsenvaltioiden on toimitettava tämän artiklan 2 kohdan a ja b alakohdan mukaisesti kerätyt tiedot kansallisille tilastoviranomaisille ja Eurostatille tilastojen laatimista varten Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 223/2009 mukaisesti. Jäsenvaltioiden on nimettävä kansallinen viranomainen, joka vastaa tietojen toimittamisesta kansallisille tilastolaitoksille ja Eurostatille.

3 a. Jäsenvaltioiden on kriittisten raaka-aineiden arvoketjun asiaankuuluvia sidosryhmiä kuultuaan laadittava yhtenäinen malli, joka suuryritysten on täytettävä vastatakseen 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettuihin kyselytutkimuksiin. Tässä yhtenäisessä mallissa voidaan ilmoittaa, miten 2 kohdan a alakohdassa tarkoitetut tiedot on muotoiltava. Yhtenäisen mallin täyttämiseksi tarvittavia tietoja koskevien vaatimusten on oltava kohtuullisia.

21 artikla

Strategisia varastoja koskevat ilmoitukset

1. Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle osana 43 artiklassa tarkoitettua raporttia tiedot strategisten raaka-aineiden strategisten varastojensa tilanteesta.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettujen tietojen on katettava kaikkien viranomaisten, julkisessa omistuksessa olevien yhtiöiden tai sellaisten talouden toimijoiden hallussa olevat varastot, joille jäsenvaltio on antanut tehtäväksi strategisten varastojen keräämisen ***tai hallinnoinnin*** sen puolesta, ja niihin on sisällyttävä ainakin kuvaus seuraavista:

a) kunkin strategisen raaka-aineen käytettävissä olevien varastojen määrä sekä tonneina että prosenttiosuutena kyseisten raaka-aineiden vuotuisesta kansallisesta kulutuksesta ja varastoitujen raaka-aineiden kemiallinen muoto ja puhtaus;

b) kunkin strategisen raaka-aineen osalta käytettävissä olevien varastojen määrän kehitys viimeksi kuluneiden viiden vuoden aikana;

c) strategisten varastojen vapauttamiseen, jakamiseen ja jakeluun sovellettavat säännöt tai menettelyt.

3. Raporttiin voi myös sisältyä tietoja kriittisten ja muiden raaka-aineiden strategisista varastoista.

22 artikla

***Strategisten* varastojen seuranta**

1. Komissio toimittaa toimikunnalle ***ja Euroopan parlamentille*** viimeistään [julkaisutoimisto täyttää: kaksi vuotta tämän asetuksen voimaantulosta] ja sen jälkeen joka toinen vuosi 21 artiklan 1 kohdan nojalla saatujen tietojen perusteella seuraavat:

a) ***tiedot*** kunkin strategisen raaka-aineen unionin varastojen ***kokonaistasosta***;

b) tiedot strategisten varastojen mahdollisesta saatavuudesta valtioiden rajojen yli, kun otetaan huomioon niiden vapauttamista, jakamista ja jakelua koskevat säännöt tai menettelyt.

2. ***Toimikunnan 35 artiklan 6 kohdan d alakohdassa tarkoitettu pysyvä alaryhmä määrittää*** unionin strategisten raaka-ainevarastojen turvallisen tason ▌. ***Turvallisen tason on täytettävä seuraavat vaatimukset:***

a) ***se*** on ilmaistava määränä, joka tarvitaan kattamaan toimitushäiriön tapauksessa tiettyä päivien määrää vastaava keskimääräinen päivittäinen nettotuonti, laskettuna edellisen kalenterivuoden aikana toteutuneen tuonnin määrän perusteella;

▌

c) ***sen*** on oltava oikeassa suhteessa kyseisen strategisen raaka-aineen toimitusvarmuuteen liittyvään riskiin ja taloudelliseen merkitykseen.

3. Komissio ***antaa*** toimikunnan näkemykset huomioon ottaen ***tarvittaessa*** jäsenvaltioille osoitettuja lausuntoja

a) strategisten varastojen tason nostamiseksi, kun otetaan huomioon 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettu vertailu, olemassa olevien varastojen suhteellinen jakautuminen jäsenvaltioiden kesken ja talouden toimijoiden strategisten raaka-aineiden kulutus jäsenvaltioiden alueilla;

b) strategisten varastojen vapauttamista, jakamista ja jakelua koskevien sääntöjen tai menettelyjen muuttamiseksi tai yhteensovittamiseksi mahdollisen rajat ylittävän saatavuuden parantamiseksi erityisesti silloin, kun se on tarpeen strategisten teknologiatuotteiden valmistamiseksi.

4. Laatiessaan 3 kohdassa tarkoitettuja lausuntoja ***komissio ja*** toimikunta ***kiinnittävät*** erityistä huomiota siihen, että on tarpeen pitää voimassa kannustimia, jotka kohdistuvat strategisia raaka-aineita tuotantopanoksinaan käyttävin yksityisiin toimijoihin, jotta ne keräävät omia varastoja tai toteuttavat muita toimenpiteitä toimitusvarmuuteen liittyvien riskien hallitsemiseksi.

5. Jäsenvaltioiden on osana 43 artiklassa tarkoitettua raporttia toimitettava tiedot siitä, ovatko ne panneet täytäntöön tai aikovatko ne panna täytäntöön 3 kohdassa tarkoitetut lausunnot ja miten ne ovat tämän tehneet tai aikovat tehdä.

6. Kun vähintään kaksi jäsenvaltiota osallistuu strategisten raaka-aineiden strategisiin varastoihin liittyviin kansainvälisiin tai monenvälisiin foorumeihin, komissio varmistaa koordinoinnin ennakkoon joko näiden jäsenvaltioiden ja komission välillä tai tätä asiaa käsittelevässä toimikunnan kokouksessa.

7. Komissio toimittaa käytettävissä olevista unionin varastoista kerätyt tiedot unionin hallintoelimille, jotka vastaavat kyseiset strategiset raaka-aineet kattavista vaarantilanteiden tai kriisien hallintajärjestelmistä.

24 artikla

Yhteishankinnat

1. Komissio perustaa ja pitää toiminnassa unioniin sijoittautuneita, asiasta kiinnostuneita strategisten raaka-aineiden käyttäjäyrityksiä ja strategisista varastoista jäsenvaltioissa vastaavia viranomaisia varten järjestelmän, jossa kootaan yhteen tällaisten yritysten ja viranomaisten kysyntä ja pyydetään toimittajilta tarjouksia kokonaiskysyntään vastaamiseksi. Järjestelmä koskee sekä jalostamattomia että jalostettuja strategisia raaka-aineita.

2. Perustaessaan ja käyttäessään 1 kohdassa tarkoitettua järjestelmää komissio ***valitsee strategiset raaka-aineet ja jalostusvaiheet, joita varten järjestelmää voidaan käyttää, kun otetaan huomioon eri strategisten raaka-aineiden toimitusvarmuuteen liittyvä suhteellinen riski ja mahdollisuudet koota näiden raaka-aineiden strategisia varastoja 21 ja 22 artiklan mukaisesti kerättyjen tietojen perusteella***.

Komissio voi myös vahvistaa järjestelmään osallistumista varten vaaditun raaka-aineen vähimmäismäärät ***rajoittamatta pk-yritysten mahdollisuutta osallistua järjestelmään ja*** ottaen huomioon ***pk-yritysten kokonaistarpeet,*** kiinnostuneiden osallistujien odotetun lukumäärän ja sen, että osallistujamäärän on oltava hallittavissa.

3. Edellä ***1 kohdassa*** tarkoitettuun järjestelmään osallistumisen on oltava avointa ja läpinäkyvää kaikille unioniin sijoittautuneille asiasta kiinnostuneille yrityksille ja jäsenvaltioiden viranomaisille. Jäsenvaltioiden tai hankintadirektiivien 2014/24/EU tai 2014/25/EU soveltamisalaan kuuluvien kansallisten yksiköiden osallistuminen on mahdollista vain tapauksissa, joissa osallistuminen on näiden direktiivien kanssa yhteensopivaa.

4. Edellä 1 kohdassa tarkoitettuun järjestelmään osallistuvat unionin yritykset ja jäsenvaltioiden viranomaiset voivat avoimesti yhdessä neuvotella ostosta, mukaan lukien ostosopimuksen hinnat tai muut ehdot ja edellytykset, tai käyttää yhteisostoja parempien edellytysten luomiseksi tavarantoimittajiensa kanssa tai pulan välttämiseksi. Järjestelmään osallistuvien unionin yritysten ja jäsenvaltioiden viranomaisten on noudatettava unionin oikeutta, unionin kilpailulainsäädäntö mukaan lukien.

5. Yksiköt on suljettava osallistumisen ulkopuolelle toimittajina, kysynnän yhdistämisessä ja yhteishankinnassa tai palveluntarjoajina, jos ne ovat

a) SEUT-sopimuksen 215 artiklan nojalla hyväksyttyjen unionin rajoittavien toimenpiteiden kohteena;

b) tällaisten unionin rajoittavien toimenpiteiden kohteena olevien luonnollisten henkilöiden tai oikeushenkilöiden, yksiköiden tai elinten suorassa tai välillisessä omistuksessa tai määräysvallassa tai toimivat tällaisten puolesta tai johdolla.

6. Poiketen siitä, mitä asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 176 artiklassa säädetään, komissio voi asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 mukaisella hankintamenettelyllä hankkia tarvittavat palvelut unioniin sijoittautuneelta yksiköltä, joka toimii palveluntarjoajana 1 kohdassa tarkoitetun järjestelmän perustamiseksi ja käyttämiseksi. Valitulla palveluntarjoajalla ei saa olla eturistiriitoja.

7. Komissio määrittelee palvelusopimuksessa tehtävät, jotka palveluntarjoajan on suoritettava, mukaan lukien kysynnän jakaminen, tarjontaa koskevien käyttöoikeuksien myöntäminen, kaikkien osallistujien rekisteröinti ja varmentaminen, toimien julkaiseminen ja niistä raportointi sekä muut tehtävät, jotka ovat tarpeen järjestelmän perustamiseksi ja käyttämiseksi. Palvelusopimuksessa on käsiteltävä myös palveluntarjoajan toimintaan liittyviä käytännön kysymyksiä, kuten tietoteknisten välineiden käyttöä, turvatoimia, valuuttaa tai valuuttoja, maksujärjestelmää ja vastuita.

8. Palveluntarjoajan kanssa tehtävässä palvelusopimuksessa komissiolle on varattava oikeus valvoa palveluntarjoajaa ja tehdä sitä koskevia tarkastuksia. Palveluntarjoajan hallussa olevien sopimusta koskevien tietojen on tämän vuoksi oltava kokonaisuudessaan komission saatavilla. Kaikkien palvelinten ja tietojen on fyysisesti sijaittava unionin alueella ja ne on tallennettava unionin alueella.

9. Valitun palveluntarjoajan kanssa tehtävässä palvelusopimuksessa on määritettävä palveluntarjoajan saamien tietojen omistusoikeus ja määrättävä kyseisten tietojen mahdollisesta siirtämisestä komissiolle palvelusopimuksen irtisanomisen tai voimassaolon päättymisen yhteydessä.

5 luku

Kestävyys

1 JAKSO

KIERTOTALOUS

25 artikla

Kiertotaloutta koskevat kansalliset toimenpiteet

1. Kunkin jäsenvaltion on viimeistään [julkaisutoimisto: lisätään päivämäärä, joka on ***24 kuukauden*** kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta] hyväksyttävä ja pantava täytäntöön kansalliset ohjelmat, ***joihin voi sisältyä rajatylittäviä toimia ja yhteistyötä Euroopan talousalueella ja*** jotka sisältävät ***asianmukaisia*** toimenpiteitä, joiden tarkoituksena on

-a) hillitä kriittisten raaka-aineiden kysynnän kasvua 1 artiklan 2 kohdan d b alakohdassa säädetyn vertailuarvon saavuttamiseksi;

a) lisätä ***sellaisten*** jätteen***, metalliromun ja käytöstä poistettujen tuotteiden*** keräystä***, lajittelua ja käsittelyä***, ***joilla*** on kriittisten raaka-aineiden talteenoton merkittävä potentiaali ***sekä uudelleenkäyttö- ja korjauspotentiaali direktiivin 2008/98/EY 4 artiklan mukaisesti***, ja varmistaa ***niiden*** sisällyttäminen asianmukaiseen kierrätysjärjestelmään, jotta voidaan maksimoida ***tuotteiden elinkaaren pituus ja*** kierrätettävien materiaalien saatavuus ja laatu kriittisten raaka-aineiden kierrätyslaitosten tuotantopanoksena ***unionin oikeuden, erityisesti ympäristöä ja kansanterveyttä koskevan lainsäädännön, mukaisesti***;

b) lisätä sellaisten tuotteiden ja komponenttien ***jätteen syntymisen ehkäisemistä,*** uudelleenkäyttöä***, korjaamista, kunnostamista, uudelleenvalmistusta ja käyttötarkoituksen muuttamista***, joilla on kriittisten raaka-aineiden talteenoton merkittävä potentiaali;

c) lisätä ***sellaisten*** kriittisten uusioraaka-aineiden käyttöä***, joita voidaan käyttää kriittisten primaariraaka-aineiden sijaan tai niiden ohella, mukaan lukien metalliromusta ja käytöstä poistetuista tuotteista peräisin olevat raaka-aineet, ja edistää tuotteiden kunnostamista*** tarvittaessa myös ottamalla kierrätetty sisältö huomioon julkisiin hankintoihin liittyvissä myöntämisperusteissa ***tai harkitsemalla tällaisten raaka-aineiden käyttöä edistäviä taloudellisia kannustimia***;

c a) lisätä kriittisten raaka-aineiden tehokasta käyttöä koko arvoketjussa;

d) parantaa kriittisten raaka-aineiden kierrätysteknologioiden kehitystasoa ja edistää materiaalitehokkuutta ja kriittisten raaka-aineiden korvaamista sovelluksissa ***ottaen samalla huomioon suorituskyky ja toimivuus*** ainakin sisällyttämällä tätä varten tukitoimia kansallisiin tutkimus- ja innovointiohjelmiin;

e) varmistaa, että työvoimalla on taidot, joita tarvitaan kiertotalouden tukemiseen kriittisten raaka-aineiden arvoketjussa***, edistämällä taitoja, täydennyskoulutusta ja uudelleenkoulutusta koskevia toimenpiteitä;***

e a) lisätä mahdollisuuksia ottaa kriittisiä raaka-aineita talteen tuotteista kyseisten tuotteiden suunnittelussa tehtävien muutosten avulla tai lisäämällä niiden kierrätettävyyttä ainakin sisällyttämällä tätä koskevia tukitoimia kansallisiin tutkimus- ja innovointiohjelmiin;

e b) edistää jäsenvaltioiden kansallisissa ohjelmissa valmiuksien kehittämistä ja teknologian siirtoa koskevien ohjelmien vahvistamista kriittisten mineraalien vastuullisen kierrätyksen edistämiseksi tuottajamaissa;

e c) tukea kriittisiä raaka-aineita sisältävien jätevirtojen, kuten elektroniikkajätteen, kierrätysprosesseja koskevien laatustandardien käyttöönottoa materiaalien optimaalisen talteenoton varmistamiseksi.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuja kansallisia ohjelmia on päivitettävä säännöllisesti arvioiden erityisesti, ovatko tämän kohdan mukaisesti toteutetut toimenpiteet soveltuvia.

Jäsenvaltioiden on ilmoitettava tällaisiin toimenpiteisiin liittyvät asiaankuuluvat tiedot ja parhaat käytännöt 34 artiklan nojalla perustetulle Euroopan kriittisiä raaka-aineita käsittelevälle toimikunnalle. Kannustetaan toteuttamaan yhteistyössä muiden jäsenvaltioiden kanssa mahdollisuuksien mukaan toimenpiteitä, jotka liittyvät kierrätysteknologioiden kehitystason sekä materiaalitehokkuuden parantamiseen ja kriittisten raaka-aineiden korvaamisen lisäämiseen.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettujen ohjelmien on katettava erityisesti tuotteet ja jätteet, joihin ei sovelleta unionin lainsäädännön mukaisia erityisiä keräystä, käsittelyä, kierrätystä tai uudelleenkäyttöä koskevia vaatimuksia. Muiden tuotteiden ja jätteiden osalta toimenpiteet on pantava täytäntöön voimassa olevan unionin lainsäädännön mukaisesti.

Edellä olevan 1 kohdan a ja b alakohdan osalta mainitussa kohdassa tarkoitettuihin ohjelmiin voi sisältyä ***asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa*** taloudellisten ***välineiden***, kuten alennusten, rahallisten palkkioiden tai panttijärjestelmien, käyttöönotto, jotta edistetään sellaisten tuotteiden uudelleenkäyttöä, joihin liittyy kriittisten raaka-aineiden talteenoton merkittävä potentiaali, ja tällaisista tuotteista peräisin olevan jätteen keräämistä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta SEUT-sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamista.

3. Kunkin jäsenvaltion on viimeistään [julkaisutoimisto: lisätään päivämäärä, joka on ***30 kuukauden*** kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta] hyväksyttävä ja pantava täytäntöön toimenpiteitä, joilla edistetään kriittisten raaka-aineiden talteenottoa kaivannaisjätteestä, erityisesti sellaisilta käytöstä poistetuilta jätealueilta, joiden on 26 artiklan mukaisesti perustetussa tietokannassa todettu sisältävän mahdollisesti taloudellisesti hyödynnettävissä olevia kriittisiä raaka-aineita.

4. Edellä 1 ja 2 kohdassa tarkoitetut kansalliset toimenpiteet on suunniteltava siten, että SEUT-sopimuksen mukaisesti vältetään ***kansainvälisen ja unionin sisäisen*** kaupan esteet ja kilpailun vääristyminen ***unionin markkinoilla***.

5. Toimittaessaan komissiolle sähkö- ja elektroniikkalaiteromusta annetun direktiivin 2012/19/EU 16 artiklan 6 kohdan mukaisesti kierrätetyn sähkö- ja elektroniikkalaiteromun määriä koskevia tietoja jäsenvaltioiden on erikseen yksilöitävä ja ilmoitettava ***perusteltu arvio sähkö- ja elektroniikkalaitteissa markkinoille saatetuista kriittisistä raaka-aineista,*** tällaisista romulaitteista poistettujen, merkityksellisiä kriittisten raaka-aineiden määriä sisältävien komponenttien ***määristä*** sekä sähkö- ja elektroniikkalaiteromusta talteen otettujen kriittisten raaka-aineiden ***määristä***. Komissio hyväksyy täytäntöönpanosäädöksiä, joissa täsmennetään tällaisten raporttien muoto ja yksityiskohdat. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 37 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen. Ensimmäisen raportointikauden on katettava ensimmäinen täysi kalenterivuosi tällaisten täytäntöönpanosäädösten hyväksymisen jälkeen.

5 a. Komissio tarkastelee tämän artiklan 5 kohdassa tarkoitettujen raporttien perusteella uudelleen direktiiviä 2012/19/EU arvioidakseen mahdollisuutta ottaa käyttöön sähkö- ja elektroniikkalaiteromusta peräisin olevien kriittisten raaka-aineiden keräystä ja hyödyntämistä koskevia tavoitteita.

6. Jäsenvaltioiden on osana 43 artiklassa tarkoitettua raporttia annettava tietoja 1 kohdassa tarkoitettujen kansallisten ohjelmien hyväksymisestä ja 1–***3*** kohdan mukaisesti toteutettujen toimenpiteiden täytäntöönpanon edistymisestä ***ja vaikutuksista sekä niiden panoksesta 1 artiklassa säädettyjen vertailuarvojen saavuttamiseen***.

7. Komissio hyväksyy ***viimeistään … päivänä …kuuta … [vuoden kuluttua tämän asetuksen voimaantulopäivästä] 36 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joilla täydennetään tätä asetusta täsmentämällä*** luettelo tuotteista, komponenteista ja jätevirroista, joilla katsotaan olevan vähintään ***merkityksellinen*** kriittisten raaka-aineiden talteenoton potentiaali 1 kohdan a ja b alakohdassa tarkoitetulla tavalla.

Luetteloa laatiessaan komissio ottaa huomioon

a) kyseisistä tuotteista, komponenteista ja jätevirroista ***mahdollisesti*** hyödynnettävissä olevien kriittisten raaka-aineiden kokonaismäärän;

b) sen, missä määrin kyseiset tuotteet, komponentit ja jätevirrat kuuluvat unionin lainsäädännön piiriin;

c) sääntelyn puutteet;

d) erityishaasteet, jotka vaikuttavat jätteiden keräämiseen ja käsittelyyn;

e) niihin jo sovellettavat keräys- ja jätteenkäsittelyjärjestelmät.

▌

7 a. Komissio laatii asiaankuuluvia sidosryhmiä kuultuaan litiumioniakkuja ja välituotteiden jätevirtoja (”musta massa”) koskevat erityiset jätekoodit.

26 artikla

Kriittisten raaka-aineiden talteenotto kaivannaisjätteestä

1. Toiminnanharjoittajien, joiden on toimitettava jätehuoltosuunnitelmat direktiivin 2006/21/EY 5 artiklan mukaisesti, on toimitettava direktiivin 2006/21/EY 3 artiklassa määritellylle toimivaltaiselle viranomaiselle alustava ***ympäristöä koskeva ja*** taloudellinen arviointitutkimus mahdollisuuksista hyödyntää kriittisiä raaka-aineita, jotka saadaan

a) alueelle varastoidusta kaivannaisjätteestä; ***ja***

a a) kaivannaisjätteestä, jonka toiminnanharjoittaja on hävittänyt direktiivin 2006/21/EY voimaantulon jälkeen; ja

b) syntyvästä kaivannaisjätteestä tai, jos se katsotaan tehokkaammaksi, louhitusta aineksesta ennen kuin siitä tulee jätettä.

1 a. Toiminnanharjoittajat vapautetaan 1 kohdan mukaisesta velvoitteesta, jos ne osoittavat toimivaltaisille viranomaisille, että kaivannaisjäte ei sisällä teknisesti hyödynnettävissä olevia kriittisiä raaka-aineita.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettuun tutkimukseen on sisällyttävä vähintään arvio kaivannaisjätteeseen ja louhittuun ainekseen sisältyvien kriittisten raaka-aineiden määristä ja pitoisuuksista sekä arvio niiden teknisestä ja taloudellisesta hyödynnettävyydestä ***ja niiden hyödyntämisen ympäristövaikutuksista***. ***Toiminnanharjoittajien on täsmennettävä menetelmät, joita käytetään määrien ja pitoisuuksien arvioimiseksi.***

3. Olemassa olevien jätealueiden toiminnanharjoittajien on toimitettava 1 kohdassa tarkoitettu tutkimus direktiivin 2006/21/EY 3 artiklassa määritellylle toimivaltaiselle viranomaiselle viimeistään [julkaisutoimisto: lisätään päivämäärä, joka on ***kahden*** vuoden kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta]. Uusien jätealueiden toiminnanharjoittajien on toimitettava tällainen tutkimus toimivaltaiselle viranomaiselle toimittaessaan jätehuoltosuunnitelmansa direktiivin 2006/21/EY 5 artiklan mukaisesti.

4. Jäsenvaltioiden on perustettava tietokanta kaikista alueellaan sijaitsevista käytöstä poistetuista jätealueista, hylätyt jätealueet mukaan luettuina. Tietokannassa on oltava tiedot seuraavista:

a) jätealueen sijainti, pinta-ala ja jätemäärä;

b) jätealueen toiminnanharjoittaja tai entinen toiminnanharjoittaja ja tarvittaessa sen oikeudellinen seuraaja;

c) kaikkien kaivannaisjätteeseen ja, jos nämä tiedot ovat saatavilla, alkuperäiseen mineraaliesiintymään sisältyvien raaka-aineiden arvioidut määrät ja pitoisuudet tämän artiklan 6 kohdan mukaisesti;

d) mahdolliset lisätiedot, joita jäsenvaltio pitää merkityksellisinä kriittisten raaka-aineiden talteenoton mahdollistamiseksi jätealueelta.

5. Edellä 4 kohdassa tarkoitettu tietokanta on otettava käyttöön viimeistään [julkaisutoimisto: lisätään päivämäärä, joka on ***yhdeksän kuukauden*** kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta] ja kaikki tiedot on merkittävä tietokantaan viimeistään [julkaisutoimisto: lisätään päivämäärä, joka on ***kahden*** vuoden kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta]. Tietokanta on asetettava julkisesti saataville digitaalisessa muodossa, ja sitä on päivitettävä vähintään kahden vuoden välein, jotta siihen voidaan sisällyttää saatavilla olevia lisätietoja sekä tietoja äskettäin suljetuista tai tunnistetuista jätealueista.

6. Edellä 4 kohdan c alakohdassa tarkoitettujen tietojen toimittamiseksi jäsenvaltioiden on toteutettava ainakin seuraavat toimet:

a) jäsenvaltioiden on kaikkien käytöstä poistettujen jätealueiden osalta tarkasteltava kattavasti saatavilla olevia lupatiedostoja viimeistään [julkaisutoimisto: lisätään päivämäärä, joka on ***yhdeksän kuukauden*** kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta];

b) tällaisten jätealueiden osalta, joita koskevat käytettävissä olevat tiedot eivät lähtökohtaisesti sulje pois kriittisten raaka-aineiden taloudellisesti hyödynnettävissä olevien määrien esiintymistä, jäsenvaltioiden on lisäksi toteutettava edustava geokemiallinen näytteenotto viimeistään [julkaisutoimisto: lisätään päivämäärä, joka on ***18 kuukauden*** kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta];

c) tällaisten jätealueiden osalta, joissa tämän kohdan a ja b alakohdassa kuvatut toimet ovat osoittaneet mahdollisesti taloudellisesti hyödynnettävissä olevia määriä kriittisiä raaka-aineita, jäsenvaltioiden on lisäksi toteutettava yksityiskohtaisempi analyysi, johon kuuluu sydännäytteiden tutkimista tai vastaavia tekniikoita, viimeistään [julkaisutoimisto: lisätään päivämäärä, joka on ***30 kuukauden*** kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta], jos tämä on ympäristön kannalta kestävää sovellettavien unionin tason ympäristövaatimusten ja tarvittaessa direktiivin 2006/21/EY vaatimusten mukaisesti.

7. Edellä 6 kohdassa kuvatut toimet on toteutettava omistusoikeutta, maanomistusta, mineraalivaroja ja jätteitä koskevien kansallisten oikeusjärjestelmien ja muiden asiaa koskevien säännösten asettamissa rajoissa. Jos tällaiset tekijät estävät toimien toteuttamisen, jäsenvaltion viranomaisten on pyrittävä yhteistyöhön jätealueen toiminnanharjoittajan tai omistajan kanssa. Edellä 6 kohdassa kuvattujen toimien tulokset on asetettava saataville osana ***4 kohdassa tarkoitettua*** tietokantaa. Jäsenvaltioiden on mahdollisuuksien mukaan sisällytettävä ***kyseiseen*** tietokantaan Yhdistyneiden kansakuntien luonnonvarojen puiteluokituksen mukainen suljettujen kaivannaisjätealueiden luokitus.

27 artikla

Kestomagneettien kierrätettävyys

1. Alkaen [julkaisutoimisto: lisätään päivämäärä, joka on kolmen vuoden kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta] luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön, joka saattaa markkinoille magneettiresonanssikuvauslaitteita, tuulienergiageneraattoreita, teollisuusrobotteja, moottoriajoneuvoja, kevyitä kulkuneuvoja, jäähdytysgeneraattoreita, lämpöpumppuja, sähkömoottoreita, myös silloin, kun ne ovat osana muita tuotteita, automaattipesukoneita, kuivausrumpuja, mikroaaltouuneja, pölynimureja tai astianpesukoneita, on varmistettava, että kyseisissä tuotteissa on näkyvä, helposti luettava ja pysyvä merkintä, jossa ilmoitetaan:

a) onko näissä tuotteissa yksi tai useampia kestomagneetteja;

b) jos tuotteessa on yksi tai useampi kestomagneetti, kuuluvatko ne johonkin seuraavista tyypeistä:

i) neodyymi-rauta-boori;

ii) samarium-koboltti;

iii) alumiini-nikkeli-koboltti;

iv) ferriitti;

b a) jos tuotteessa on yksi tai useampi b alakohdassa tarkoitettuun tyyppiin kuuluva kestomagneetti, kuinka monta kunkin tyyppistä magneettia tuotteessa on.

2. Komissio hyväksyy ***viimeistään [julkaisutoimisto: lisätään päivämäärä, joka on vuoden kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta]*** täytäntöönpanosäädöksen, jossa vahvistetaan 1 kohdassa tarkoitettujen merkintöjen muoto. Tämä täytäntöönpanosäädös hyväksytään 37 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

3. Luonnollisen tai oikeushenkilön, joka saattaa markkinoille 1 kohdassa tarkoitettuja tuotteita, joissa on yksi tai useampi 1 kohdan b alakohdan i–iii alakohdassa tarkoitettu kestomagneetti, on [julkaisutoimisto: lisätään päivämäärä, joka on kolmen vuoden kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta] alkaen varmistettava, että tuotteessa tai sen yhteydessä on tietoväline. ***Tietoväline ei saa missään olosuhteissa sisältää kaupallisesti arkaluonteisia tietoja tai tarjota mahdollisuutta tarkastella tällaisia tietoja.***

4. Edellä 3 kohdassa tarkoitettu tietoväline on linkitettävä yksilölliseen tuotetunnukseen, josta ovat saatavilla ***kohdennetusti*** seuraavat tiedot:

a) vastuussa olevan luonnollisen tai oikeushenkilön nimi, rekisteröity toiminimi tai rekisteröity tavaramerkki ja postiosoite sekä mahdollisuuksien mukaan sähköiset viestintävälineet, joilla tällaisiin henkilöihin voidaan ottaa yhteys;

b) tiedot kaikkien tuotteeseen sisältyvien eri kestomagneettien painosta, sijainnista ja kemiallisesta koostumuksesta sekä magneettipinnoitteiden, liimojen ja mahdollisten lisäaineiden käytöstä ja niiden tyypistä;

c) tiedot, jotka mahdollistavat kaikkien tuotteeseen sisältyvien kestomagneettien käsittelyn ja poistamisen, mukaan lukien vähintään kaikkien kestomagneetin käsittelyyn ja poistamiseen tarvittavien poistovaiheiden, -työkalujen tai -tekniikoiden järjestys, sanotun kuitenkaan rajoittamatta direktiivin 2012/19/EU 15 artiklan 1 kohdan soveltamista.

5. Niiden tuotteiden osalta, joissa kiinteät kestomagneetit ovat yksinomaan yhdessä tai useammassa tuotteeseen sisältyvässä sähkömoottorissa, 4 kohdan b alakohdassa tarkoitetut tiedot voidaan korvata kyseisten sähkömoottoreiden sijaintia koskevilla tiedoilla ja 4 kohdan c alakohdassa tarkoitetut tiedot voidaan korvata sähkömoottoreiden käsittelyä ja poistamista koskevilla tiedoilla, mukaan lukien vähintään kaikkien sähkömoottoreiden käsittelyyn ja poistamiseen tarvittavien poistovaiheiden, -työkalujen tai -tekniikoiden järjestys.

6. Edellä 3 kohdassa tarkoitetuista tuotteista, joista edellytetään asetuksessa XX/XXXX [kestävien tuotteiden ekologista suunnittelua koskeva asetus] ***tai asetuksessa XX/XXXX [akkuja ja paristoja ja jäteakkuja ja -paristoja koskeva asetus]*** määriteltyä tuotepassia jonkin toisen unionin säädöksen nojalla, 4 kohdassa tarkoitetut tiedot on sisällytettävä kyseiseen tuotepassiin ***tai digitaaliseen tuotepassiin. Edellä 3 kohdassa tarkoitettujen tietojen on oltava täydellisiä, ajantasaisia ja tarkkoja, ja niiden on oltava saatavilla vähintään yhtä kauan kuin tuotteen tyypillinen käyttöikä lisättynä kymmenellä vuodella, myös sen jälkeen, kun vastuussa oleva luonnollinen tai oikeushenkilö on todettu maksukyvyttömäksi, asetettu selvitystilaan tai lopettanut toimintansa unionissa.***

Edellä 4 kohdassa tarkoitetuissa tiedoissa on viitattava tuotteen malliin tai, jos saman mallin eri yksiköt eroavat tiedoiltaan, tiettyyn erään tai yksikköön. Edellä 4 kohdassa tarkoitettujen tietojen on oltava ***kunnostajien, korjaajien,*** kierrättäjien, markkinavalvontaviranomaisten ja tulliviranomaisten saatavilla.

8. Sovelletaan asetuksen [julkaisutoimisto: lisätään viittaus *kestävien tuotteiden ekologista suunnittelua koskevaan asetukseen*] 9 artiklan 1 kohdan c ja d alakohtaa sekä 10 ja 13 artiklaa ja näihin liittyviä mainitun asetuksen 2 artiklassa annettuja määritelmiä.

Luonnollisten tai oikeushenkilöiden on ennen 3 kohdassa tarkoitetun tuotteen saattamista markkinoille varmistettava, että 4 kohdassa tarkoitettu yksilöllinen tuotetunniste syötetään asetuksen (EU)…/… [kestävien tuotteiden ekologista suunnittelua koskeva asetus] [12 artiklan 1 kohdassa] tarkoitettuun rekisteriin.

Ensimmäisen ja toisen alakohdan soveltamiseksi asetuksen (EU) 2023/xxx [julkaisutoimisto: lisätään viittaus tuotteiden ekologista suunnittelua koskevaan asetukseen] 10 artiklan ensimmäisen kohdan b alakohdan viittausta ”4 artiklan nojalla annettuun sovellettavaan delegoituun säädökseen” ja 10 artiklan ensimmäisen kohdan f alakohdan sekä 13 artiklan 2 kohdan viittauksia ”4 artiklan nojalla annettuihin delegoituihin säädöksiin” pidetään viittauksina tähän asetukseen.

9. Kun kestomagneettien kierrätykseen liittyvät tietovaatimukset vahvistetaan delegoiduissa säädöksissä, jotka on annettu asetuksen XX/XXXX [julkaisutoimisto: lisätään kestävien tuotteiden ekologista suunnittelua koskeva asetus] 4 artiklan tai unionin muun yhdenmukaistamislainsäädännön mukaisesti minkä tahansa 1 kohdassa luetellun tuotteen osalta, näitä vaatimuksia sovelletaan tämän artiklan säännösten sijasta.

10. Ensisijaisesti puolustus- tai ***ilmailu- ja*** avaruussovelluksiin suunnitellut tuotteet vapautetaan tämän artiklan vaatimuksista.

Edellä 1, 3 ja 4 kohdassa tarkoitetut yksityiskohtaiset tiedot voidaan jättää pois, jos ne sisältävät kaupallisesti arkaluonteisia tietoja.

11. Magneettiresonanssikuvauslaitteisiin, moottoriajoneuvoihin ja kevyisiin kulkuneuvoihin, jotka ovat luokan L tyyppihyväksyttyjä ajoneuvoja, sovelletaan tämän artiklan vaatimuksia [julkaisutoimisto: lisätään päivämäärä, joka on viiden vuoden kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta] alkaen.

12. Siirretään komissiolle valta antaa 36 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joilla muutetaan liitettä VI edellä 1 kohdassa tarkoitettuja tuotteita vastaavien yhdistetyn nimikkeistön ([27]) koodien ja tuotekuvausten luettelon laatimiseksi tai päivittämiseksi, jotta voidaan helpottaa tulliviranomaisten työtä kyseisten tuotteiden sekä tässä artiklassa ja 28 artiklassa säädettyjen vaatimusten osalta.

28 artikla

Kestomagneettien kierrätetty sisältö

1. Joko [julkaisutoimisto: lisätään päivämäärä, joka on kolmen vuoden kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta] tai kahden vuoden kuluttua 2 kohdassa tarkoitetun delegoidun säädöksen voimaantulosta sen mukaan, kumpi ajankohta on myöhäisempi, luonnollisen tai oikeushenkilön, joka saattaa markkinoille 27 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja tuotteita, joissa on yksi tai useampi 27 artiklan 1 kohdan b alakohdan i–iii alakohdassa tarkoitettu kestomagneetti ja joissa kaikkien tällaisten kestomagneettien kokonaispaino on yli 0,2 kg, on asetettava vapaasti käytettävissä olevalla verkkosivustolla julkisesti saataville tuotteeseen sisältyvissä kestomagneeteissa olevan, kulutusjätteestä talteen otetun neodyymin, dysprosiumin, praseodyymin, terbiumin, boorin, samariumin, nikkeliin ja koboltin osuus.

2. Viimeistään [julkaisutoimisto: lisätään päivämäärä, joka on kahden vuoden kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta] komissio antaa 36 artiklan mukaisesti delegoidun säädöksen, jolla täydennetään tätä asetusta vahvistamalla säännöt 1 kohdassa tarkoitettuihin tuotteisiin sisältyvissä kestomagneeteissa olevan, teollisuusjätteestä tai kulutusjätteestä talteen otetun neodyymin, dysprosiumin, praseodyymin, terbiumin, boorin, samariumin, nikkelin ja koboltin osuuden laskemiseksi ja todentamiseksi.

Laskenta- ja todentamissäännöissä on täsmennettävä sovellettava vaatimustenmukaisuuden arviointimenettely päätöksen N:o 768/2008/EY liitteessä II vahvistettujen moduulien joukosta kyseisten tuotteiden huomioon ottamiseksi tarvittavin mukautuksin. Määrittäessään sovellettavaa vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyä komissio ottaa huomioon seuraavat perusteet:

a) onko kyseinen moduuli asianmukainen tuotetyypin kannalta ja oikeassa suhteessa tavoiteltuun yleiseen etuun nähden;

b) onko käytettävissä päteviä ja riippumattomia kolmansia osapuolia mahdollisia kolmannen osapuolen suorittamia vaatimustenmukaisuuden arviointitehtäviä varten;

([27]) Asetuksen (ETY) N:o 2658/87 liitteessä I oleva yhdistetty nimikkeistö.

c) valmistajan on voitava valita päätöksen N:o 768/2008/EY liitteessä II olevien laadunvarmistusta ja tuotetodistuksia koskevien moduulien välillä, kun kolmannen osapuolen osallistuminen on pakollista.

3. Komissio ***antaa viimeistään*** 31 ***päivänä*** joulukuuta 2030 ▌ delegoituja säädöksiä, joilla täydennetään tätä asetusta vahvistamalla kulutusjätteestä talteen otettavalle neodyymille, dysprosiumille, praseodyymille, terbiumille, boorille, samariumille, nikkelille ja koboltille vähimmäisosuus, joka 1 kohdassa tarkoitettuihin tuotteisiin sisältyvien kestomagneettien on sisällettävä. ***Asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa eri tuotteisiin voidaan soveltaa eri vähimmäisosuuksia tai tietyt tuotteet voidaan vapauttaa tästä velvollisuudesta.***

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetuissa delegoiduissa säädöksissä säädetään siirtymäajoista, jotka on sopeutettu siihen, miten vaikeaa toimenpiteen alaan kuuluvien tuotteiden mukauttaminen on, vaatimustenmukaisuuden varmistamiseksi.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetun vähimmäisosuuden on perustuttava vaikutusten ennakkoarviointiin, jossa otetaan huomioon

a) kulutusjätteestä talteenotetun neodyymin, dysprosiumin, praseodyymin, terbiumin, boorin, samariumin, nikkelin ja koboltin nykyinen ja ennustettu saatavuus;

b) 1 kohdan mukaisesti kerätyt tiedot ja kierrätetyn sisällön osuuden suhteellinen jakautuminen 1 kohdassa tarkoitettuihin markkinoille saatettuihin tuotteisiin sisältyvissä kestomagneeteissa;

c) tekninen ja tieteellinen kehitys, mukaan lukien huomattavat muutokset kestomagneettiteknologioissa, jotka vaikuttavat talteen otettavien materiaalien tyyppiin;

d) vähimmäisosuuden tosiasiallinen ja mahdollinen vaikutus unionin ilmasto- ja ympäristötavoitteisiin;

e) mahdolliset vaikutukset kestomagneetteja sisältävien tuotteiden toimintaan;

f) tarve estää suhteettomat kielteiset vaikutukset kestomagneettien ja kestomagneetteja sisältävien tuotteiden kohtuuhintaiseen saatavuuteen.

4. Kun kestomagneettien kierrätettyyn sisältöön liittyvät vaatimukset vahvistetaan delegoiduissa säädöksissä, jotka on annettu asetuksen XX/XXXX [julkaisutoimisto: lisätään kestävien tuotteiden ekologista suunnittelua koskeva asetus] 4 artiklan tai unionin muun yhdenmukaistamislainsäädännön mukaisesti minkä tahansa 1 kohdassa luetellun tuotteen osalta, näitä vaatimuksia sovelletaan tämän artiklan säännösten sijasta.

5. Edellä 1 kohdassa tarkoitetun vaatimuksen soveltamispäivästä alkaen luonnollisten ja oikeushenkilöiden, jotka tarjoavat 1 kohdassa tarkoitettuja tuotteita myyntiin, myös etämyynnissä, tai esittelevät niitä liiketoiminnan yhteydessä, on 1 kohdassa tarkoitettuja tuotteita markkinoille saattaessaan varmistettava, että 1 kohdassa tarkoitetut tiedot ovat niiden asiakkaiden saatavilla ennen kuin myyntisopimus sitoo asiakkaita.

Luonnolliset ja oikeushenkilöt, jotka saattavat markkinoille 1 kohdassa tarkoitettuja tuotteita, eivät saa antaa tai esittää merkintöjä, merkkejä, symboleja tai tekstejä, jotka ovat omiaan johtamaan harhaan tai hämmentämään asiakkaita 1 kohdassa tarkoitettujen tietojen osalta. Tämän artiklan vaatimuksia ei sovelleta tuotteisiin, jotka on ensisijaisesti suunniteltu puolustus- tai ***ilmailu- ja*** avaruussovelluksiin.

6. Magneettiresonanssikuvauslaitteiden, moottoriajoneuvojen ja sellaisten kevyiden kulkuneuvojen osalta, jotka ovat luokan L tyyppihyväksyttyjä ajoneuvoja, 1 ja 6 kohdassa vahvistettuja vaatimuksia sovelletaan viiden vuoden kuluttua 2 kohdassa tarkoitetun delegoidun säädöksen voimaantulopäivästä.

2 JAKSO

SERTIFIOINTI JA YMPÄRISTÖJALANJÄLKI

29 artikla

Tunnustetut järjestelmät

1. Valtiot***, toimialajärjestöt*** tai ***kiinnostuneiden organisaatioiden ryhmittymät***, jotka ovat kehittäneet ja jotka valvovat kriittisten raaka-aineiden kestävyyteen liittyviä sertifiointijärjestelmiä, jäljempänä ”järjestelmien omistajat”, voivat hakea komissiolta järjestelmiensä tunnustamista. ***Päätös järjestelmän tunnustamisesta julkaistaan viimeistään kuuden kuukauden kuluttua järjestelmän omistajan toimittamasta hakemuksesta.***

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuihin hakemuksiin on sisällytettävä kaikki asiaankuuluvat todisteet liitteessä IV vahvistettujen perusteiden täyttymisestä. Siirretään komissiolle valta antaa ***viimeistään … päivänä …kuuta … [kolmen vuoden kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta]*** täytäntöönpanosäädöksiä, joissa täsmennetään tiedot, jotka hakemuksiin on vähintään sisällytettävä. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 37 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

Näissä täytäntöönpanosäädöksissä on säädettävä yhtenäisestä mallista, joka kattaa kaikki hakemuksessa tarvittavat tiedot. Yhtenäisen mallin on sisällettävä ainoastaan hakemuksen arviointia varten tarvittavat tiedot. Yhtenäisen mallin täyttämiseksi tarvittavia tietoja koskevien vaatimusten on oltava kohtuullisia.

2. Jos komissio toteaa 1 kohdan mukaisesti toimitettujen todisteiden perusteella, että sertifiointijärjestelmä täyttää liitteessä IV vahvistetut vaatimukset, se hyväksyy täytäntöönpanosäädöksen, jolla järjestelmä tunnustetaan. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 37 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

3. Komissio tarkistaa ***vähintään joka toinen vuosi***, että tunnustetut järjestelmät täyttävät edelleen liitteessä IV vahvistetut vaatimukset.

4. Tunnustettujen järjestelmien omistajien on ilmoitettava komissiolle viipymättä kaikista tunnustettuihin järjestelmiin tehdyistä ***olennaisista*** muutoksista tai päivityksistä. Komissio arvioi, vaikuttavatko tällaiset muutokset tai päivitykset tunnustamisen perusteisiin, ja ryhtyy ***tarvittaessa*** asianmukaisiin toimiin.

5. Jos on näyttöä toistuvista tai merkittävistä tapauksista, joissa tunnustettua järjestelmää toteuttavat talouden toimijat eivät ole täyttäneet kyseisen järjestelmän vaatimuksia, komissio kuulee tunnustetun järjestelmän omistajaa ja tutkii, viittaavatko kyseiset tapaukset järjestelmän puutteisiin, jotka vaikuttavat hyväksynnän perusteisiin, ja ryhtyy ***tarvittaessa*** asianmukaisiin toimiin.

6. Jos komissio havaitsee tunnustetussa järjestelmässä puutteita, jotka vaikuttavat tunnustamisen perusteisiin, se voi antaa järjestelmän omistajalle asianmukaisen määräajan korjaavien toimien toteuttamiseen ***korkeintaan 12 kuukauden kuluessa***. ***Jos puutteita esiintyy vielä tämän määräajan päätyttyä, komissio ei enää tunnusta järjestelmää.***

7. Jos järjestelmän omistaja jättää toteuttamatta tai kieltäytyy toteuttamasta tarvittavia korjaavia toimia ja jos komissio on todennut, että 6 kohdassa tarkoitetut puutteet merkitsevät sitä, että järjestelmä ei enää täytä liitteessä IV vahvistettuja perusteita, komissio hyväksyy täytäntöönpanosäädöksen, jolla peruutetaan järjestelmän tunnustaminen. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 37 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

8. Komissio perustaa tunnustetuista järjestelmistä rekisterin ja pitää sen ajan tasalla. Rekisteri asetetaan julkisesti saataville vapaasti käytettävissä olevalla verkkosivustolla. ***Tällä verkkosivustolla on myös voitava kerätä palautetta kaikilta merkityksellisiltä sidosryhmiltä tunnustettujen järjestelmien täytäntöönpanosta. Palaute on toimitettava asianomaisen järjestelmän omistajille harkittavaksi.***

30 artikla

Ympäristöjalanjälkeä koskeva ilmoitus

1. ***Komissio*** antaa 36 artiklan mukaisesti ***viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2025*** delegoituja säädöksiä, joilla täydennetään tätä asetusta vahvistamalla ympäristöjalanjäljen laskenta- ja todentamissäännöt erilaisille kriittisille raaka-aineille liitteen V mukaisesti ja ottaen huomioon tieteellisesti luotettavat arviointimenetelmät ja soveltuvat kansainväliset standardit. Laskenta- ja todentamissäännöissä on yksilöitävä ▌ tärkein vaikutusluokka ***tai asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa useita vaikutusluokkia***. ***Jalanjälki-ilmoituksen*** on ***katettava kyseinen vaikutusluokka tai kyseiset vaikutusluokat sekä kasvihuonekaasupäästöt***.

2. Komissio ***hyväksyy*** tiettyä kriittistä raaka-ainetta koskevia laskenta- ja todentamissääntöjä, jos se on erilaiset soveltuvat ympäristövaikutusluokat ***ja kasvihuonekaasupäästöt*** huomioon otettuaan todennut, että kyseisellä kriittisellä raaka-aineella on ***merkityksellinen*** ympäristöjalanjälki ja että tämän vuoksi velvollisuus ilmoittaa kyseisen raaka-aineen ympäristöjalanjälki tärkeimmän vaikutusluokan ***tai tärkeimpien vaikutusluokkien*** osalta markkinoille saatettaessa on tarpeellinen ja oikeasuhtainen, jotta voidaan edistää unionin ilmasto- ja ympäristötavoitteiden saavuttamista tukemalla sellaisten kriittisten raaka-aineiden tarjontaa, joiden ympäristöjalanjälki on pienempi***, ja vähentää muiden tämän asetuksen mukaisten toimien ilmasto- ja ympäristövaikutuksia***.

3. Harkitessaan 2 kohdassa tarkoitetun velvollisuuden tarpeellisuutta komissio ottaa huomioon

a) sen, saavutetaanko unionin ilmasto- ja ympäristötavoitteet ja miten ***tehokkaasti*** ne saavutetaan kyseiseen kriittiseen raaka-aineeseen sovellettavalla muulla unionin lainsäädännöllä;

b) soveltuvien kansainvälisten standardien ja ohjeiden olemassaolon ja käyttöönoton tai mahdollisuudet sopia tällaisista standardeista kansainvälisellä tasolla sekä kestävät käytännöt markkinoilla, mukaan lukien 29 artiklan mukaisesti tunnustetut vapaaehtoiset järjestelmät;

c) strategisten kumppanuuksien, strategisten hankkeiden, kauppasopimusten ja muiden kansainvälisten välineiden sekä unionin toteuttamien toimien vaikuttavuuden unionin ilmasto- ja ympäristötavoitteiden saavuttamisessa;

c a) asiaan liittyvät taloudelliset kustannukset ja hallinnollisen rasitteen talouden toimijoille.

4. Komissio tekee vaikutusten ennakkoarvioinnin, jotta se voi päättää delegoidun säädöksen antamisesta 1 kohdan mukaisesti. Tällaisen arvioinnin

a) on perustuttava muun muassa seuraavien tahojen kuulemiseen:

i) kaikki merkitykselliset sidosryhmät, kuten teollisuus, mukaan lukien tuotantoketjun loppupään teollisuus, pk-yritykset ja tarvittaessa käsiteollisuus, työmarkkinaosapuolet, kauppiaat, vähittäiskauppiaat, maahantuojat, ***ihmisten terveyttä ja ympäristönsuojelua edistävät järjestöt,*** kuluttajajärjestöt ***ja tiedeyhteisö***;

ii) kolmannet maat, joiden unionin kanssa käymään kauppaan tämä velvollisuus voi vaikuttaa merkittävästi;

iii) toimikunta;

iii a) Euroopan ympäristökeskus, ilmastonmuutosta käsittelevä eurooppalainen tieteellinen neuvottelukunta ja Euroopan kemikaalivirasto;

b) on varmistettava, että tällaisia toimenpiteitä ei valmistella, oteta käyttöön tai sovelleta siten tai sitä varten, että niillä luotaisiin tarpeettomia esteitä kansainväliselle kaupalle, ja että niillä ei tarpeettomasti rajoita kauppaa enempää kuin on tarpeen unionin ilmasto- ja ympäristötavoitteiden saavuttamiseksi, kun otetaan huomioon kolmansien maiden toimittajien kyky noudattaa tällaista ilmoitusta siten, että ne eivät suhteettomasti vaikuta yhteenlaskettuihin kauppavirtoihin ja kriittisten raaka-aineiden kustannuksiin;

b a) on arvioitava, onko samankaltaisilla unionin oikeuden mukaisilla velvoitteilla saavutettu aiotut vaikutukset ja onko niillä edistetty merkittävästi unionin ympäristötavoitteiden saavuttamista;

c) on arvioitava, edistäisikö toimenpide unionin ilmasto- ja ympäristötavoitteiden saavuttamista vaikuttamatta suhteettomasti unionin tuotannonalan kykyyn hankkia kyseistä kriittistä raaka-ainetta.

5. Luonnollisen tai oikeushenkilön, joka saattaa markkinoille sellaisia kriittisiä raaka-aineita, joiden osalta komissio on hyväksynyt 1 kohdan mukaiset laskenta- ja todentamissäännöt, on asetettava saataville ympäristöjalanjälki-ilmoitus.

Tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa säädettyä vaatimusta sovelletaan kuhunkin markkinoille saatettuun yksittäiseen kriittiseen raaka-ainetyyppiin ***sekä*** väli- tai lopputuotteisiin sisältyviin kriittisiin raaka-aineisiin***, mikäli kriittisen raaka-aineen osuus tuotteen kokonaisympäristöjalanjäljestä on vähäistä suurempi***.

6. Edellä 5 kohdassa tarkoitettuun ympäristöjalanjälki-ilmoitukseen on sisällytettävä seuraavat tiedot:

a) vastuussa olevan luonnollisen tai oikeushenkilön nimi, rekisteröity toiminimi tai rekisteröity tavaramerkki ja postiosoite sekä ▌ sähköiset viestintävälineet, joilla tällaisiin henkilöihin voidaan ottaa yhteys;

b) tiedot kriittisestä raaka-ainetyypistä, jota ilmoitus koskee;

c) tapauksen mukaan tiedot maasta ja alueesta, jossa kriittinen raaka-aine louhittiin, käsiteltiin, jalostettiin ja kierrätettiin;

d) kriittisen raaka-aineen ympäristöjalanjälki laskettuna 1 kohdan nojalla hyväksyttyjen sovellettavien todentamis- ja laskentasääntöjen mukaisesti;

e) jäljempänä olevan 7 kohdan nojalla annetun sovellettavan delegoidun säädöksen mukaisesti määritetty ympäristöjalanjälkiluokka, johon kriittinen raaka-aine kuuluu;

f) verkkolinkki, jonka kautta pääsee tutustumaan ympäristöjalanjälki-ilmoituksen tuloksia tukevan tutkimuksen julkiseen versioon.

7. Komissio ▌ antaa 36 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joilla täydennetään tätä asetusta vahvistamalla ***kahden vuoden kuluessa*** ympäristöjalanjälkiluokat kriittisille raaka-aineille, joiden laskenta- ja todentamissäännöt on hyväksytty 1 kohdan nojalla liitteen V mukaisesti.

7 a. Jos kriittisiä raaka-aineita sisältävät väli- tai lopputuotteet kuuluvat ympäristöjalanjälkeä koskevien unionin vaatimusten soveltamisalaan muussa lainsäädännössä, kunkin kriittisen raaka-aineen ympäristö- ja hiilijalanjälki on mahdollisuuksien mukaan sisällytettävä koko tuotteen ympäristöjalanjäljen laskentaan.

7 b. Komissio antaa viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2030 Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen, jossa analysoidaan vaihtoehtoja, joilla voidaan rajoittaa unionin markkinoille pääsy ainoastaan sellaisiin raaka-aineisiin, jotka kuuluvat 7 kohdassa tarkoitettuihin parhaimpiin ympäristöjalanjälkiluokkiin kaikkien tai tiettyjen unionin markkinoille saatettujen tuotteiden osalta. Komissio liittää kertomukseen tarvittaessa lainsäädäntöehdotuksia.

8. Ympäristöjalanjälki-ilmoitus on asetettava saataville vapaasti käytettävissä olevalla verkkosivustolla ***helposti ymmärrettävässä muodossa***.

Siirretään komissiolle valta antaa täytäntöönpanosäädös, jossa vahvistetaan 5 kohdassa tarkoitetun ympäristöjalanjälki-ilmoituksen muoto. Tämä täytäntöönpanosäädös hyväksytään 37 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

9. Kun luonnolliset ja oikeushenkilöt, jotka saattavat kriittisiä raaka-aineita markkinoille, tarjoavat kriittisiä raaka-aineita myyntiin, myös etämyynnissä, tai esittelevät niitä liiketoiminnan yhteydessä, niiden on varmistettava, että asiakkailla on mahdollisuus tutustua ympäristöjalanjälki-ilmoitukseen ennen kuin myyntisopimus sitoo asiakkaita.

Luonnolliset ja oikeushenkilöt, jotka saattavat markkinoille kriittisiä raaka-aineita, eivät saa antaa tai esittää merkintöjä, merkkejä, symboleja tai tekstejä, jotka ovat omiaan johtamaan asiakkaita harhaan tai hämmentämään asiakkaita ympäristöjalanjälki-ilmoitukseen sisältyvien tietojen osalta.

3 JAKSO

VAPAA LIIKKUVUUS, VAATIMUSTENMUKAISUUS JA MARKKINAVALVONTA

31 artikla

Vapaa liikkuvuus

1. Jäsenvaltiot eivät saa kieltää, rajoittaa tai estää kestomagneetteja sisältävien tuotteiden tai tämän asetuksen mukaisten kriittisten raaka-aineiden asettamista saataville markkinoilla tai käyttöön ottamista syistä, jotka liittyvät kestomagneettien kierrätystä tai niiden kierrätettyä sisältöä koskeviin tietoihin, tai syistä, jotka liittyvät tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvien kriittisten raaka-aineiden ympäristöjalanjälkeä koskeviin tietoihin.

2. Jäsenvaltiot eivät saa estää messuilla, näyttelyissä, esittelytilaisuuksissa tai vastaavissa tilaisuuksissa tapahtuvaa sellaisten kestomagneetteja sisältävien tuotteiden tai kriittisten raaka-aineiden esittelyä, jotka eivät ole tämän asetuksen mukaisia, sillä edellytyksellä, että näkyvällä merkinnällä selvästi ilmoitetaan, että kyseiset tuotteet tai raaka-aineet eivät ole tämän asetuksen mukaisia ja että niitä ei voida asettaa saataville markkinoilla ennen kuin ne on saatettu vaatimusten mukaisiksi.

32 artikla

Vaatimustenmukaisuus ja markkinavalvonta

1. Vastuussa olevien luonnollisten tai oikeushenkilöiden on ennen 27 tai 28 artiklan soveltamisalaan kuuluvan tuotteen saattamista markkinoille varmistettava, että sovellettava vaatimustenmukaisuuden arviointimenettely on suoritettu ja että vaaditut tekniset asiakirjat on laadittu. Jos vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyllä on osoitettu, että tuote on sovellettavien vaatimusten mukainen, vastuussa olevien luonnollisten tai oikeushenkilöiden on varmistettava, että EU-vaatimustenmukaisuusvakuutus on laadittu ja CE-merkintä on kiinnitetty tuotteeseen.

2. Edellä 27 artiklassa säädettyjen vaatimusten soveltamisalaan kuuluvien tuotteiden vaatimustenmukaisuuden arviointimenettely on asetuksen (EU) 2023/xxx [julkaisutoimisto: lisätään viittaus tuotteiden ekologista suunnittelua koskevaan asetukseen] liitteessä IV vahvistettu menettely, paitsi jos kyseiset tuotteet kuuluvat myös 28 artiklassa säädettyjen vaatimusten soveltamisalaan, jolloin vaatimustenmukaisuuden arviointimenettely on 28 artiklan 2 kohdan nojalla hyväksytyissä laskenta- ja todentamissäännöissä vahvistettu menettely.

3. Asetuksen (EU) 2023/xxx [julkaisutoimisto: lisätään viittaus tuotteiden ekologista suunnittelua koskevaan asetukseen] IX lukua sekä 37, 38 ja 39 artiklaa ja näihin liittyviä mainitun asetuksen 2 artiklassa annettuja määritelmiä sovelletaan 27 ja 28 artiklassa säädettyihin unionin markkinoille saatettuja tuotteita koskeviin vaatimuksiin.

4. Markkinavalvontaan sovelletaan seuraavia sääntöjä:

a) asetuksen (EU) 2023/xxx [julkaisutoimisto: lisätään viittaus tuotteiden ekologista suunnittelua koskevaan asetukseen] XII lukua ja siihen liittyviä mainitun asetuksen 2 artiklassa annettuja määritelmiä sovelletaan 27, 28 tai 30 artiklassa säädettyihin unionin markkinoille saatettuja tuotteita koskeviin vaatimuksiin;

b) jäsenvaltioiden on asetuksessa (EU) 2023/xxx [julkaisutoimisto: lisätään viittaus tuotteiden ekologista suunnittelua koskevaan asetukseen] vahvistettujen ekologista suunnittelua koskevien vaatimusten lisäksi otettava huomioon mainitun asetuksen 27, 28 ja 30 artiklassa säädetyt vaatimukset kyseisen asetuksen 59 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun toimintasuunnitelman yhteydessä;

c) edellä 27, 28 ja 30 artiklassa säädettyihin vaatimuksiin sovelletaan myös asetuksen (EU) 2023/xxx [julkaisutoimisto: lisätään viittaus tuotteiden ekologista suunnittelua koskevaan asetukseen] 60 artiklaa ja 61 artiklan 1 kohtaa;

d) komissio sisällyttää asetuksessa (EU) 2023/xxx [julkaisutoimisto: lisätään viittaus tuotteiden ekologista suunnittelua koskevaan asetukseen] säädettyjen ekologista suunnittelua koskevien vaatimusten lisäksi mainitun asetuksen 61 artiklan 2 ja 3 kohdassa tarkoitettuun kertomukseen myös 27, 28 ja 30 artiklassa säädettyihin vaatimuksiin liittyvät tiedot;

e) pannessaan täytäntöön asetuksen (EU) 2023/xxx [julkaisutoimisto: lisätään viittaus tuotteiden ekologista suunnittelua koskevaan asetukseen] 62 artiklaa, mainitussa artiklassa tarkoitettu hallinnollisen yhteistyön ryhmä (ADCO) ja komissio ottavat huomioon myös 27, 28 ja 30 artiklassa säädetyt vaatimukset.

5. Sovellettaessa 3 ja 4 kohtaa asetuksen (EU) 2023/xxx [julkaisutoimisto: lisätään viittaus tuotteiden ekologista suunnittelua koskevaan asetukseen] asiaankuuluvia osia sovelletaan seuraavasti:

a) viittauksia asetuksen (EU) 2023/xxx [julkaisutoimisto: lisätään viittaus tuotteiden ekologista suunnittelua koskevaan asetukseen] 37 artiklan 1 kohdan ”4 artiklan nojalla annetuissa sovellettavissa delegoiduissa säädöksissä täsmennettyihin ekologisen suunnittelun vaatimuksiin”, 63 artiklan 1 kohdan ”4 artiklan nojalla annettuihin sovellettaviin delegoituihin säädöksiin” ja 63 artiklan 5 kohdan ”4 artiklan nojalla annetuissa asiaankuuluvissa delegoiduissa säädöksissä vahvistettuihin vaatimuksiin” pidetään viittauksina ”tämän asetuksen 27 ja 28 artiklassa säädettyihin vaatimuksiin”;

b) asetuksen (EU) 2023/xxx [julkaisutoimisto: lisätään viittaus tuotteiden ekologista suunnittelua koskevaan asetukseen] 37 artiklan 3 kohdan ja 63 artiklan 1 kohdan viittausta ”4 artiklan nojalla annetun delegoidun säädöksen soveltamisalaan kuuluvaan tuotteeseen” pidetään viittauksena ”tämän asetuksen 27 ja 28 artiklassa säädettyjen vaatimusten soveltamisalaan kuuluvaan tuotteeseen tai raaka-aineisiin”;

c) asetuksen (EU) 2023/xxx [julkaisutoimisto: lisätään viittaus tuotteiden ekologista suunnittelua koskevaan asetukseen] 41 artiklan viittausta ”vaatimustenmukaisuuden arviointitehtäviin, joista säädetään 4 artiklan nojalla annetuissa delegoiduissa säädöksissä” ja 45 artiklan 10 kohdan viittausta ”4 artiklan nojalla annettujen asiaa koskevien delegoitujen säädösten mukaisiin vaatimustenmukaisuuden arviointitehtäviin” pidetään viittauksena ”tämän asetuksen 28 artiklan 2 kohdan nojalla hyväksytyissä laskenta- ja todentamissäännöissä vahvistettuihin vaatimustenmukaisuuden arviointitehtäviin”;

d) asetuksen (EU) 2023/xxx [julkaisutoimisto: lisätään viittaus tuotteiden ekologista suunnittelua koskevaan asetukseen] 53 artiklan 1 kohdan viittauksia ”vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyihin, joista säädetään 4 artiklan nojalla annetuissa delegoiduissa säädöksissä” pidetään viittauksena ”tämän asetuksen 28 artiklan 2 kohdan nojalla hyväksytyissä laskenta- ja todentamissäännöissä vahvistettuihin vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyihin”.

6. Tätä artiklaa ei sovelleta tuotteisiin, jotka kuuluvat asetuksen (EU) 2018/858 ja asetuksen (EU) N:o 168/2013 mukaisen tyyppihyväksynnän piiriin.

6 luku

Strategiset kumppanuudet

33 artikla

Strategiset kumppanuudet

1. Toimikunta ***esittää viimeistään … päivänä …kuuta … [julkaisutoimisto: lisätään päivämäärä, joka on vuoden kuluessa tämän asetuksen voimaantulosta] ja sen jälkeen joka toinen vuosi kertomuksen, joka kattaa seuraavat seikat***:

-a) ajantasainen luettelo olemassa olevista strategisista kumppanuuksista ja käynnissä olevista strategisia kumppanuuksia koskevista neuvotteluista sekä strategisista hankkeista kolmansissa maissa;

a) missä määrin unionin solmimilla strategisilla kumppanuuksilla edistetään

i) unionin toimitusvarmuuden parantamista ***lyhyellä ja pitkällä aikavälillä ottaen huomioon 1 artiklan 2 kohdassa säädetyt vertailuarvot***;

▌

iii) yhteistyön parantamista kriittisten raaka-aineiden arvoketjussa unionin***, mukaan lukien SEUT-sopimuksen liitteessä II tarkoitetut merentakaiset maat ja alueet,*** ja kumppanimaiden välillä ***sekä unionin riippumattomuutta muista kolmansista maista kuin kumppanimaista keskittyen erityisesti samanmielisten kumppaneiden kanssa tehtävään yhteistyöhön***;

iii a) kumppanimaiden taloudellista ja sosiaalista kehitystä erityisesti nousevan talouden maiden ja kehitysmaiden osalta ja samalla ympäristön kannalta kestävien ja kiertotalouden mukaisten käytäntöjen ja asianmukaisten työolojen käyttöönottoa sekä ihmisoikeuksien noudattamista kyseisissä maissa;

b) johdonmukaisuus ja mahdolliset synergiaedut jäsenvaltioiden asiaankuuluvien kolmansien maiden kanssa tekemän kahdenvälisen yhteistyön ja strategisten kumppanuuksien puitteissa toteutettujen unionin toimien välillä***, mukaan lukien unionin toimet ja neuvottelut vapaakauppasopimusten tekemiseksi kolmansien maiden kanssa***;

b a) kolmansien maiden kanssa suunnitellut tai perustetut kriittisiä raaka-aineita koskevat hankkeet, jotka eivät kuulu strategisten kumppanuuksien eivätkä vapaakauppasopimusten piiriin vaan joita toteutetaan 3 b kohdassa säädetyn foorumin puitteissa;

c) ***luettelon laatiminen maista, jotka*** olisi asetettava etusijalle strategisten kumppanuuksien tekemisessä ottaen huomioon seuraavat kriteerit:

i) mahdollinen vaikutus toimitusvarmuuteen ***ja toimitusten häiriönsietokykyyn***, kun otetaan huomioon kriittisiin raaka-aineisiin liittyvä kolmannen maan mahdollinen varanto-, louhinta-, jalostus- ja kierrätyskapasiteetti;

ii) ***voiko unionin ja kolmannen maan yhteistyö parantaa*** kolmannen maan ***valmiuksia varmistaa kielteisten*** ympäristövaikutusten seuranta, ehkäiseminen ja minimointi ***kolmannen maan sääntelykehyksen ja sen täytäntöönpanon kautta***, sosiaalisesti vastuullisten käytäntöjen soveltaminen, mukaan lukien ihmisoikeuksien ja työntekijöiden oikeuksien kunnioittaminen ***sekä pakkotyön ja lapsityön vastaiset toimintapolitiikat,*** ja merkityksellinen yhteistyö paikallisyhteisöjen***, myös alkuperäiskansojen,*** kanssa, avointen ***ja vastuullisten*** liiketoimintakäytäntöjen soveltaminen sekä julkishallinnon ja oikeusvaltion moitteettomaan toimintaan kohdistuvien haittavaikutusten ehkäiseminen; ***miten unioni voi kumppanuuspolitiikallaan, esimerkiksi ammatillisella koulutuksella ja teknisellä tuella, edistää kolmansien maiden sääntelykehysten vahvistamista;***

iii) onko kolmannen maan ja unionin välillä jo ***tehtyjä tai mahdollisia*** yhteistyösopimuksia ja onko kehittyvillä markkinoilla ja ***kehitysmaissa*** mahdollisuus käynnistää Global Gateway -investointihankkeita;

iv) kehittyvien markkinoiden ja ***kehitysmaiden*** osalta se, voisiko kumppanuus tuottaa ***maansisäistä arvoa sekä*** paikallista lisäarvoa***, tuotantoketjun loppupään toiminta mukaan lukien,*** ja miten se hyödyttäisi kumppanimaata ja unionia;

iv a) kehittyvien markkinoiden ja kehitysmaiden osalta se, missä määrin unionin nykyisiä finanssipolitiikan välineitä, rahoitusvälineitä ja riskien vähentämistä koskevia välineitä käytetään erityisesti Global Gateway -strategian puitteissa ja missä määrin tällaisten välineiden käytölle on esteitä strategisten hankkeiden puitteissa.

2. ***Komissio ja*** toimikunta ***varmistavat*** 1 kohdan yhteydessä ja kehittyvien markkinoiden ja ***kehitysmaiden*** osalta yhteistyön ***ja johdonmukaisuuden*** muiden asiaankuuluvien koordinointifoorumien kanssa, mukaan lukien Global Gateway -strategian osana perustetut foorumit.

3. Jäsenvaltioiden on

a) koordinoitava toimintaa komission kanssa johdonmukaisuuden varmistamiseksi niiden asianomaisten kolmansien maiden kanssa tekemän kahdenvälisen yhteistyön ja unionin kolmansien maiden kanssa solmimien ei-sitovien strategisten kumppanuuksien välillä, kun soveltamisalaan kuuluu ainakin kriittisten raaka-aineiden arvoketju***, sekä valmiuksien kehittämistä ja teknologian siirtoa koskevien ohjelmien vahvistamisen varmistamiseksi, jotta edistetään kriittisten raaka-aineiden vastuullista kierrättämistä tuottajamaissa***;

b) tuettava komissiota strategisissa kumppanuuksissa vahvistettujen ***konkreettisten*** yhteistyötoimenpiteiden ***tehokkaassa*** täytäntöönpanossa;

b a) koordinoitava kehityspankkiensa, vientitakuulaitostensa ja muiden niiden valvonnassa olevien julkisten laitosten toimia kolmansissa maissa toteutettavien strategisten hankkeiden täytäntöönpanon ja rahoituksen tukemiseksi tiiviissä yhteistyössä toistensa kanssa.

3 a. Toimikunta antaa kunkin uuden kertomuksen Euroopan parlamentin asiaankuuluville valiokunnille.

3 b. Komissio perustaa viimeistään … päivänä …kuuta … [julkaisutoimisto: lisätään päivämäärä, joka on kuuden kuukauden kuluttua tämän asetuksen voimaantulopäivästä] foorumin, joka kokoaa kriittisten raaka-aineiden arvoketjussa toimivien yritysten edustajat yhteen raaka-aineiden etsinnän, käsittelyn ja kierrätyksen tukemiseksi 1 artiklassa asetettujen tavoitteiden mukaisesti sellaisissa kolmansissa maissa, joiden kanssa unionilla ei vielä ole strategisia kumppanuuksia tai vapaakauppasopimuksia. Foorumin avulla komissio voi helpottaa ja tukea hankkeiden toteuttajien ja asianomaisten kansallisten hallitusten välisiä strategisia suhteita.

3 c. Komissio pyytää eurooppalaisia standardointiorganisaatioita kehittämään eurooppalaisia standardeja tai eurooppalaisia standardointituotteita tämän asetuksen tavoitteiden tukemiseksi.

3 d. Unionin kolmansien maiden kanssa solmimiin strategisiin kumppanuuksiin on sisällyttävä toimenpiteitä, joilla edistetään

i) unionin strategisten raaka-aineiden tarjonnan häiriönsietokyvyn, monipuolistamisen ja kestävyyden parantamista 1 artiklan 2 kohdassa vahvistettujen vertailuarvojen mukaisesti;

ii) yhteistyön ja vastuunjaon parantamista unionin ja kumppanimaiden välillä kriittisten raaka-aineiden arvoketjussa sovittujen kumppanuustavoitteiden saavuttamisen yhteydessä;

iii) taloudellista ja sosiaalista kehitystä kumppanimaissa, erityisesti kehittyvillä markkinoilla ja kehittyvissä talouksissa;

iv) kehittyvien markkinoiden ja talouksien osalta paikallisen lisäarvon lisäämistä tukemalla jalostus- ja kierrätyskapasiteetin kehittämistä hiljattain kehitetyn louhintakapasiteetin rinnalla sekä toimenpiteitä, joilla helpotetaan tietämyksen ja osaamisen siirtämistä.

Komissio ilmoittaa Euroopan parlamentille, kun se aloittaa keskustelut uuden strategisen kumppanuuden perustamisesta.

Komissio ilmoittaa parlamentille myös, kun strategista kumppanuutta koskevat neuvottelut on saatu päätökseen.

7 luku

Hallinnointi

34 artikla

Euroopan kriittisiä raaka-aineita käsittelevä toimikunta

1. Perustetaan Euroopan kriittisiä raaka-aineita käsittelevä toimikunta***, jäljempänä ”toimikunta”***.

2. Toimikunta suorittaa tässä asetuksessa säädetyt tehtävät.

35 artikla

Euroopan kriittisiä raaka-aineita käsittelevän toimikunnan kokoonpano ja toiminta

1. Toimikunta muodostuu jäsenvaltioista ja komissiosta. Puheenjohtajana toimii komissio.

2. Kunkin jäsenvaltion on nimettävä korkean tason edustaja toimikuntaan. Jäsenvaltio voi nimetä eri edustajia toimikunnan eri tehtäviin, jos se on kyseisen tehtävän ja asiantuntemuksen kannalta tarkoituksenmukaista. Kullakin toimikunnan jäsenellä on varajäsen.

Toimikunta kutsuu Euroopan parlamentin edustajia osallistumaan tarkkailijoina kokouksiinsa, myös 6 kohdassa tarkoitettujen pysyvien tai väliaikaisten alaryhmien kokouksiin.

2 a. Euroopan puolustusvirasto, Euroopan kemikaalivirasto, Euroopan ympäristökeskus ja Euroopan ulkosuhdehallinto nimittävät kukin korkean tason edustajan tarkkailijaksi toimikuntaan.

2 b. Kunkin jäsenvaltion on nimettävä toimikuntaan tarkkailijaksi edustaja keskitetystä palvelupisteestään.

3. Toimikunta vahvistaa työjärjestyksensä jäsentensä yksinkertaisella enemmistöllä komission ehdotuksesta.

4. Toimikunta kokoontuu säännöllisin väliajoin, jotta se voi hoitaa tässä asetuksessa määritellyt tehtävänsä tehokkaasti. Toimikunta kokoontuu tarvittaessa komission perustellusta pyynnöstä.

Toimikunnan on kokoonnuttava vähintään

a) kolmen kuukauden välein strategisia hankkeita koskevien hakemusten arvioimiseksi 3 luvun 1 jakson mukaisesti;

b) kuuden kuukauden välein 4 luvun mukaisen seurannan kehittämiseksi;

b a) kuuden kuukauden välein strategisten hankkeiden arvioimiseksi keskustellakseen edistymisestä asianomaisten teollisuuden edustajien kanssa;

c) kerran vuodessa tarkastellakseen 3 luvun 4 jaksossa vahvistettujen, etsintään liittyvien jäsenvaltioiden velvollisuuksien täytäntöönpanon edistymistä, myös kriittisten tai strategisten raaka-aineiden luetteloiden päivittämiseksi.

5. Komissio ***koordinoi toimikunnan työtä*** toimeenpanevan sihteeristön kautta, joka ***huolehtii esityslistan laatimiseen liittyvistä tehtävistä ja*** tarjoaa teknistä ja logistista tukea.

6. Toimikunta voi perustaa pysyviä tai väliaikaisia alaryhmiä tiettyjä kysymyksiä ja tehtäviä varten.

Toimikunta perustaa vähintään seuraavat pysyvät alaryhmät:

a) alaryhmä, joka tarkastelee strategisten hankkeiden rahoitusta ja koordinoi sitä 15 artiklan mukaisesti ja johon kansallisten kehityspankkien ja -laitosten, ***vientitakuulaitosten,*** Euroopan kehitysrahoituslaitosten, Euroopan investointipankkiryhmän, muiden kansainvälisten rahoituslaitosten, mukaan lukien Euroopan jälleenrakennus- ja kehityspankki, ja tarvittaessa yksityisten rahoituslaitosten edustajat kutsutaan tarkkailijoiksi;

a a) alaryhmä, joka tarkastelee säännösten täytäntöönpanoa 8, 10 ja 11 artiklan nojalla ja muun muassa jakaa yleisön ja sidosryhmien, myös muiden asian kannalta merkityksellisten kaivosseutujen yleisön ja sidosryhmien, osallistumista koskevia parhaita käytäntöjä, jotta varmistetaan lupaprosessien jäsennellyt ja ennustettavat muodot, minkä osalta kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden edustajia kutsutaan tarkkailijoiksi;

b) alaryhmä, jossa kootaan yhteen kansalliset geologiset laitokset tai kartoitukset tai, jos tällaista laitosta tai kartoitusta ei ole, yleisestä etsinnästä vastaavat kansallisen viranomaiset, jotta voidaan edistää 18 artiklassa tarkoitettujen kansallisten etsintäohjelmien koordinointia;

c) alaryhmä, jossa kootaan yhteen kriittisiä raaka-aineita käsittelevät kansalliset hankinta- ja tiedotusvirastot tai, jos tällaista virastoa ei ole, kyseisestä asiasta vastaavat kansalliset viranomaiset 19 artiklassa säädettyjen seurantatehtävien edistämiseksi;

d) alaryhmä, jossa kootaan yhteen kansalliset hätävirastot ja strategisista varastoista vastaavat kansalliset viranomaiset tai, jos tällaista virastoa ja viranomaista ei ole, asiasta vastaavat kansalliset viranomaiset, ja jonka tarkoituksena on edistää strategisten varastojen ***seurantaa*** 22 artiklan mukaisesti; ***tämä alaryhmä voi erityisesti kutsua samanmielisiä kolmansien maiden kumppaneita keskustelemaan strategisiin varastoihin liittyvistä parhaista käytännöistä***;

d a) alaryhmä, jossa kootaan yhteen teollisuusalliansseja ja muita alan sidosryhmiä koko kriittisten raaka-aineiden arvoketjusta tarkoituksena edistää prosessia, joka koskee mahdollisia pyyntöjä muuttaa 3 artiklan 3 kohdassa ja 4 artiklan 4 kohdassa vahvistettua strategisten tai kriittisten raaka-aineiden luetteloa, sekä 33 artiklan mukaista strategisten hankkeiden ja strategisen kumppanuuden arviointia ja jossa keskitytään myös pk-yritysten edustajiin eri jäsenvaltioista, jotta voidaan keskustella pk-yritysten osallistumisesta raaka-aineiden arvoketjuihin ja mahdollisuuksista edistää pk-yritysten osallistumista;

d b) alaryhmä, joka tarkastelee 33 artiklan mukaisia strategisia kumppanuuksia ja koordinoi niitä koskevaa työtä varmistaen yhteistyön muiden asiaankuuluvien koordinointifoorumien kanssa, mukaan lukien Global Gateway -strategian osana perustetut foorumit, sekä kriittisten raaka-aineiden arvoketjun yritysten edustajien kanssa; kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden ja tiedeyhteisön edustajia kutsutaan tarvittaessa tarkkailijoiksi tämän alaryhmän kokouksiin.

6 a. Toimikunta tiedottaa Euroopan parlamentille tulevista kokouksistaan, myös pysyvien tai väliaikaisten alaryhmien kokouksista, ja niiden esityslistoista.

7. Jos Euroopan parlamentti ei osallistu tällaisiin kokouksiin, toimikunta tiedottaa sille säännöllisesti niissä käydyistä keskusteluista.

Toimikunnan jäsenet kutsuvat tarvittaessa ***teollisuutta, kansalaisyhteiskuntaa, tiedeyhteisöä tai ammattiliittoja*** edustavia asiantuntijoita, muita kolmansia osapuolia tai kolmansien maiden edustajia ***sekä paikallis- ja alueviranomaisten edustajia*** osallistumaan 6 kohdassa tarkoitettujen pysyvien tai väliaikaisten alaryhmien kokouksiin tarkkailijoina tai antamaan kirjallisia kannanottoja. ***Erityistä painoarvoa annetaan pk-yritysten edustajille, jotka kutsutaan osallistumaan kaikkiin kokouksiin ja keskusteluihin, jotka koskevat niitä tai niiden osallistumista raaka-aineiden arvoketjuun, sekä toimikunnan että alaryhmien tasolla.***

Tehtäviään hoitaessaan toimikunta varmistaa tarvittaessa koordinoinnin, yhteistyön ja tietojenvaihdon asiaankuuluvien unionin oikeuden nojalla perustettujen kriisinhallinta- ja kriisivalmiusrakenteiden kanssa.

8. Toimikunta toteuttaa tarvittavat toimenpiteet varmistaakseen luottamuksellisten ja kaupallisesti arkaluonteisten tietojen turvallisen käsittelyn ***44 artiklan mukaisesti***.

9. Toimikunta pyrkii parhaansa mukaan pääsemään yksimielisyyteen.

8 luku

Säädösvallan siirtäminen ja komiteamenettely

36 artikla

Siirretyn säädösvallan käyttäminen

1. Komissiolle siirrettyä valtaa antaa delegoituja säädöksiä koskevat tässä artiklassa säädetyt edellytykset.

2. Siirretään komissiolle … päivästä …kuuta … [julkaisutoimisto: lisätään päivämäärä, joka on kuukauden kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta] kahdeksan vuoden ajaksi 3 artiklan 2 kohdassa, 4 artiklan 2 kohdassa, 5 artiklan 2 kohdassa, 27 artiklan 12 kohdassa, 28 artiklan 2 kohdassa ja 30 artiklan 1 ja 5 kohdassa tarkoitettu valta antaa delegoituja säädöksiä. Komissio laatii siirrettyä säädösvaltaa koskevan kertomuksen viimeistään yhdeksän kuukautta ennen tämän ***kahdeksan*** vuoden kauden päättymistä. Säädösvallan siirtoa jatketaan ilman eri toimenpiteitä samanpituisiksi kausiksi, jollei Euroopan parlamentti tai neuvosto vastusta tällaista jatkamista viimeistään kolme kuukautta ennen kunkin kauden päättymistä.

3. Euroopan parlamentti tai neuvosto voi milloin tahansa peruuttaa 3 artiklan 2 kohdassa, 4 artiklan 2 kohdassa, 5 artiklan 2 kohdassa, 27 artiklan 12 kohdassa, 28 artiklan 2 kohdassa ja 30 artiklan 1 ja 5 kohdassa tarkoitetun säädösvallan siirron. Peruuttamispäätöksellä lopetetaan tuossa päätöksessä mainittu säädösvallan siirto. Peruuttaminen tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona sitä koskeva päätös julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, tai jonakin myöhempänä, kyseisessä päätöksessä mainittuna päivänä. Peruuttamispäätös ei vaikuta jo voimassa olevien delegoitujen säädösten pätevyyteen.

4. Ennen kuin komissio hyväksyy delegoidun säädöksen, se kuulee kunkin jäsenvaltion nimeämiä asiantuntijoita paremmasta lainsäädännöstä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehdyssä toimielinten välisessä sopimuksessa vahvistettujen periaatteiden mukaisesti. Jäsenvaltioiden asiantuntijoiden kuuleminen toteutetaan 14 artiklassa tarkoitetun kuulemisen jälkeen.

5. Heti kun komissio on antanut delegoidun säädöksen, komissio antaa sen tiedoksi yhtäaikaisesti Euroopan parlamentille ja neuvostolle.

6. Edellä olevan 3 artiklan 2 kohdan, 4 artiklan 2 kohdan, 5 artiklan 2 kohdan, 27 artiklan 12 kohdan, 28 artiklan 2 kohdan taikka 30 artiklan 1 tai 5 kohdan nojalla annettu delegoitu säädös tulee voimaan ainoastaan, jos Euroopan parlamentti tai neuvosto ei ole kahden kuukauden kuluessa siitä, kun asianomainen säädös on annettu tiedoksi Euroopan parlamentille ja neuvostolle, ilmaissut vastustavansa sitä tai jos sekä Euroopan parlamentti että neuvosto ovat ennen mainitun määräajan päättymistä ilmoittaneet komissiolle, että ne eivät vastusta säädöstä. Euroopan parlamentin tai neuvoston aloitteesta tätä määräaikaa ***jatketaan*** kahdella kuukaudella.

37 artikla

Komiteamenettely

1. Komissiota avustaa asetuksen [julkaisutoimisto: lisätään viittaus tähän säädökseen] täytäntöönpanoa käsittelevä komitea. Tämä komitea on asetuksessa (EU) N:o 182/2011 tarkoitettu komitea.

2. Kun viitataan tähän kohtaan, sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 4 artiklaa.

3. Kun viitataan tähän kohtaan, sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 5 artiklaa.

9 luku

Muutokset

38 artikla

Asetuksen (EU) 2018/1724 muuttaminen

Muutetaan asetus (EU) 2018/1724 seuraavasti:

1) lisätään liitteen I ensimmäiseen sarakkeeseen uusi rivi ”S. Kriittisiä raaka-aineita koskevat hankkeet”;

2) lisätään liitteen I toiseen sarakkeeseen riville ”S. Kriittiset raaka-ainehankkeet” kohdat seuraavasti:

”1. tiedot lupamenettelystä”

”2. rahoitus- ja sijoituspalveluja koskevat tiedot”

”3. tiedot rahoitusmahdollisuuksista unionin tai jäsenvaltioiden tasolla”

”4. tiedot yritysten tukipalveluista, mukaan lukien muun muassa yritysveroilmoitus, paikallinen verolainsäädäntö, työlainsäädäntö”;

3) lisätään liitteen II ensimmäiseen sarakkeeseen uusi rivi ”Kriittisiä raaka-aineita koskevat hankkeet”;

4) lisätään liitteen II toiseen sarakkeeseen riville ”Kriittisiä raaka-aineita koskevat hankkeet” kohta seuraavasti:

”Nettonollateknologian valmistushankkeiden suunnittelua, rakentamista ja toteuttamista, mukaan lukien rakennus-, kemikaali- ja liitäntäluvat sekä tarvittaessa ympäristöarvioinnit ja -luvat, koskeva kaikkiin asiaankuuluviin hallinnollisiin lupiin liittyvä menettely, joka kattaa kaikki hallinnolliset hakemukset ja menettelyt”;

5) lisätään liitteen II kolmanteen sarakkeeseen riville ”Kriittisiä raaka-aineita koskevat hankkeet” kohta seuraavasti:

”Kaikki menettelyihin kuuluvat tuotokset alkaen hakemuksen pätevyyden tunnustamisesta vastuussa olevan kansallisen toimivaltaisen viranomaisen antaman menettelyn tuloksia koskevan kattavan päätöksen tiedoksiantamiseen asti”;

6) lisätään liitteeseen III kohta seuraavasti:

”9) Asetuksen [julkaisutoimisto: lisätään viittaus tähän ehdotukseen] 8 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut kansalliset toimivaltaiset viranomaiset”.

39 artikla

Asetuksen (EU) 2019/1020 muuttaminen

Muutetaan asetus (EU) 2019/1020 seuraavasti:

1) korvataan 4 artiklan 5 kohdassa ilmaisu ”(EU) 2016/425(35) ja (EU) 2016/426(36)” seuraavasti: ”(EU) 2016/425 (*), (EU) 2016/426 (**) ja [(EU) […] [tämän asetuksen hyväksymisvuosi]/…(***)]”;

2) lisätään liitteeseen I kohta seuraavasti: ”X [julkaisutoimisto: lisätään seuraava peräkkäinen numero] Asetus (EU)…/… puitteiden vahvistamisesta kriittisten raaka-aineiden turvatun ja kestävän tarjonnan varmistamiseksi ja asetuksen (EU) 2019/1020 muuttamisesta [julkaisutoimisto: lisätään tämän asetuksen julkaisutiedot], siltä osin kuin se koskee kyseisen asetuksen 27, 28 tai 30 artiklassa säädettyjä vaatimuksia.”

40 artikla

Asetuksen (EU) 2018/858 muuttaminen

Muutetaan asetuksen (EU) 2018/858 liite II seuraavasti:

Lisätään I osan taulukkoon kohta seuraavasti:

[Julkaisu-toimisto: lisätään seuraava peräkkäinen numero kohtaan G]	Kestomagneetin kiertotaloutta koskevat vaatimukset	Asetus (EU) XX/XXXX [julkaisu-toimisto: lisätään tämän asetuksen julkaisu-tiedot EUVL:ssä]	X	X	X	X	X	X					X	X

41 artikla

Asetuksen (EU) N:o 168/2013 muuttaminen

Muutetaan asetuksen (EU) N:o 168/2013 liite II seuraavasti:

Lisätään I osan taulukkoon kohta seuraavasti:

[Julkaisu-toimisto: lisätään seuraava peräkkäinen numero kohtaan C1]	Kestomagneetin kiertotaloutta koskevat vaatimukset	Asetus (EU) XX/XXXX [julkaisu-toimisto: lisätään tämän asetuksen julkaisu-tiedot EUVL:ssä]	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X

10 luku

Loppusäännökset

42 artikla

Edistymisen seuranta

1. Komissio seuraa toimikunnan neuvot huomioon ottaen edistymistä 1 artiklan 2 kohdassa asetettujen tavoitteiden saavuttamisessa ja julkaisee vähintään joka kolmas vuosi kertomuksen, jossa esitetään yksityiskohtaisesti unionin edistyminen näiden tavoitteiden saavuttamisessa.

Ensimmäinen kertomus on laadittava viimeistään [julkaisutoimisto: lisätään päivämäärä, joka on neljän vuoden kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta].

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettuun kertomukseen on sisällyttävä määrällisiä tietoja siitä, missä määrin unioni on edistynyt 1 artiklan 2 kohdan a ja b alakohdassa säädettyjen vertailuarvojen saavuttamisessa.

2 a. Tässä artiklassa säädetyistä seurantatehtävistä ei saa aiheutua yrityksille tai muille raaka-aineiden arvoketjun talouden toimijoille velvoitteita toimittaa tietoja komissiolle, toimikunnassa edustettuina oleville viranomaisille tai muille viranomaisille. Kaikki yritysten tämän artiklan nojalla toimittamat tiedot on toimitettava puhtaasti vapaaehtoisesti, ja niitä on aina käsiteltävä 44 artiklan mukaisesti.

2 b. Komissio seuraa jatkuvasti tämän asetuksen täytäntöönpanoa estääkseen muun unionin oikeuden ja tämän asetuksen väliset epäjohdonmukaisuudet. Tätä varten komissio julkaisee viimeistään [julkaisutoimisto: lisätään päivämäärä, joka on vuoden kuluttua tämän asetuksen voimaantulopäivästä] kertomuksen tämän asetuksen ja muun unionin lainsäädännön välisestä johdonmukaisuudesta.

43 artikla

Jäsenvaltioiden raportointi

1. Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle vuosittain raportti, joka sisältää 18 artiklan 4 kohdassa, 20 artiklan 1 ja 2 kohdassa, 21 artiklan 1 kohdassa, 22 artiklan 5 kohdassa ja 25 artiklan 6 kohdassa tarkoitetut tiedot. Ensimmäinen raportti on lähetettävä [julkaisutoimisto: lisätään päivämäärä, joka on vuoden kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta].

2. Siirretään komissiolle valta antaa täytäntöönpanosäädöksiä, joissa vahvistetaan malli 1 kohdassa tarkoitettuja raportteja varten. Mallissa voidaan ilmoittaa, miten 1 kohdassa tarkoitetut tiedot on ilmaistava. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 37 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua neuvoa-antavaa menettelyä noudattaen.

3. Edellä 1 kohdassa tarkoitettuihin raportteihin sisältyviä tietoja on käsiteltävä 44 artiklan mukaisesti.

3 a. Tässä artiklassa säädetystä seurannasta ei saa aiheutua yrityksille tai muille raaka-aineiden arvoketjun talouden toimijoille velvoitteita toimittaa tietoja komissiolle, toimikunnassa edustettuina oleville viranomaisille tai muille viranomaisille. Kaikki yritysten tämän artiklan nojalla toimittamat tiedot on toimitettava puhtaasti vapaaehtoisesti, ja niitä on aina käsiteltävä 44 artiklan mukaisesti.

44 artikla

Luottamuksellisten tietojen käsittely

1. Tämän asetuksen täytäntöönpanon yhteydessä saatuja tietoja saa käyttää ainoastaan tämän asetuksen mukaisiin tarkoituksiin, ja tällaiset tiedot on suojattu asiaa koskevalla unionin ja kansallisella lainsäädännöllä.

2. Jäsenvaltiot ja komissio varmistavat, että tämän asetuksen soveltamiseksi hankitut ja tuotetut liikesalaisuudet ja muut arkaluonteiset, luottamukselliset ja turvallisuusluokitellut tiedot, mukaan lukien suositukset ja toteutettavat toimenpiteet, suojataan unionin ja asiaa koskevan kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

3. Jäsenvaltiot ja komissio varmistavat, ettei tämän asetuksen mukaisesti annettujen tai vaihdettujen turvallisuusluokiteltujen tietojen turvallisuusluokkaa alenneta tai poisteta ilman tietojen luovuttajan kirjallista ennakkosuostumusta.

4. Jos jäsenvaltio arvioi, että aggregoitujen tietojen esittäminen 21 artiklan yhteydessä voi kuitenkin vaarantaa sen kansallisen turvallisuusedun, se voi vastustaa komission esitystä perustellulla ilmoituksella.

5. Komissio ja kansalliset viranomaiset, niiden virkamiehet, työntekijät ja muut näiden viranomaisten valvonnassa työskentelevät henkilöt varmistavat tehtäviensä ja toimintansa yhteydessä saatujen tietojen luottamuksellisuuden. Tätä velvollisuutta sovelletaan myös kaikkiin jäsenvaltioiden edustajiin, tarkkailijoihin, asiantuntijoihin ja muihin osallistujiin, jotka osallistuvat toimikunnan kokouksiin 35 artiklan mukaisesti.

45 artikla

Seuraamukset

Jäsenvaltioiden on viimeistään 12 kuukauden kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta vahvistettava tämän asetuksen rikkomiseen sovellettavia seuraamuksia koskevat säännöt ja toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet niiden täytäntöönpanon varmistamiseksi. Seuraamusten on oltava tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava nämä säännökset ja toimenpiteet komissiolle viipymättä, ja jäsenvaltioiden on komissiolle kaikki niitä koskevat myöhemmät muutokset viipymättä.

46 artikla

Arviointi

1. Viimeistään [julkaisutoimisto: lisätään päivämäärä, joka on viiden vuoden kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta] komissio arvioi tätä asetusta suhteessa sen tavoitteisiin ja esittää siitä kertomuksen Euroopan parlamentille, neuvostolle ja Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle.

2. Edellisessä kohdassa tarkoitetussa kertomuksessa on arvioitava ainakin, onko asianmukaista vahvistaa ympäristöjalanjäljen enimmäisrajat kriittisille raaka-aineille, joiden osalta on hyväksytty laskenta- ja todentamissäännöt***, ja onko kriittisten raaka-aineiden toimitusketjun vahvistamista tarvetta jatkaa vuoden 2030 jälkeen***.

47 artikla

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä

Euroopan parlamentin puolesta	*Neuvoston puolesta*
Puhemies	*Puheenjohtaja*

LIITE I

Strategiset raaka-aineet

1 JAKSO

STRATEGISTEN RAAKA-AINEIDEN LUETTELO

Seuraavia raaka-aineita pidetään strategisina:

***-a) Alumiini* [tark. 5]**

a) Vismutti

b) Boori – metallurginen laatu

c) Koboltti

d) Kupari

e) Gallium

f) Germanium

g) Litium – akkulaatu

h) Magnesiummetalli

i) Mangaani – akkulaatu

j) Luonnongrafiitti – akkulaatu

k) Nikkeli – akkulaatu

l) Platinaryhmän metallit

m) Magneettien harvinaiset maametallit (Nd, Pr, Tb, Dy, Gd, Sm ja Ce)

n) Piimetalli

o) Titaanimetalli

p) Volframi

2 JAKSO

MENETELMÄ STRATEGISTEN RAAKA-AINEIDEN VALITSEMISEKSI

1. Strateginen merkitys määritetään sen perusteella, millainen merkitys raaka-aineella on vihreän ja digitaalisen siirtymän sekä puolustus- ja avaruussovellusten kannalta, ottaen huomioon seuraavat:

   a) sellaisen strategisen teknologian määrä, jossa käytetään raaka-ainetta tuotantopanoksena;

   b) merkityksellisen strategisen teknologian valmistukseen tarvittavan raaka-aineen määrä;

   c) merkityksellisen strategisen teknologian odotettu maailmanlaajuinen kysyntä.

2. Ennustettu kysynnän kasvu ($D_{F/C}$) lasketaan seuraavasti:

$$D_{F/C} = \frac{DF}{GS}$$

   jossa

   D_F on raaka-aineen kysyntäennuste viitevuodeksi;

   GS on raaka-aineen maailmanlaajuinen vuosituotanto viitejaksolla.

3. Tuotannon lisäämisen vaikeus on määritettävä ottaen huomioon vähintään seuraavat seikat:

a) raaka-aineen nykyisen tuotannon laajuus (PS) viitejaksolla laskettuna seuraavasti:

$$PS = log_{10}(GS)$$

jossa

log_{10} on yleinen logaritmi;

GS on raaka-aineen maailmanlaajuinen vuosituotanto viitejaksolla;

b) raaka-aineen varanto-tuotantosuhde R/P laskettuna seuraavasti:

$$R/P = \frac{R}{GS}$$

jossa

R on raaka-aineen tunnettu, taloudellisesti louhittavissa olevia geologisten luonnonvarojen varanto;

GS on raaka-aineen maailmanlaajuinen vuosituotanto viitejaksolla.

LIITE II

Kriittiset raaka-aineet

1 JAKSO

KRIITTISTEN RAAKA-AINEIDEN LUETTELO

Seuraavia raaka-aineita pidetään kriittisinä:

a) Antimoni

b) Arseeni

c) Bauksiitti

d) Baryytti

e) Beryllium

f) Vismutti

g) Boori

h) Koboltti

i) Koksihiili

j) Kupari

k) Maasälpä

l) Fluorisälpä

m) Gallium

n) Germanium

o) Hafnium

p) Helium

q) Raskaat harvinaiset maametallit

r) Kevyet harvinaiset maametallit

s) Litium

t) Magnesium

u) Mangaani

v) Luonnongrafiitti

w) Nikkeli – akkulaatu

x) Niobium

y) Raakafosfaatti

z) Fosfori

aa) Platinaryhmän metallit

bb) Skandium

cc) Piimetalli

dd) Strontium

ee) Tantaali

ff) Titaanimetalli

gg) Volframi

hh) Vanadiini

2 JAKSO

TALOUDELLISEN MERKITYKSEN JA TOIMITUSVARMUUTEEN LIITTYVÄN RISKIN LASKEMINEN

1. Raaka-aineen taloudellinen merkitys (EI) lasketaan seuraavasti:

$$EI = \sum_s (A_s * Q_s) * SI_{EI}$$

jossa

A_s on raaka-aineen loppukäytön osuus tietyllä NACE-luokituksen kaksinumerotason mukaisella toimialalla;

Q_s on arvonlisä kyseisellä NACE-luokituksen kaksinumerotason mukaisella toimialalla;

SI_{EI} on taloudelliseen merkitykseen liittyvä korvattavuusindeksi.

2. Taloudelliseen merkitykseen liittyvä raaka-aineen korvattavuusindeksi (SI_{EI}) lasketaan seuraavasti:

$$SI_{EI} = \sum_i \sum_a SCP_{i,a} * Sub\text{-}share_{i,a} * Share_a$$

jossa

i tarkoittaa yksittäistä korvaavaa raaka-ainetta;

a tarkoittaa raaka-aineen yksittäistä käyttökertaa;

SCP on korvaavan raaka-aineen kustannustehokkuuden parametri;

Share on raaka-aineiden osuus loppukäyttösovelluksessa;

Subshare on kunkin sovelluksen kunkin korvaavan raaka-aineen osaosuus.

3. Toimitusvarmuuteen liittyvä riski (SR) lasketaan seuraavasti:

$$SR = \left[\left(HHI_{WGI,t}\right)_{GS} \cdot \frac{IR}{2} + \left(HHI_{WGI,t}\right)_{EU\ sourcing} \left(1 - \frac{IR}{2}\right) \right] \cdot \left(1 - EoL_{RIR}\right) \cdot SI_{SR}$$

jossa

GS on raaka-aineen maailmanlaajuinen vuosituotanto viitejaksolla;

EU sourcing on EU:n tosiasiallinen tarjonnan hankinta eli EU:n sisäinen tuotanto ja muut EU:hun tuontia harjoittavat maat;

HHI on Herfindahl-Hirschman-indeksi (jota käytetään maakeskittymän sijaismuuttujana);

WGI on skaalattu World Governance -indeksi (jota käytetään maan hallintojärjestelmän sijaismuuttujana);

t on WGI:tä mukauttava kaupan parametri, joka määritetään ottaen huomioon mahdolliset vientiverot (joiden vaikutusta voidaan lieventää mahdollisella voimassa olevalla kauppasopimuksella), fyysiset vientikiintiöt tai maan määräämät vientikiellot.

IR on tuontiriippuvuus;

EoL_{RIR} on käytöstäpoiston yhteydessä tapahtuvan kierrätyksen osuus, jolla tarkoitetaan uusioraaka-aineen (vanhasta romusta kierrätettyjen) tuotantopanosten suhdetta raaka-aineen kaikkiin (primaari- ja sekundaariraaka-aineen) tuotantopanoksiin;

SI_{SR} on toimitusvarmuuteen liittyvään riskiin liittyvä korvattavuusindeksi.

4. Raaka-aineiden tuontiriippuvuus lasketaan seuraavasti:

$$IR = \frac{Import - Export}{Domesticproduction + Import - Export}$$

5. Raaka-aineen Herfindahl-Hirschman-indeksi (HHI_{WGI}) lasketaan seuraavasti:

$$\left(HHI_{WGI,t}\right)_{GS\ or\ EU\ sourcing} = \sum_c (S_c)^2 WGI_c * t_c$$

jossa

S_c on maan c osuus raaka-aineen maailmanlaajuisesta tarjonnasta (tai EU:n hankinnasta);

WGI_c on maan c skaalattu World Governance -indeksi;

t_c on WGI:tä mukauttava maan c kaupan parametri, joka määritetään ottaen huomioon mahdolliset vientiverot (joiden vaikutusta voidaan lieventää mahdollisella voimassa olevalla kauppasopimuksella), fyysiset vientikiintiöt tai maan määräämät vientikiellot.

6. Toimitusvarmuuteen liittyvään riskiin liittyvä raaka-aineen korvattavuusindeksi (SR) lasketaan seuraavasti:

$$SI_{SR} = \sum_i \left[\left(SP_i * SCr_i * SCo_i\right)^{1/3} \sum_a Sub\text{-}share_{i,a} * Share_a\right]$$

jossa

i tarkoittaa yksittäistä korvaavaa raaka-ainetta;

a tarkoittaa tarkasteltavan raaka-aineen yksittäistä käyttökertaa;

SP on korvaava tuotanto, joka vastaa korvaavan aineen ja raaka-aineen maailmanlaajuista tuotantoa;

SCr on korvaavan raaka-aineen kriittisyys, kun otetaan huomioon, onko korvaava aine itsessään kriittinen raaka-aine;

SCo on korvaavan raaka-aineen yhteistuotanto, kun otetaan huomioon, onko korvaava tuote primaarituote vai louhittu rinnakkais- tai sivutuotteena;

Share on tarkasteltavien korvaavien raaka-aineiden osuus loppukäyttösovelluksessa;

Subshare on kunkin sovelluksen kunkin korvaavan raaka-aineen osaosuus.

7. Jos rakenteelliset tai tilastolliset muutokset vaikuttavat taloudellisen merkityksen ja toimitusvarmuuteen liittyvän riskin mittaamiseen horisontaalisesti kaikkien arvioitujen raaka-aineiden osalta, vastaavat arvot on korjattava tällaisten muutosten kompensoimiseksi.

Laskelmien on perustuttava niiden viiden viimeisimmän vuoden keskiarvoon, joilta tiedot ovat saatavilla. Tietojen ensisijaisuus, laatu ja saatavuus on otettava huomioon.

LIITE III

Strategisten hankkeiden hyväksymisperusteiden arviointi

1. Sitä, täyttääkö unionissa toteutettava hanke 5 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitetun perusteen, on arvioitava ottaen huomioon seuraavat seikat:

   a) edistääkö hanke 1 artiklan 2 kohdan a alakohdassa vahvistettujen vertailuarvojen saavuttamista ***tai strategisten raaka-aineiden korvaamista strategisten teknologioiden arvoketjuissa samalla kun toteutetaan toimenpiteitä samanlaisen tai pienemmän ympäristöjalanjäljen saavuttamiseksi kuin korvattavalla materiaalilla***;

   b) ***jos hanke edistää 1 artiklan 2 kohdan a alakohdassa vahvistettujen vertailuarvojen saavuttamista,*** edistääkö hanke unionin kapasiteetin ylläpitämistä tai vahvistamista, osuutena unionin vuotuisesta strategisten raaka-aineiden kulutuksesta, kun otetaan huomioon unionin kulutuksen odotettu kasvu.

   b a) haittaako hanke unionin vuosien 2030 ja 2050 ilmastotavoitteiden saavuttamista.

   Hankkeen vaikutusta kapasiteetin vertailuarvoon on arvioitava ottaen huomioon hankkeen liiketoimintasuunnitelma ja hakemukseen sisältyvät tekniset taustatiedot sekä hankkeessa arvioitu markkinoilletuontiaika.

2. Sitä, täyttääkö kolmannessa maassa toteutettava hanke 5 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitetun perusteen, on arvioitava ottaen huomioon seuraavat seikat:

   a) edistääkö hanke 1 artiklan 2 kohdan b alakohdassa vahvistettujen vertailuarvojen saavuttamista tai unionin strategisten raaka-aineiden tarjonnan häiriönsietokyvyn ylläpitämistä ***tai unionin strategisten teknologioiden tarjontaa korvaamalla strategisia raaka-aineita strategisten teknologioiden arvoketjuissa***;

   b) antaako sovellettava oikeudellinen kehys tai antavatko muut edellytykset takeet siitä, että hankkeeseen liittyvät kauppa ja investoinnit eivät vääristy, kun otetaan erityisesti huomioon se, onko unioni solminut kyseisen kolmannen maan kanssa 33 artiklassa tarkoitetun strategisen kumppanuuden tai tehnyt raaka-aineita koskevan luvun sisältävän kauppasopimuksen ja onko tällainen kehys tai ovatko tällaiset edellytykset unionin yhteisen kauppapolitiikan mukaisia;

   c) se, missä määrin on yrityksiä, jotka ovat tehneet tai ovat halukkaita tekemään hankkeen toteuttajan kanssa ostosopimuksia käyttääkseen tai jalostaakseen unionissa kyseisissä hankkeissa tuotettuja strategisia raaka-aineita;

   d) onko hanke unionin kehitysyhteistyön ja ulkopolitiikan tavoitteiden mukainen.

   Hankkeen vaikutusta a alakohdassa tarkoitettuihin vertailuarvoihin on arvioitava ottaen huomioon hankkeen liiketoimintasuunnitelma ja hakemukseen sisältyvät tekniset taustatiedot, hankkeen arvioitu markkinoilletuontiaika sekä se osuus hankkeen tuotoksesta, joka kuuluu c alakohdassa tarkoitettujen nykyisten tai mahdollisten myyntisopimusten piiriin. Edellä olevaan c alakohtaan liittyvä näyttö voi sisältää sopimuksia, aiesopimuksia tai yhteisymmärryspöytäkirjoja.

3. Sitä, täyttääkö hanke 5 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitetun perusteen, on arvioitava ottaen huomioon seuraavat seikat:

   a) hankkeen kehittämismahdollisuuksia koskevien toteutettavuustutkimusten laatu;

   b) se, onko käytettäväksi tarkoitettua teknologia demonstroitu hankeen kannalta merkityksellisessä ympäristössä.

   Edellä a alakohdassa tarkoitettujen toteutettavuustutkimusten tarkoituksena on

   a) arvioida teknisiä ja ympäristönäkökohtia analysoimalla, onko ehdotetun hankkeen onnistuminen todennäköistä;

   b) tunnistaa mahdolliset tekniset kysymykset ja ongelmat, joita saattaa ilmetä hanketta toteutettaessa.

Hankkeen toteutettavuuden vahvistamiseksi voidaan tarvita lisätutkimuksia.

4. Sitä, täyttääkö hanke 5 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitetun perusteen, on arvioitava ottaen ***tarvittaessa*** huomioon, onko hanke seuraavien unionin säädösten tai kansainvälisten välineiden mukainen:

   a) [Julkaisutoimisto: lisätään viittaus direktiiviin yritysten kestävää toimintaa koskevasta huolellisuusvelvoitteesta], siltä osin kuin sitä sovelletaan hankkeen toteuttajaan;

   b) [Julkaisutoimisto: lisätään viittaus yritysten kestävyysraportointia koskevaan direktiiviin], siltä osin kuin sitä sovelletaan hankkeen toteuttajaan;

   c) monikansallisista yrityksistä ja sosiaalipolitiikasta annettu ILO:n kolmikantainen periaatejulistus;

   d) vastuullista liiketoimintaa koskevat OECD:n due diligence -ohjeet, erityisesti korruption torjuntaa koskevat ohjeet;

   e) konflikti- ja riskialueilta peräisin olevien mineraalien toimitusketjun vastuullisuutta koskeva OECD:n due diligence -opas;

   f) sidosryhmien merkityksellistä osallistumista kaivannaisteollisuuden alalla koskeva OECD:n due diligence -opas;

   g) hyvää hallintotapaa koskevat OECD:n periaatteet;

   h) OECD:n toimintaohjeet monikansallisille yrityksille;

   i) YK:n yrityksiä ja ihmisoikeuksia koskevat ohjaavat periaatteet.

   i a) YK:n yleiskokouksen vuonna 2007 hyväksymässä Yhdistyneiden kansakuntien alkuperäiskansojen oikeuksien julistuksessa vahvistetut vapaan ja tietoon perustuvan ennakkosuostumuksen periaatteet; **[tark. 11]**

   Hankkeen toteuttajat voivat myös todistaa 5 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitetun perusteen täyttymisen

   a) esittämällä todisteet siitä, että kyseinen hanke on erikseen sertifioitu osana 29 artiklassa tarkoitettua tunnustettua järjestelmää; tai

   b) sitoutumalla hankkimaan sertifioinnin kyseiselle hankkeelle osana 29 artiklassa tarkoitettua tunnustettua järjestelmää ja esittämään riittävät todisteet siitä, että kyseinen hanke pystyy toteutusvaiheessa täyttämään tällaisen sertifioinnin kriteerit;

   b a) unionissa toteutettavien hankkeiden osalta sitoutumalla siihen, että kun hanke toteutetaan, se on asiaa koskevan unionin lainsäädännön mukainen.

5. Sitä, täyttääkö unionissa toteutettava hanke 5 artiklan 1 kohdan d alakohdassa tarkoitetun perusteen, on arvioitava ottaen huomioon seuraavat seikat:

   a) osallistuuko hankkeeseen eri jäsenvaltioista olevia yrityksiä;

   b) sijaitsevatko myös mahdolliset hankkeen tuotosten ostajat useammassa kuin yhdessä jäsenvaltiossa;

   c) vaikutukset strategisten raaka-aineiden saatavuuteen jatkokäyttäjille useammassa kuin yhdessä jäsenvaltiossa.

6. Sitä, täyttääkö kolmannessa maassa toteutettava hanke 5 artiklan 1 kohdan e alakohdassa tarkoitetun perusteen, on arvioitava ottaen huomioon se, missä määrin hanke edistää kyseisessä kolmannessa maassa seuraavia:

   a) raaka-aineiden arvoketjun useamman kuin yhden vaiheen vahvistaminen kyseisessä maassa tai sitä laajemmalla alueella;

   b) maan sisäiseen raaka-aineiden arvoketjuun kohdistuvien yksityisten investointien edistäminen;

   c) laajempien taloudellisten ja sosiaalisten etujen, myös työpaikkojen, luominen.

LIITE IV

Sertifiointijärjestelmiä koskevat perusteet

Tunnustetun sertifiointijärjestelmän on täytettävä seuraavat vaatimukset:

a) järjestelmän on oltava avoin läpinäkyvin, oikeudenmukaisin ja syrjimättömin ehdoin kaikille talouden toimijoille, jotka ovat halukkaita ja kykeneviä noudattamaan järjestelmän vaatimuksia***, ja sillä on oltava monisidosryhmäinen hallinto***;

b) sertifiointia ***koskevien vaatimusten on oltava johdonmukaisia koko EU:n oikeuden osalta ja niihin*** on sisällytettävä seuraavat:

i) vaatimukset, joilla varmistetaan ***ennen toimintaa, sen aikana ja sen päättymisen jälkeen*** ympäristön kannalta kestävät käytännöt, mukaan lukien vaatimukset, joilla varmistetaan ympäristöasioiden hallinta ja ympäristövaikutusten lieventäminen***, seuraavissa ympäristöriskiluokissa***:

i) ilma, mukaan lukien ilman pilaantuminen, kuten kasvihuonekaasupäästöt;

ii) vesi, mukaan lukien merenpohja ja meriympäristö ja veden pilaantuminen, veden käyttö, veden määrä (tulvat tai kuivuus) ja veden saanti;

iii) maaperä, mukaan lukien maaperän pilaantuminen, maaeroosio, maankäyttö ja maaperän huonontuminen;

iv) biologinen monimuotoisuus, mukaan lukien vahingot elinympäristöille, luonnonvaraisille eläimille, kasveille ja ekosysteemeille, ekosysteemipalvelut mukaan luettuina;

v) vaaralliset aineet;

vi) melu ja tärinä;

vii) laitosten turvallisuus;

viii) energiankäyttö;

ix) jätteet ja jäämät;

ii) vaatimukset, joilla varmistetaan sosiaalisesti vastuulliset käytännöt, mukaan lukien ihmisoikeuksien ja työntekijöiden oikeuksien kunnioittaminen***, mukaan lukien alkuperäiskansojen paikallisyhteisön hyvinvointi***;

iii) vaatimukset, joilla varmistetaan liiketoiminnan rehellisyys ja avoimuus, mukaan lukien vaatimukset moitteettomasta hallinnosta varainhoidossa sekä ympäristö- ja sosiaaliasioissa ***ja korruption ja lahjonnan vastaiset politiikat liitteessä III olevassa 4 kohdassa lueteltujen OECD:n toimintaohjeiden mukaisesti***;

c) vaatimustenmukaisuuden todentaminen ja seuranta on objektiivista, perustuu kansainvälisiin, unionin tai kansallisiin standardeihin, vaatimuksiin ja menettelyihin ja toteutetaan kyseisestä talouden toimijasta riippumattomasti;

d) sertifiointi sisältää riittävät vaatimukset ja menettelyt vastuullisten todentajien pätevyyden ja riippumattomuuden varmistamiseksi;

d a) sertifiointi sisältää vaatimuksia, joilla varmistetaan, että laitostasolla laaditaan tarkastusraportti.

LIITE V

Ympäristöjalanjälki

1. **Määritelmät**

Tässä liitteessä tarkoitetaan:

a) ”toimintotiedoilla” elinkaari-inventaarioita mallinnettaessa käytettäviä prosesseihin liittyviä tietoja. Tietyn prosessin toimintoja edustavien prosessiketjujen elinkaari-inventaariotulosten koontitulos kerrotaan kulloinkin vastaavalla toimintotiedolla ja yhdistetään sen jälkeen niin, että saadaan kyseisen prosessin ympäristöjalanjälki;

b) ”materiaaliluettelolla” luetteloa selvityksen kohteena olevan tuotteen valmistamiseen tarvittavista raaka-aineista, osakokoonpanoista, välikokoonpanoista, komponenteista, osista ja niiden määristä;

c) ”yrityskohtaisella datalla” yhdestä tai useammasta laitoksesta suoraan mitattua tai kerättyä dataa (laitoskohtaista dataa), joka kuvaa edustavasti yrityksen toimintaa. Se tarkoittaa samaa kuin ”primaaridata”;

d) ”vaikutustenarviointimenetelmällä” protokollaa, jolla elinkaari-inventaariotiedot muunnetaan huolta aiheuttavan ympäristövaikutuksen määrällisiksi osuuksiksi;

e) ”vaikutusluokalla” luonnonvarojen käytön tai ympäristövaikutusten luokkaa, johon elinkaari-inventaariotiedot liittyvät;

f) ”elinkaarella” tuotejärjestelmän peräkkäisiä ja toisiinsa liittyviä vaiheita raaka-aineiden hankinnasta tai luonnonvaroista tuottamisesta loppusijoitukseen (ISO 14040:2006);

g) ”elinkaari-inventaariolla” perus-, jäte- ja tuotevirtojen kytkösten kokonaisuutta elinkaari-inventaarion data-aineistossa;

h) ”elinkaari-inventaarion data-aineistolla” asiakirjoja tai tiedostoja, jotka sisältävät elinkaaritietoa tietystä tuotteesta tai muusta kohteesta (esim. laitoksesta, prosessista); sisältää kuvailevat metatiedot ja määrällisen elinkaari-inventaarion. Data-aineisto voi olla yksikköprosessin data-aineisto, osittain koontiin perustuva data-aineisto tai kokonaan koontiin perustuva data-aineisto;

i) ”sekundaaridatalla” dataa, joka ei ole peräisin ympäristöjalanjälkiselvitystä tekevän yrityksen hankintaketjuun kuuluvasta tietystä prosessista. Sekundaaridatalla viitataan tietoihin, joita yritys ei ole suoraan itse kerännyt, mitannut tai estimoinut vaan jotka on hankittu ulkopuolisen tahon LCI-tietokannasta tai muusta lähteestä. Sekundaaridataa ovat muun muassa toimialakohtainen keskiarvodata (esim. julkaistut tuotantotiedot, viralliset tilastot ja toimialajärjestöiltä saatu data), kirjallisuuskatselmukset, tekniset tutkimukset ja patentit, ja se voi perustua myös taloustietoon ja sisältää epäsuoria tietoja ja muuta geneeristä dataa. Horisontaalisesti aggregoitu primaaridata katsotaan sekundaaridataksi;

j) ”järjestelmän rajauksella” tietoa elinkaariselvitykseen sisällytetyistä tai siitä poisjätetyistä näkökohdista.

Kriittisen raaka-aineen ympäristöjalanjäljen laskentasääntöihin on sisällytettävä myös niiden tulkintaa varten tarvittavat lisämääritelmät.

2. **Soveltamisala**

Tämä liite sisältää pääkohdat siitä, miten kriittisten raaka-aineiden ympäristöjalanjälki lasketaan.

Kunkin kriittisen raaka-aineen ympäristöjalanjäljen laskentasääntöjen on perustuttava tässä liitteessä esitettyihin osatekijöihin, ja niissä on otettava huomioon tieteellisesti luotettavat arviointimenetelmät ja elinkaariarviointia koskevat asianmukaiset kansainväliset standardit.

Kriittisen raaka-aineen ympäristöjalanjäljen laskennan on perustuttava materiaaliluetteloon, energiaan, tuotantomenetelmiin ja apumateriaaleihin, joita käytetään kriittisten raaka-aineiden tuotantoon osallistuvissa laitoksissa.

Vahvistaessaan tietyn kriittisen raaka-aineen ympäristöjalanjäljen laskentasääntöjä komissio pyrkii varmistamaan johdonmukaisuuden ***kyseisiä kriittisiä raaka-aineita käyttävien väli- ja lopputuotteiden*** ympäristöjalanjälkeä koskevien laskentasääntöjen kanssa.

3. **Ilmoitettu yksikkö**

Ilmoitetun yksikön on oltava 1 kg kyseistä kriittisen raaka-aineen tyyppiä.

Kunkin kriittisen raaka-aineen ympäristöjalanjäljen laskentasäännöissä voidaan määritellä pienempi tai suurempi ilmoitettu yksikkö kilogrammoina ilmaistuna, jos se on tarpeen kyseisen kriittisen raaka-aineen luonteen tai käytön huomioon ottamiseksi.

Kaikki valmistajan hiilijalanjäljen määrittämiseksi keräämä määrällinen panos- ja tuotosdata on laskettava suhteessa tähän ilmoitettuun yksikköön.

4. **Järjestelmän rajaus**

Louhinta, rikastus ja jalostus ovat ne kolme elinkaaren vaihetta, jotka on sisällytettävä kriittisten primaariraaka-aineiden järjestelmän rajauksen sisään seuraavien prosessien kanssa (kun ne ovat merkityksellisiä tietyn raaka-aineen osalta):

a) tuotantoketjun alkupään prosessit, mukaan lukien malmin louhinta raaka-aineen tuotantoa varten, kemikaalien tuotanto ja toimitus (***mukaan lukien*** kuljetus), apuaineet, polttoaineiden tuotanto ja toimitus (***mukaan lukien*** kuljetus), sähkön tuotanto ja toimitus sekä raaka-aineiden kuljetus ajoneuvoissa, jotka eivät ole organisaation omistuksessa ***tai käytössä***;

b) malmin, rikasteiden ja raaka-aineiden kuljetus organisaation omistamissa tai käyttämissä ajoneuvoissa;

c) malmin, rikasteiden ja raaka-aineiden varastointi;

d) malmin murskaus ja puhdistus;

e) raaka-ainerikasteen tuotanto;

f) metallin erottaminen (kemiallisella, fysikaalisella tai biologisella menetelmällä);

g) sulattaminen;

h) metallin konvertointi;

i) kuonan puhdistus;

j) metallinjalostus;

k) metallielektrolyysi;

l) metallien valu tai pakkaaminen;

m) käytetyn raaka-aineen ja kuonan käsittely;

n) kaikki tähän liittyvät apuprosessit, kuten jäteveden käsittely (paikalla, mukaan lukien prosessivesien käsittely, suora jäähdytys, pintavesi ja pintavalunta), kaasunpuhdistusjärjestelmät (myös primääriset ja sekundaariset poistokaasut, kattilat (mukaan lukien syöttöveden esikäsittely) ja sisäinen logistiikka.

Kriittisten uusioraaka-aineiden järjestelmän rajaukseen (kierrätyksen elinkaarivaiheen määrittely) on sisällytettävä seuraavat prosessit (jos merkityksellisiä kyseisen kierrätetyn raaka-aineen osalta):

a) tuotantoketjun alkupään prosessit, mukaan lukien panosraaka-aineen tuottaminen (romuraaka-aineet ja ensisulatetut kuparirikasteet), kemikaalien tuotanto ja toimitus (kuljetus), apuaineet, polttoaineiden tuotanto ja toimitus (kuljetus), sähkön tuotanto ja toimitus sekä raaka-aineen kuljetus ajoneuvoissa, jotka eivät ole organisaation omistuksessa;

b) rikasteiden ja romun kuljetus organisaation omistamissa tai käyttämissä ajoneuvoissa;

c) romun, rikasteiden ja raaka-aineiden varastointi;

d) uusioraaka-aineen esikäsittely;

e) sulattaminen;

f) metallin konvertointi;

g) metallinjalostus;

h) metallielektrolyysi;

i) metallien valu tai pakkaaminen;

j) käytetyn raaka-aineen käsittely;

k) kaikki tähän liittyvät apuprosessit, kuten jäteveden käsittely (paikalla, mukaan lukien prosessivesien käsittely, suora jäähdytys, pintavesi ja pintavalunta), kaasunpuhdistusjärjestelmät (myös primääriset ja sekundaariset poistokaasut, kattilat (mukaan lukien syöttöveden esikäsittely) ja sisäinen logistiikka.

Käyttövaihe tai elinkaaren loppuvaihe jätetään ympäristöjalanjälkeä koskevien laskelmien ulkopuolelle, koska se ei kuulu vastuussa olevan talouden toimijan välittömän vaikutusvallan piiriin. Muut prosessit voidaan sulkea laskelmien ulkopuolelle, jos niiden vaikutus tietyn kriittisen raaka-aineen ympäristöjalanjälkeen on merkityksetön.

5. **Vaikutusluokat**

Laskentasäännöissä on täsmennettävä vaikutusluokka ***tai -luokat***, ***joka tai jotka*** on sisällytettävä ympäristöjalanjälkeä koskevaan laskelmaan***, sekä kasvihuonekaasupäästöt***. Valinnan on perustuttava kriittisten pisteiden analyysiin, joka on tehty kansainvälisellä tasolla kehitettyjen tieteellisesti luotettavien menetelmien mukaisesti ja jossa otetaan huomioon

a) eri vaikutusten suhteellinen merkitys, mukaan lukien niiden suhteellinen merkitys ilmasto- ja ***ympäristövaikutusten*** kannalta;

b) sellaisten tuotantoketjun loppupään yritysten tarpeet, jotka haluavat tiedottaa käyttämiensä kriittisten raaka-aineiden ympäristöjalanjäljestä.

6. **Yrityskohtaisten ja sekundaaridata-aineistojen käyttö**

Laskentasäännöissä on täsmennettävä yrityskohtaisten tai sekundaaridata-aineistojen käyttö kaikissa kyseeseen tulevissa prosesseissa ja raaka-aineissa. ***Jos laskentasäännöt sallivat valinnan yrityskohtaisen ja sekundaaridata-aineiston välillä, laskentamenetelmässä on kannustettava riittävästi yrityskohtaisen data-aineiston käyttöön.***

Yrityskohtaisen datan käyttöä on edellytettävä ainakin niissä prosesseissa, jotka ovat vastuussa olevan toimijan välittömässä vaikutusvallassa ja joilla on suurin vaikutus kyseisiin vaikutusluokkiin.

Yrityskohtaista toimintadataa on käytettävä yhdistettynä asianmukaisiin ilmastojalanjälkilaskennan periaatteiden mukaisiin sekundaaridata-aineistoihin. Laskentasäännöissä olisi täsmennettävä, sallitaanko otanta kansainvälisellä tasolla kehitetyissä tieteellisesti luotettavissa menetelmissä vahvistettujen kriteerien mukaisesti.

Materiaaliluettelon tai energiayhdistelmän muutos kriittisen raaka-ainetyypin tuotannossa edellyttää ympäristöjalanjäljen uutta laskentaa.

Laskettaessa 4 kohdassa luetelluissa prosessivaiheissa käytetyn energian hiili-intensiteettiä on käytettävä sen maan tai mahdollisuuksien mukaan alueen, jossa tietty toiminta tai prosessi tapahtui, energiayhdistelmän keskimääräisiä kasvihuonekaasupäästöjä koskevaa dataa. Alhaisempia päästökertoimia voidaan käyttää vain, jos talouden toimija pystyy luotettavasti osoittamaan, että sen yksittäiset prosessit tai energian toimitukset ovat vähemmän hiili-intensiivisiä kuin maan tai mahdollisuuksien mukaan alueen energiayhdistelmän keskiarvo. Tämä on osoitettava suoralla yhteydellä uusiutuvan energian tuottajaan tai tuottajaan, jonka hiili-intensiteetti on alhaisempi, tai sopimuksella, joka osoittaa ajallisen ja maantieteellisen yhteyden energian toimituksen ja talouden toimijan energiankäytön välillä; tämä on todennettava kolmannen osapuolen todentamislausunnolla.

Delegoidulla säädöksellä täsmennettävin laskentasääntöjen on sisällettävä seuraavien elinkaarivaiheiden yksityiskohtaiset mallinnukset:

a) primääriraaka-aineen louhinta-, rikastus- ja jalostusvaihe;

b) uusioraaka-aineiden hankinta- ja jalostusvaihe.

7. **Vaikutustenarviointimenetelmät**

Ympäristöjalanjälki on laskettava käyttäen tieteellisesti luotettavia vaikutustenarviointimenetelmiä, joissa otetaan huomioon kansainvälisellä tasolla tapahtunut kehitys ilmastonmuutokseen, veteen, ilmaan, maaperään, luonnonvaroihin, maankäyttöön ja myrkyllisyyteen liittyvien merkityksellisten vaikutusluokkien osalta.

Tulokset on esitettävä karakterisoituina (ilman normalisointia ja painotuksia).

8. **Ympäristöjalanjälkiluokat**

Sen mukaan, miten sisämarkkinoille asetettujen tuotteiden ympäristöjalanjälki-ilmoitusten arvot jakautuvat, määritetään markkinaerottautumisen mahdollistamiseksi tarkoituksenmukainen määrä luokkia siten, että luokka A on paras luokka, jossa elinkaarijalanjälki on pienin. Kunkin luokan kynnysarvot ja niiden vaihteluvälit perustuvat edeltävien kolmen vuoden aikana markkinoille saatettujen kyseisten kriittisten raaka-aineiden ympäristöjalanjälkiarvoihin, oletettuihin teknologisiin parannusmahdollisuuksiin ja muihin vielä määrittelemättömiin teknisiin tekijöihin.

Komissio tarkastelee luokkien määrää ja kynnysarvoja uudelleen kolmen vuoden välein, jotta ne vastaavat markkinatodellisuutta ja markkinoiden oletettua kehitystä.

9. **Vaatimustenmukaisuuden arviointi**

Laskenta- ja todentamissäännöissä on täsmennettävä sovellettava vaatimustenmukaisuuden arviointimenettely päätöksen N:o 768/2008/EY liitteessä II vahvistettujen moduulien joukosta kyseisten raaka-aineiden huomioon ottamiseksi tarvittavin mukautuksin.

Määrittäessään sovellettavaa vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyä komissio ottaa huomioon seuraavat perusteet:

a) onko kyseinen moduuli asianmukainen raaka-aineen kannalta ja oikeassa suhteessa tavoiteltuun yleiseen etuun nähden;

b) onko käytettävissä päteviä ja riippumattomia kolmansia osapuolia mahdollisia kolmannen osapuolen suorittamia vaatimustenmukaisuuden arviointitehtäviä varten;

c) valmistajan on voitava valita päätöksen N:o 768/2008/EY liitteessä II olevien laadunvarmistusta ja tuotetodistuksia koskevien moduulien välillä, kun kolmannen osapuolen osallistuminen on pakollista.

LIITE VI

27 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut jalostetut tuotteet

Seuraavassa taulukossa luetellaan asetuksen (ETY) N:o 2658/87 liitteessä I luetellut tavarat, sellaisina kuin ne on luokiteltu yhdistetyssä nimikkeistössä.